COLECŢIA RÂSUL LUMII

LEONARD WIBBERLEY

Răget de șoarece

roman

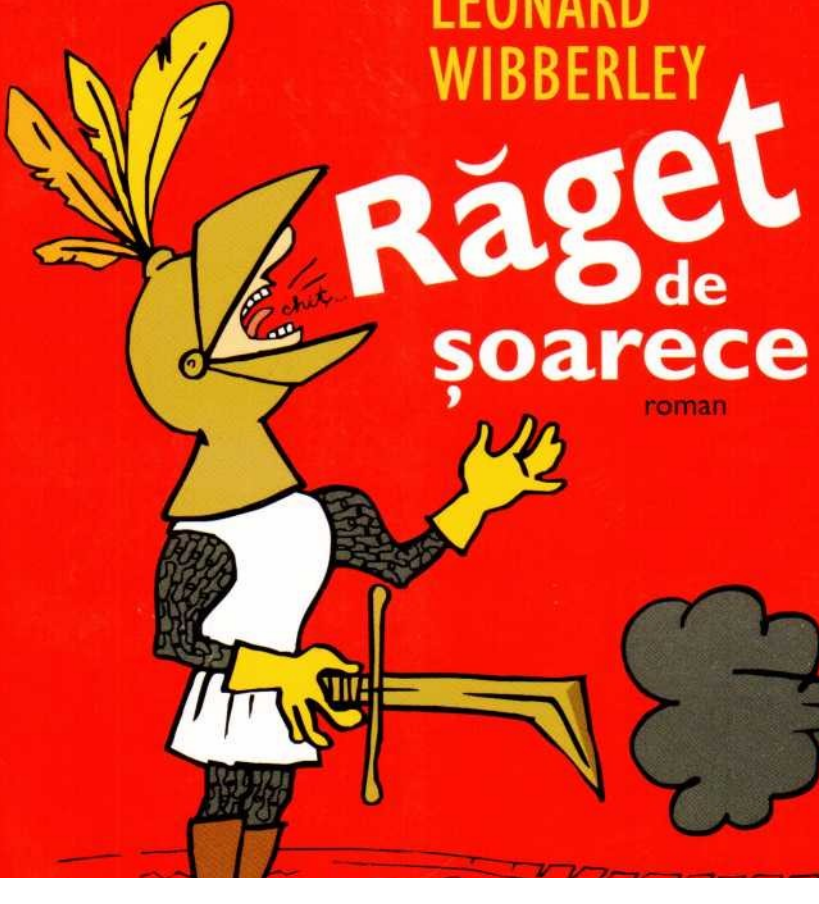

LEONARD WIBBERLEY (n. 1915, Dublin – m. 1983, Hermosa Beach, California) este un autor puţin cunoscut, dar prolific. Urmaş al profesorului de astronomie şi scriitorului Thomas Wibberley, el a scris peste o sută de cărţi şi s-a exersat în mai multe registre: poezie, teatru, povestiri, biografii, nuvele, romane satirice. Unii l-au considerat autor de literatură ştiin- ţifico-fantastică (a cotizat şi aici), alţii l-au ţinut minte ca pe un mare amator de iahting şi de curse auto, hobby-uri pe care de asemenea le-a prins în condei. Wibberley a publicat peste cincizeci de cărţi pentru copii şi tineret, romanul istoric în şapte volume *Treegate* şi o biografie în patru volume a lui Thomas Jefferson. Trei dintre romanele lui – *Răget de şoarece, Un şoarece pe Lună* şi *Mâinile lui Cormac Joyce* – au fost ecranizate. *Răget de şoarece* a cunoscut un succes cinematografic remarcabil, în fruntea distribuţiei aflându-se Peter Sellers. Sub pseudonimul Leonard Holton, a scris ciclul de romane poliţiste *FatherJoseph Rredder.* În afara cărţilor publicate, Wibberley a avut o activitate bogată ca reporter şi editorialist la *Sunday Dispatch* şi *London Daily Minor* (în Anglia), iar apoi la *Los Angeles Times* şi *Turlock Journal* (în SUA). A debutat ca romancier în 1952, la 37 de ani, cu *King's Beard (Barba regelui)*, după care s-a stabilit la Hermosa Beach, unde a trăit până la sfârşitul vieţii.

Cărţi de Leonard Wibberley

King's Beard (Barba regelui)
Mrs Searwood's Secret Weapon (Arma secretă a doamnei Searwood) The Mouse That Roared (Răget de şoarece)
Beware of the Mouse (Feriţi-vă de şoarece) The Mouse on the Moon (Un şoarece pe Lună) The Mouse on Wall Street (Un şoarece pe Wall Street)
Take Me to Your President (Duceţi-mă la preşedinte)
The Feast ofFreedom (Sărbătoarea libertăţii) The Island of the Angels (Insula îngerilor)
The Hands of Cormac Joyce (Mâinile lui Cormac

Joyce)

LEONARD WIBBERLEY

Traducere din engleză de LU ANA SCHIDU

HUM AN ITAS BUCUREŞTI

Răget de şoarece

roman

Coperta: Angela Rotarii
Leonard Wibberley
The Mouse That Roared

Dedicat tuturor popoarelor mici care de-a lungul secolelor au făcut ce-au putut pentru a-şi câştiga şi păstra independenţa. Şi eu provin dintr-unul din ele.
LEONARD WIBBERLEY

^^ùcatul Grand Fenwick se află într-un pliu abrupt al Alpilor de Nord şi cuprinde în peisajul său râpos porţiuni din trei văi, un râu, un munte întreg, înalt de şapte sute de metri, şi un castel. în partea de nord a ducatului, unde versanţii din jur asigură atât solul, cât şi expunerea potrivită, există o sută şaizeci de hectare de vie. Acestea produc nişte struguri negri şi mici, cu un buchet deosebit de plăcut, din care se obţine Pinot Grand Fenwick, care încununează colecţia oricărui fin cunoscător al vinurilor.

În cele şase secole de existenţă, producţia de Pinot Grand Fenwick n-a depăşit niciodată două mii de sticle pe an. în anii slabi, ea scădea chiar la cinci sute de sticle, şi mai sunt câţiva oameni care îşi amintesc dezastruosul an 1913, când, din cauza unor zăpezi târzii şi a unor ploi neaşteptate, nu s-au produs mai mult de trei sute cincizeci de sticle. Anul acela a rămas mai puternic întipărit în memoria iubitorilor de vin decât următoarele douăsprezece luni, când vestea izbucnirii Primului Război Mondial a fost mai uşor de suportat deoarece viile din Grand Fenwick produseseră o recoltă record din micii struguri negri.

Ducatul nu are mai mult de opt kilometri lungime şi cinci lăţime. Suveran a fost, vreme de aproape şase secole, fie un duce, fie o ducesă, iar limba naţională a rămas, în mod surprinzător, engleza. Dar ca să explicăm cum s-au petrecut toate acestea, este necesar să

ne întoarcem la întemeierea ducatului în 1370 de către primul duce, Roger Fenwick.

Roger Fenwick, al cărui portret mediocru, dar interesant poate fi găsit în sala de consiliu a castelului care domină ducatul din înaltul muntelui de şapte sute de metri, a avut ghinionul să fie cel de-al şaptelea fiu al unui cavaler englez. Dintre fraţii lui, numai doi au supravieţuit vârstei de cinci ani, dar chiar şi aşa resursele firave ale tatălui său se sfârşiseră de mult când a sosit timpul ca Roger să fie trimis în lume. S-a hotărât, prin urmare, ca băiatul să se ducă la Universitatea Oxford, unde putea, printr-o zeloasă aplecare spre cărţi, să-şi asigure o slujbă fie în cadrul Bisericii, pe post de cronicar, fie în suita vreunui gendeman înstărit. Dar, înainte de-a împlini paisprezece ani, Roger a părăsit Oxfordul: nu că n-ar fi putut suporta educaţia, dar simţise că avea să moară de foame înainte de a-şi încheia studiile.

În cele câteva crâmpeie care au supravieţuit din povestea spusă de el însuşi, Roger afirmă că n-a învăţat decât trei lucruri în cei doi ani petrecuţi la Oxford. Primul, pe care-l considera extrem de valoros, era că „pro” putea fi transformat în „contra[14] dacă se folosea o cantitate suficientă de cuvinte. Cel de-al doilea era că în orice dispută învingătorul are întotdeauna dreptate, iar cel de-al treilea că, deşi pana este mai puternică decât spada, spada vorbeşte mai tare şi mai apăsat în orice împrejurare.

După ce-a părăsit Oxfordul, Roger nu s-a întors acasă la tatăl său şi nici n-a cerut ajutorul celor doi fraţi care supravieţuiseră. în schimb, fiind expert în întins coarda, a intrat ca arcaş în armata lui Eduard al III-lea, cu cinci şilingi pe zi plus prada de război, a fost avansat arcaş călare, apoi ofiţer şi în cele din urmă, după victoria de la Poitiers, cavaler.

La vremea aceea avea douăzeci şi patru de ani şi a hotărât să rămână în Franţa, în garnizoana Prinţului Negru. N-a fost atât o chestiune de patriotism, cât de practică a profesiunii militare. L-a urmat pe Prinţul Negru în Spania, în campania care l-a aşezat pentru scurtă vreme pe Pedro cel Crud pe tronul Castiliei, şi apoi, părăsind armata engleză, şi-a format o trupă proprie.

Această trupă nu era mare. Consta în el însuşi, scutierul său şi patruzeci de arcaşi. Dar ceea ce-i lipsea în cantitate era compensat de experienţa în luptă, iar Sir Roger Fenwick a reuşit să se angajeze în oastea lui Carol cel înţelept al Franţei, în războiul cu navarezii. Sir Roger nu avea mai multă loialitate faţă de Franţa decât avusese faţă de Anglia şi nu făcea cine ştie ce eforturi să ascundă asta. Mai mult, istoria a consemnat că în ajunul bătăliei dintre o oaste franceză pe de o parte şi o armată formată din englezi şi navarezi pe de alta, el a decis să lupte alături de francezi numai în urma promisiunii comandantului acestora, Bertrand de Guesclin, că, peste plata convenită, îi va oferi şi o armură nouă.

La încheierea campaniei, Sir Roger

ajunsese atât de respectat ca luptător, încât a primit de la Carol misiunea să ia cu el o trupă de soldaţi aleşi după bunul lui plac şi să captureze, în numele regelui, un castel din sudul Franţei, la poalele Alpilor, al cărui proprietar trecuse cam de prea multe ori de partea duşmanului. Dacă regele n-ar fi avut altele pe cap, ar fi putut avea o oarecare bănuială cu privire la ce avea să se întâmple vă- zându-i pe oamenii aleşi de Sir Roger pentru expediţie.

Nu erau decât englezi, o hoardă de hoţi şi de bătăuşi zdraveni, care, dacă s-ar fi întors în ţară, ar fi riscat pedeapsa cu moartea pentru infracţiuni ce se înşirau de la tăierea de pungi cu bani la tăierea de gâturi. Cu ei, lui Sir Roger nu i-a fost câtuşi de puţin greu să dea năvală şi să pună stăpânire pe castel. Iar când a isprăvit, nici vorbă să-i predea fortăreaţa lui Carol: şi-a ridicat propriul stindard pe turnul principal şi i-a anunţat pe locuitorii pământurilor din jur că el era noul lor duce şi că ei erau, din clipa aceea, vasali ai ducatului Grand Fenwick.

Unii au obiectat, cerând să vadă înscrisurile titlului nobiliar, la care Sir Roger şi-a aruncat paloşul pe masa din faţa lui şi a anunţat că era un înscris suficient.

„N-am văzut nici un rege aşezat pe tron de Dumnezeu cel Atotputernic[11], a spus el; „am văzut însă mulţi care au ajuns acolo călcând pe o grămadă de capete strivite. Ceea ce este de-ajuns pentru un rege e de-ajuns şi pentru un duce.[11] Şi cu asta basta. Roger şi-a însuşit teritoriul din jur pe o întindere de zece bătăi

de săgeată la nord şi la sud de castel şi de şase bătăi la est şi la vest, şi astfel a fost întemeiat ducatul Grand Fenwick.

Primii ani au fost, ce-i drept, tumultuoşi. De două ori Carol a trimis expediţii împotriva lui Sir Roger şi de tot atâtea ori ele au eşuat din cauza incapacităţii francezilor de-a învăţa ceva despre puterea arcurilor engleze. Şi suveranii care au urmat au făcut încercări, dar fără mai mult succes. Până la urmă, cu trecerea anilor, revendicarea lui Fenwick a devenit atât de puternică, iar cea a regelui atât de îndepărtată, încât ducatul a fost recunoscut oficial ca stat independent şi suveran; totodată, drapelul său naţional, având pe el un vultur cu două capete, care cu un cioc spune „pro” şi cu celălalt „contra", a fost acceptat de popoarele lumii.

Secolele au trecut fără vreo extindere sau vreo micşorare a teritoriului. Printr-un noroc remarcabil, Sir Roger alesese să-şi stabilească ducatul într-un loc care nu se afla pe un important drum comercial, nu avea mine de metale preţioase sau de orice fel, nu avea porturi sau mari trasee navale şi, de fapt, nu deţinea nimic care să-l recomande unui cuceritor. Porţiunile din cele trei văi aflate între graniţele lui erau rezonabil, dar nu exagerat de fertile. Ele produceau destulă hrană pentru locuitorii lor şi nimic altceva, în afară de vin pentru export. Dealurile pe care solul era mai sărac aveau totuşi destulă iarbă pentru turmele de oi care furnizau carne şi lână, iar ducatul a fost, până la începutul secolului douăzeci, necăutat, neştiut, autonom

şi liber.

Ar fi putut foarte bine să rămână în această stare fericită dacă n-ar fi fost creşterea naturală a populaţiei şi scăderea la fel de naturală a fertilităţii solului. La începutul secolului douăzeci, populaţia era de patru mii de oameni. La izbucnirea Primului Război Mondial, era de patru mii cinci sute. în cel de-al Doilea Război Mondial, datorită într-o măsură deloc neglijabilă reducerii mortalităţii infantile, ajunsese la şase mii. A apărut nevoia de-a se importa hrană şi îmbrăcăminte, şi, pentru prima dată în şase sute de ani, Grand Fenwick, care se străduise din toate puterile să-şi păstreze independenţa faţă de lumea din afară, a fost nevoit să caute o metodă de a-şi spori exporturile, ca să câştige banii suplimentari pentru necesităţi crescânde.

O propunere de sporire a veniturilor obţinute din vânzarea preţuitului Pinot Grand Fenwick prin botezarea vinului a divizat net ducatul în două tabere crâncen opuse. Diluaţionieştii, una dintre aceste tabere, insistau că adăugarea a măcar zece la sută apă în butoaiele pentru fermentat ar duce la restabilirea autonomiei ducatului. Schimbarea în calitatea produsului, insistau ei, n-ar fi fost remarcată, având în vedere că optzeci la sută din recoltă era cumpărată de americani, care beau după etichetă, şi nu după conţinut.

„Vin în apă” a devenit sloganul lor în anul electoral 1956, sprijinit de declaraţii zeloase ale unor medici şi experţi în vinuri, care

afirmau că singura băutură mai sănătoasă decât vinul pur era vinul amestecat cu apă, care, atrăgeau ei atenţia, putea fi băut fără pericol şi de copiii mici.

Antidiluaţioniştii, tabăra opusă, condamnau întreaga propunere, considerând-o un sacrilegiu. Să botezi banii, ceea ce devenise un obicei în toate marile ţări ale lumii, prin emiterea de bani tipăriţi, susţineau ei, însemna să-l păcăleşti pe om în privinţa averii lui. Dar să botezi vinul însemna să-l păcăleşti în privinţa scopului în care acumulase această avere. însemna să descurajezi lupta tuturor oamenilor pentru un nivel de viaţă mai bun, reducând acest nivel până în punctul în care nu mai merita să lupţi pentru el.

— Cine ar pune apă în Pinot Grand Fenwick, a tunat contele de Mountjoy, liderul cărunt al Antidiluaţioniş- tilor, ar ieftini orice operă de artă din lume, astfel încât n-ar mai exista o capodoperă, ci doar o sută de milioane de imitaţii a ceea ce a fost cândva o operă unică. Ar pune-o pe Mona Lisa pe un timbru poştal şi ar folosi versul sublim al bardului nostru, Roger Bentshield, ca să vândă ţigări. Vinul este sângele strugurilor noştri. Nu poate şi nu trebuie să fie diluat. Această propunere monstruoasă, a continuat el, este rezultatul influenţei ideologiilor străine. Ea se revendică din ipocrizia comu-niştilor înghesuiţi în peşterile lor de la Kremlin, pe de o parte, şi din tertipurile

capitaliştilor din scânteietorii zgârie-nori americani, pe de alta. Libertatea, onoarea, viitorul şi valoarea intrinsecă a ducatului Grand Fenwick depind de un NU răsunător în faţa acestui complot monstruos la alegerile din martie viitor.

Alegerile au fost într-adevăr răsunătoare în martie, când trebuiau să fie aleşi cei zece delegaţi în Consiliul Libertăţii, parlamentul din Grand Fenwick. Când s-au numărat voturile, Diluaţioniştii şi Antidiluaţioniştii au ieşit la egalitate, cu câte cinci delegaţi fiecare. În vremuri mai prospere, parlamentul şi-ar fi înaintat demisia şi s-ar fi repetat alegerile, căci credinţa ducatului era că nici o naţiune nu putea fi guvernată dacă nu exista o majoritate care să-şi impună voinţa în faţa minorităţii. Un echilibru perfect între pro şi contra nu putea produce altceva decât blocaj.

Cu toate acestea, pentru că semănatul de primăvară era în toi şi toată lumea era ocupată să are şi să semene sau să se ocupe de naşterea mieilor, ducatul nu-şi putea permite un nou scrutin electoral. Astfel că problema a fost înfăţişată suveranei, ducesa Gloriana a Xll-a, o fată drăguţă de douăzeci şi doi de ani, descendentă directă din viteazul Sir Roger, cel care întemeiase statul.

Şedinţa la care criza a fost supusă atenţiei ducesei a fost istorică; deşi a fost ignorată de lumea exterioară, ea a asigurat un articol de două coloane pe prima pagină a ziarului *Fenwick Freeman,* singurul publicat în această ţărişoară. Delegaţii, înveşmântaţi în costumele lor medievale, au intrat în sala de

consiliu a castelului în care se aduna parlamentul, escortaţi de comandantul gărzii, care purta sceptrul.

Comandantul gărzii a aşezat sceptrul pe vechea Masă a Statului aflată în spatele ducesei, ea însăşi înveşmântată în rochia medievală cu guler înalt şi având pe cap o diademă ducală care-i stătea tare bine. Apoi delegaţii s-au înclinat solemn în faţa ei şi s-au aşezat respectuoşi, pentru a-i asculta cuvântul de deschidere.

Erau cu toţii bărbaţi între două vârste, destul de bătrâni să-i fie taţi. Fiecare şi-o amintea de când era mică şi fie o plimbase cu căruţa lui (căci toţi, cu excepţia contelui de Mounţjoy, erau fermieri), fie se înduplecase să-i dea pere sau struguri, fie avusese copii care merseseră la şcoală cu ea şi mai târziu participaseră la concursurile anuale de tras cu arcul. Apoi, cu doar un an în urmă, tatăl ei, ducele, murise, lăsând-o pe ea la cârma ducatului şi brusc, cum cerea crucea pe care-o aveai de purtat ca nobil, fusese nevoită să se transforme din vecină în conducător, dintr-o puştoiacă într-o ducesă, dintr-un om obişnuit în simbolul şi forţa naţiunii.

Aceasta era prima sesiune parlamentară pe care Gloriana fusese chemată s-o deschidă şi, în ciuda atitudinii stăpânite, era destul de emoţionată. Petrecuse o bună parte din noaptea precedentă pregătindu-şi discursul pe care avea să-l rostească de pe tron, grijulie să ocolească problemele politice care în

ultima vreme răscoliseră ţara şi să atingă numai subiecte necontroversate.

Din păcate, singurul subiect necontroversat pe care l-a găsit a fost vremea, şi nici ăsta, a descoperit ea, nu era un teren complet neutru. Căci tipul de vreme care-i mulţumea pe viticultorii din nord nu le convenea cultivatorilor de grâu şi de ovăz din sud. Prin urmare, Gloriana s-a limitat la a-şi exprima speranţa că ducatul avea să fie binecuvântat cu o vreme acceptabilă pentru toată lumea, spunând în continuare că, dacă îşi va păstra hărnicia şi autonomia care fuseseră caracteristice poporului său în trecut, Grand Fenwick va depăşi perioada grea pe care-o avea în faţă şi va atinge o stare continuă de pace şi prosperitate.

Discursul a fost întâmpinat cu aplauze puternice, căci toţi delegaţii vedeau în ducesă deopotrivă fiica şi conducătorul pentru care şi-ar fi dat viaţa în orice moment. S-au auzit strigăte de „Trăiască ducesa Gloriana a XII-a”, iar apoi a sosit momentul ca liderul majorităţii să răspundă suveranei.

Cum esenţa impasului consta în faptul că *nu exista* un lider al majorităţii, la o întrunire secretă bipartită se căzuse de acord ca liderii celor două partide să ţină fiecare câte un discurs, prezentându-şi viziunea asupra chestiunii care necesita decizia ducesei.

Primul discurs a fost ţinut de contele de Mountjoy, care arăta splendid îmbrăcat cu pantaloni bufanţi multicolori, pieptar şi o pelerină cu mâneci largi. Acum, că se încheiaseră alegerile, contele era dispus să fie

mai puţin fanatic în chestiunea antidiluaţionismului şi a prezentat problema tranşant, spunând că, deşi botezarea vinului Grand Pinot ar putea produce în primă instanţă un oarecare câştig, în cele din urmă ar duce la discreditarea licorii şi la pierderea totală a veniturilor din exportul ei.

Apoi şi-a prezentat punctul de vedere domnul David Benter, un bărbat îndesat şi tenace, încet la vorbă şi în gândire, care-i conducea pe Diluaţionişti.

Nu era vorba să se adauge apă mai mult de zece la sută din volumul vinului, a afirmat el. Aceasta în nici un caz nu i-ar distruge buchetul, dar, pe de altă parte, ar creşte substanţial producţia şi venitul suplimentar, cu o bugetare corectă, şi ar permite ducatului să importe bunurile şi alimentele necesare. Ce planuri aveau de oferit Antidiluaţionişti pentru a obţine aceleaşi rezultate?

Mountjoy n-a răspuns direct la această întrebare, preferând să revină la atacul său asupra programului conceput de Diluaţionişti. Chiar dacă s-ar putea susţine – deşi cu siguranţă că nici un gentleman n-ar privi cu ochi buni o asemenea convingere – că adăugarea de zece la sută apă la faimosul Pinot nu i-ar strica buchetul şi reputaţia, ce garanţie exista că se va respecta acest procent de zece la sută apă, cum susţineau acum Diluaţionişti?

O creştere de zece la sută a veniturilor din exportul de vin putea fi suficientă pentru necesităţile actuale. Dar nu aveau nici o certitudine că aceste necesităţi nu vor creşte.

Preţurile alimentelor şi ale lânii urcau pe piaţa mondială. La anul avea să fie nevoie de un venit mai mare; peste doi ani, probabil şi mai mare. Credeau Diluaţionişti că puteau continua pur şi simplu să adauge din ce în ce mai multă apă, până când faimosul Pinot nu avea să fie cu nimic mai bun decât vinurile ieftine produse de Franţa, consumate de francezi şi fără îndoială responsabile pentru pierderea mândriei naţionale şi a spiritului războinic ale bărbaţilor acelei cândva mândre ţări?

Programul Diluaţionişti lor era extrem de periculos pentru întregul Grand Fenwick şi, departe de a-i asigura supravieţuirea, pe termen lung avea să-i provoace prăbuşirea.

După nişte discuţii în cea mai mare parte înfierbântate, dar fără a se îndrepta câtuşi de puţin spre soluţia problemei vitale, cele două partide au apelat la suverană pentru o decizie finală, iar ducesa s-a văzut confruntată cu prima criză a domniei sale.

— Bobo, îi zise ea lui Mountjoy, uitând caracterul oficial al ocaziei şi folosindu-i diminutivul, ce fac alte ţări când rămân fără bani? Nu mă refer la ţările mari, ci la cele mici, ca a noastră.

— Emit o nouă serie limitată de timbre, care sunt cumpărate la preţuri mari de către colecţionarii din întreaga lume.

— Am emis deja atâtea serii de timbre, zise Benter, că nu valorează nici cât preţul tipărit pe ele. A ajuns să ne coste mai mult să emitem timbrele decât putem spera să

obţinem pe ele.

— Am citit zilele trecute, zise ducesa, că americanii dau milioane de dolari anumitor ţări şi nici nu le cer banii înapoi. N-am putea aranja şi noi să obţinem un împrumut de la Statele Unite?

— Americanii nu dau bani decât ţărilor despre care există temerea c-ar putea deveni comuniste, Înălţimea Voastră, răspunse Benter. Nimeni n-ar deveni vreodată comunist în Grand Fenwick. Toţi ne muncim pămân-turile. Ştim cât de greu este să obţinem un profit cât de mic. Nimeni nu se poate considera oprimat. Dacă un om de la noi nu are impresia că alţii primesc mai mult decât el, n-are nici un motiv să devină comunist.

— N-am putea organiza aici un partid comunist, doar în scopul de-a obţine un împrumut? întrebă Gloriana. Nu vreau să spun că ne-am dori un partid comunist adevărat – doar pe cineva care să se ridice şi să le spună oamenilor să se unească împotriva opresiunii, să-şi arunce lanţurile şi aşa mai departe. Apoi am putea aranja ca situaţia să fie relatată în ziarele americane. Un senator american ar putea fi invitat aici şi ar vedea nişte mitinguri. Ele ar trebui ţinute duminica, pentru că în timpul săptămânii toată lumea e ocupată. Dar am putea obţine o dispensă de la episcop ca să ţinem un miting politic duminică. Atunci senatorul american ar putea raporta la Washington şi l-am putea convinge să recomande un împrumut pentru a salva ducatul de comunism.

Spre surprinderea ei, cel care obiectă cel mai vehement la această propunere care-i uluise pe toţi ceilalţi delegaţi fu tocmai David Benter, liderul Diluaţionieştilor şi purtătorul de cuvânt oficial al clasei muncitoare. El provenea dintr-un neam de ţărani viguroşi, iar unul dintre strămoşii săi îl însoţise pe Sir Roger Fenwick atunci când castelul în care se aflau acum fusese asediat şi se întemeiase ducatul.

— Doamnă, spuse el, clătinând solemn din capul lui mare, nu se poate aşa. Chiar dacă am obţine împrumutul, n-am putea da înapoi banii şi ne-am pierde oarecum independenţa, din moment ce am fi datori faţă de o altă ţară. Strămoşii domniei voastre şi ai mei, înălţimea Voastră, au luptat pentru o ţară independentă. Ea nu e mare. Dar e la fel de liberă ca oricare alta în lume şi a fost liberă mai multă vreme decât majoritatea. N-ar fi drept să pierdem această libertate acum. Strămoşii noştri ne-au lăsat-o împreună cu pământul pe care ne-am născut şi, ca oameni liberi, se cuvine să lăsăm aceeaşi independenţă copiilor noştri, chiar dacă o să trebuiască să trăim cu toţii în zdrenţe pentru asta.

— Dar americanii nu iau niciodată pământurile ţărilor cărora le împrumută bani şi nici nu insistă să primească banii înapoi, zise Mountjoy. Ei sunt altfel decât orice alt popor din lume în privinţa asta. Dintr-un motiv pe care nu-l înţeleg, se mulţumesc cu ţara lor şi nu vor nici o alta. Aşa că n-am fi în nici un pericol dacă am împrumuta de la ei o sumă mare de bani pentru a salva Grand

Fenwick de comunism. Eu propun să acceptăm propunerea Tronului şi să organizăm un partid comunist cu scopul de-a obţine bani de la Statele Unite ale Americii.

Dezbaterile durară încă o oră înainte ca Mountjoy să poată supune chestiunea la vot. Cu şase voturi pentru şi patru împotrivă, moţiunea trecu.

— Acum, spuse ducesa, mulţumită de succesul primei ei experienţe în poziţia de conducător al poporului, pe cine punem lider al comuniştilor?

— Trebuie să fie cineva din Grand Fenwick, zise Benter solemn. Nu poţi să ai încredere în comuniştii străini. Aia n-au patriotism nici faţă de locul din care provin.

— L-am putea ruga pe Tully Bascomb, sugeră Mountjoy. El e mereu împotriva a ceva şi ar putea fi convins să fie pentru comunism şi împotriva ducatului Grand Fenwick, dacă-i arătăm că de fapt este pentru Grand Fenwick şi împotriva comunismului. Propun cu umilinţă ca şeful Partidului Diluaţionist şi cu mine să formăm o delegaţie bipartită compusă din două persoane pentru a-l lămuri că nu poate arăta mai mult patriotism decât devenind comunist şi propovăduind răsturnarea ţării.

Ducesa Gloriana a XH-a îşi duse gânditoare degeţelul drăgălaş la obrazul la fel de drăgălaş.

— Nu, spuse ea. Intr-o misiune atât de delicată precum aceasta, cred că trebuie să merg eu însămi. Tu şi domnul Benter aţi putea să aveţi prea mult succes şi să faceţi un

comunist adevărat din domnul Bascomb.

^ully Bascomb locuia într-o cabană mică şi izolată de la marginea Pădurii Fenwick. Ea se afla la vreo trei kilometri de Fenwick City, o aglomerare în jurul castelului în care locuiau majoritatea supuşilor ducesei.

Pădurea era o rezervaţie naţională. „Pădure” e poate mult spus, căci nu avea mai mult de două sute de hectare, astfel că oricine nu era din Grand Fenwick ar fi numit-o mai degrabă un crânguleţ sau o dumbravă.

Dar Grand Fenwick era la fel de mândru de păduricea sa de două sute de hectare ca şi cum ar fi fost la fel de întinsă şi de variată ca pădurile californiene de séquoia. Păduricea avea, într-adevăr, toate trăsăturile unui parc natural mult mai impunător. Ea se mândrea cu cincizeci de varietăţi de copaci, o cascadă înaltă de şapte metri, un stejar bântuit de care se spânzurase un vânător nebun şi un kilometru şi jumătate de poteci care erau de fapt una singură, care şerpuia în spirale la un metru-doi de ea însăşi, fiecare porţiune fiind ascunsă cu grijă de celelalte de copaci şi tufişuri.

Tully Bascomb era pădurarul-şef al ducatului Grand Fenwick. Titlul sugerează un personal de pădurari în subordine, iar Tully avea într-adevăr un personal format dintr-o singură persoană: tatăl lui, Pierce Bascomb. Cei doi locuiau împreună la marginea pădurii de douăzeci şi opt de ani, de când se ştia Tully; tatăl demisionase din funcţia de pădurar-şef în favoarea fiului, atât

ca să-i procure o slujbă, cât şi ca să asigure conservarea pădurii după moartea sa.

Bascomb senior, înalt, slab, cu ochelari şi cu nişte sprâncene atât de stufoase, că suplineau mai mult decât era necesar lipsa oricărui fir de păr pe scăfârlie, se număra printre cei mai distinşi cetăţeni din Grand Fenwick. Era singurul scriitor în viaţă al întregului ducat, care se lăuda cu doar doi scriitori în toată istoria sa. Cartea lui, *Păsări migratoare din Grand Fenwick,* era apreciată drept o lucrare de înaltă ţinută ştiinţifică şi fusese publicată prin subscripţie publică, iar *Păsări de pradă din Grand Fenwick* şi *Cântece de pasăre fenwickiene* erau considerate scrieri care puteau concura cu orice carte publicată în Europa. Cândva un ornitolog american ridicase obiecţia tendenţioasă că o ţară care nu avea mai mult de opt kilometri lungime şi cinci lăţime nu putea pretinde că ar avea păsări specifice. Toate, avusese el îndrăzneala să afirme, erau, probabil, păsări provenite din alte ţări, care se opreau doar pentru scurtă vreme în Grand Fenwick, în drumul lor spre alte locuri. Pierce Bascomb replicase, într-o lucrare trimisă Societăţii Audubon şi publicată de aceasta, că singura fiinţă care putea determina cu certitudine naţionalitatea unei păsări era pasărea însăşi. în aceeaşi notă s-ar putea susţine că nu existau păsări britanice sau americane, deşi fuseseră scrise, publicate şi acceptate nenumărate cărţi care atribuiau naţionalitatea

acestor două ţări păsărilor care trăiau în ele.

Aşa stând lucrurile, Grand Fenwick putea pretinde că avea păsări native cu tot atâta temei ca orice altă ţară, oricât de mare ar fi fost aceea. Disputa fusese astfel abandonată, iar cărţile lui Pierce Bascomb despre viaţa păsărilor, acceptate.

Acestea nu erau însă singurele realizări ale marelui om de litere al ducatului. El publicase şi trei cărţi despre flora ducatului şi, deşi tirajul total al tuturor lucrărilor sale era de nici cinci mii de exemplare, Pierce era, după ducesa Gloriana a XH-a, cel mai respectat şi mai iubit cetăţean din Grand Fenwick.

Fiul lui, Tully, deşi de multe ori citat şi considerat filozoful şi spiritul superior al naţiunii, nu era însă la fel de respectat ca tatăl său. Acest lucru se datora în parte faptului că Tully nu avea consideraţie pentru opinia nimănui, nici măcar pentru a lui însuşi. Nu era nevoie decât să audă o afirmaţie ca s-o contrazică sau, dacă nu s-o contrazică, măcar să ceară să fie examinată temeinic pentru a se vedea dacă era adevărată sau falsă. De asemenea, era o fire rătăcitoare. Nu fusese numai în Franţa şi Elveţia, ci şi în Italia şi Anglia, iar o dată şi în Statele Unite ale Americii. Făcuse toate aceste călătorii, care depăşeau mijloacele financiare ale celor mai bogaţi dintre cetăţeni, fără un ban în buzunar.

îi încredinţa pădurea naţională tatălui său şi, fără altă avere pe lume decât o limbă ascuţită şi un costum de haine, pleca în vreun colţ îndepărtat pentru o lună, şase luni sau chiar un an-doi.

Oricine pleca din Grand Fenwick ca să trăiască în străinătate, fie şi pentru scurtă vreme, era suspectat de lipsă de loialitate faţă de patrie, chiar dacă îşi atrăgea un oarece renume de călător, iar la un moment dat se încercase expulzarea definitivă a lui Tully, pe motiv că era nedemn să fie cetăţean al ţării. Numai poziţia tatălui său împiedicase acest lucru, dar Tully încă era considerat pe jumătate cetăţean al Fenwick-ului, pe jumătate străin.

La toate acestea se gândea ducesa Gloriana a XH-a mergând pe bicicleta ei ducală de la castel la cabana lui Tully de la marginea pădurii. Ea însăşi nu se putea hotărî dacă-i plăcea sau nu de Tully. Intr-o oarecare măsură, trebui să recunoască, acesta fusese motivul pentru care hotărâse să-l abordeze în legătură cu propunerea privind comunismul, în loc să le încredinţeze chestiunea lui Benter şi contelui de Mountjoy. Avea să fie o bună ocazie de-a afla exact ce sentimente nutrea faţă de el.

Fizic, nu era idealul ei de bărbat, îşi zise ea. Avea sprâncenele stufoase ale tatălui său şi un nas cam proeminent. Era înalt şi uşor gârbovit, iar picioarele îi păreau total independente unul de altul, ca şi cum scheletul i-ar fi fost construit din piese disparate, care nu se potriveau nicicum unele cu altele. De asemenea, avea un fel extrem de nepoliticos de-a te privi drept în ochi, scormonind parcă după un motiv ascuns până

şi în cea mai inocentă conversaţie. Şi, gândindu-se la asta, ducesa hotărî că avea să treacă direct la subiect în întrevederea cu Tully.

II găsi în bucătăria cabanei, cu un şorţ de piele la brâu, pingelind o pereche de ghete grosolane pe un calapod. Se ridică la intrarea ei, făcându-i semn cu ciocanul spre un scaun, apoi scoase un pumn de cuie din gură.

— Vă aşteptam, înălţimea Voastră, zise el după ce ea se aşeză. Ce pot face pentru domnia voastră?

— Cum adică, mă aşteptai? întrebă Gloriana înro- şindu-se un pic de ciudă. Ţi-a spus cineva c-o să vin?

— Nu. Dar la ultimele alegeri a ieşit egalitate între Diluaţionişti şi Antidiluaţionişti. E imposibil ca o democraţie să funcţioneze fără ca o tabără să-şi impună voinţa asupra celeilalte. Aşa că, deşi aveţi reprezentare populară în forma ei cea mai înaltă, nu aveţi un guvern. în astfel de cazuri, se obişnuieşte să apară cineva care să formeze un al treilea partid, atrăgând voturi din ambele părţi. Asta se întâmplă în Franţa de atâta vreme, că nimeni nu mai poate spune pe cine reprezintă un partid sau altul. Următorul pas este de obicei dictatura. Bănuiesc că vreţi să formez un al treilea partid.

Gloriana fu atât de uluită şi chiar ofensată că i se anticipaseră astfel intenţiile, încât o clipă nu putu rosti nici un cuvânt. Se simţea păcălită. Voise să-l surprindă pe Tully cu

planul ei de-a forma al treilea partid, iar Tully îi răpise întreaga strălucire, spunându-i chiar el despre asta. Se hotărî pe loc că nu-i plăcea de el.

— Ei bine, zise ea în cele din urmă, chiar aşa este. Vreau să formezi un al treilea partid. Dar nu vreau să fie un partid de succes. Adică nu vreau să fie *cu adevărat* de succes, ci doar să pară. Vezi tu, suntem în criză de bani.

— Cine nu e? făcu Tully. După cum vedeţi, îmi reparam singur pantofii când aţi venit, deşi acum, că ştiu cum se face, mi se pare atât de interesant, că nu înţeleg cum pot unii să plătească altcuiva ca să le facă treaba asta. Dacă înălţimea Voastră are nevoie de serviciile unui pingelitor, o să fiu fericit să mă pun la dispoziţia domniei voastre, eventual ca pingelitor extraordinar al ducatului Grand Fenwick.

— Nu-i nimic de glumit aici, spuse aspru Gloriana. E ceva serios. Grand Fenwick are nevoie de bani. Sunt deja prea mulţi oameni ca să mai poată fi întreţinuţi numai din produsele noastre. Aşa că trebuie să importăm alimente şi îmbrăcăminte. Iar pentru asta ne trebuie bani. Domnul Benter crede că putem face destui turnând apă în Pinot, ca să ne creştem exporturile de vin. Contele de Mounţjoy susţine însă că am strica piaţa vinului şi că lucrul ăsta ar fi dezastruos pe termen lung. De aceea vrem să formezi un al treilea partid. Vrem să formezi un partid comunist. Organizează un miting duminica viitoare – putem să obţinem permisiunea

episcopului Alvin – şi spune-le oamenilor că guvernul trebuie răsturnat şi aşa mai departe. Apoi noi o să le comunicăm americanilor că guvernul este ameninţat de infiltrarea comuniştilor, iar ei o să ne împrumute toţi banii de care avem nevoie.

În timpul acestei explicaţii, Tully îşi aprinse pipa, căci, cu excepţia întâlnirilor oficiale la castel, în Grand Fenwick se renunţase la eticheta cerută de prezenţa ducesei. Nu din lipsă de respect, ci pentru că, dacă se insista asupra etichetei, s-ar fi pierdut o jumătate de zi de lucru în cazul în care Gloriana s-ar fi hotărât să facă un tur al ţării. Şi nu i se putea cere să stea încuiată toată ziua în castel, în interesul menţinerii producţiei.

Lui Tully i se stinse chibritul în mână, atât de interesat era de ce spunea Gloriana.

— Partid comunist! exclamă el. Dar comunismul n-ar prinde aici. E o filozofie complet nepotrivită pentru zonele agricole. Ii poţi băga cu forţa pe cerşetori în fabrici, ca să facă mai multe produse, dar un fermier nu poate forţa pământul să producă. Nu-l poate cita pe Marx vremii, ca să plouă când trebuie. în întreaga Rusie soarele nu s-a arătat nici măcar o singură zi ca să asculte teoriile economice ale răposatului Stalin. Comunismul n-ar avea nici o şansă în Grand Fenwick.

— Mă bucur foarte mult să aud asta, răspunse Gloriana oarecum de sus, pentru că, aşa cum am spus, nici nu vreau să aibă succes. Vreau doar *să pară* că are succes, pentru ca americanii să ne împrumute banii

de care avem nevoie.

— în afară de asta, continuă Tully, ca şi cum nu i-ar fi auzit ultima remarcă, nu-mi place comunismul. Nu-mi place să cred că oricine e egalul meu. Nimeni nu e. Sunt superior unui mare număr de oameni şi inferior altora, iar din motivul ăsta nu sunt sigur că susţin nici măcar democraţia. E un nonsens ca votul cuiva care abia după eforturi imense învaţă să citească să fie egal cu al cuiva care poate citi în douăzeci şi patru de limbi, deşi cititul nu e un criteriu. îl pomenesc doar ca exemplu.

între timp, ducesa pierduse din vedere esenţa subiectului.

— Ia zi, ce formă de guvernământ susţii? întrebă ea.

— Nu sunt sigur, zise Tully. Am cochetat cândva cu anarhia, dar după ce am citit despre subiect, am descoperit că sunt tot atâtea feluri de anarhie ca şi de democraţie. Există anarhişti simpli, anarhişti sindicalişti, anarhişti deviaţionişti şi, probabil, şi anarhişti devia- ţionist-sindicalişti. Există tot atâta anarhie în anarhie câtă există în orice altă filozofie politică. Dar mai caut.

— Ei bine, cât cauţi, n-ai vrea să încerci să fii o vreme comunist? Chiar dacă nu-ţi place, gândeşte-te că o faci pentru patria ta. Este un act de patriotism să ajuţi la supravieţuirea noastră. Avem tot atâta drept la supravieţuire ca naţiunile mari. Am fost un popor liber aproape şase sute de ani şi sute de mii de oameni s-au născut, au crescut şi au murit fericiţi în Grand Fenwick. Numai pentru că

suntem o ţară mică nu înseamnă că trebuie să renunţăm la libertate şi la mândrie, la toate tradiţiile şi moştenirile noastre, şi să ne unim cu o altă ţară ca să supravieţuim. Nu-i vina noastră că nu avem bani. Am trăit curajos şi onorabil timp de şase secole, dar acum vremurile sunt împotriva noastră.

Când termină, Georgiana mai avea puţin şi plângea.

Tully o privi cu bunătate, ba chiar aproape cu devoţiune, sentiment rezervat doar tatălui său.

— Chiar iubiţi Grand Fenwick, nu-i aşa? întrebă el încet.

— Da, răspunse ducesa, toată lumea de aici îl iubeşte. E pământul nostru, aerul nostru. Şi tu-l iubeşti, nu?

Tully se duse la fereastră.

— Uneori, zise el încet, în locuri ca Seattle, Londra sau Pădurea Neagră din Germania, când mă credeam fericit, mă gândeam deodată la valea şi la munţii ăştia, cu ceaţa lor albastră din amurg, şi inima îmi flămânzea atât de tare, că trebuia să mă întorc. De fapt, e o nebunie, pentru că toţi munţii au ceţuri şi vocile serii sunt la fel în toate văile.

— Ai iubi munţii dacă ar face parte din Franţa sau Elveţia?

— Cred c-aş prefera să mor.

— Atunci ştiu că iubeşti Grand Fenwick. Nu-s numai munţii. E ţara întreagă, iar ţara e în pericol acum. Cândva am reuşit să supravieţuim datorită arcurilor şi spiritului

nostru de independenţă. Acum nimic din toate astea nu ne e de folos. Nu avem bani. Vrei să-mi îndeplineşti rugămintea şi să faci pe comunistul?

Tully se întoarse cu faţa la ea şi clătină încet din cap.

— Nu, spuse el. Chiar dacă aş fi de acord s-o fac, chiar dacă şmecheria ar ţine şi am obţine banii, ţara n-ar fi salvată. Am vinde de fapt cea mai bună parte a ei, căci ne-am vinde onoarea. Noi, ca naţiune, am escroca în mod deliberat o altă naţiune, una generoasă, storcând bani de la ea numai pentru că are din belşug.

Se opri un moment, îndesându-şi tutunul în pipă cu un deget lung.

— Aţi spus că naţiunile mici au acelaşi drept la supravieţuire ca şi cele mari, continuă el. Este adevărat. Dar ţările mari şi bogate nu trebuie victimizate numai pentru că sunt mari şi bogate. Pentru că Statele Unite au bani, ba le şi prisosesc, nu e mai puţin greşit să le luăm o parte din aceşti bani prin înşelătorie. A jefui un milionar e la fel de dezonorant ca a jefui o văduvă. Nu putem ţine capul sus ca naţiune dacă supravieţuim prin fraudă; nu mai putem vorbi de mândrie naţională dacă recurgem la hoţie internaţională. Dacă prin astfel de metode am obţine de la Statele Unite destui bani ca să facem din fiecare bărbat, femeie şi copil din Grand Fenwick un milionar, ei ar fi nişte milionari pătaţi, vino- vaţi toţi de-a fi vândut onoarea ţării lor pentru supravieţuirea individuală.

— Nu m-am gândit în felul ăsta, zise rar ducesa. Tot ce voiam era să fac rost de bani, ca să putem trăi la fel ca-n trecut. Poate că ai dreptate. Dar trebuie să facem ceva. Nu există vreun mod onorabil în care să ne atingem scopul?

— Emigrarea, răspunse Tully. I-am putea încuraja pe oameni să plece şi să-şi găsească de lucru în alte ţări.

Gloriana clătină din cap.

— Toţi cei din Grand Fenwick au dreptul să stea aici dacă vor, zise ea. E ţara lor. N-ar trebui să fie obligaţi s-o părăsească pentru a-şi câştiga existenţa. în plus, emigrarea funcţiona cândva, dar acum nu mai ţine. Am citit undeva că italienii au încercat să rezolve problema populaţiei emigrând în Statele Unite. Dar acum sunt mai mulţi oameni în Italia decât erau înainte de începerea marilor migraţii şi sunt la fel de săraci. Iar Statele Unite s-au aglomerat atât de mult, că au introdus limite. Limita pe care o s-o fixeze pentru Grand Fenwick o să fie, probabil, de câţiva oameni la fiecare cinci ani. Nu ne-ar folosi prea tare. Trebuie să ne gândim la altceva.

Rămaseră tăcuţi o vreme. Gloriana îl privi pe Tully şi, tulburată cum era de problemele economice ale ţării, se trezi gândindu-se că era ceva în omul acesta care-l deosebea de semenii săi, situându-l deasupra lor. Era făcut dintr-un aluat obişnuit, dar turnat într-un alt fel de formă. Stătea cu faţa pe jumătate întoarsă, cu capul ridicat şi, tresărind, ducesa avu pentru o clipă impresia unei asemănări

remarcabile între Tully Bascombe şi portretul strămoşului ei, Sir Roger Fenwick, de la palatul ducal. Tully se întoarse spre ea şi asemănarea dispăru.

— Există un singur mod de-a obţine bani de la altă ţară, recunoscut prin tradiţie ca onorabil, spuse Tully solemn.

— Care? întrebă ducesa, cu senzaţia stranie că în momentul acela vorbea nu cu un contemporan, ci cu Sir Roger Fenwick însuşi.

Tully se duse la şemineu şi alese din cele câteva nuiele aflate acolo una elastică, de tisă, pentru arcuri, lungă de vreo doi metri.

— Războiul, spuse el.

— Războiul! îl imită ca un ecou Gloriana, uluită.

— Războiul, repetă Tully. Am putea declara război Statelor Unite.

^^ucesa Gloriana alese o rodie dintr-o fructieră din faţa ei şi, în ciuda solemnităţii ocaziei – şedinţa Consiliului de Coroană –, nu-şi putu ascunde un surâs anticipativ. Rodiile erau fructele ei preferate. Erau cam greu de găsit în Grand Fenwick şi cât trăise tatăl ei, ducele, ea primise rodii numai de Crăciun şi de ziua ei. Acum însă, de când era ducesă, putea să mănânce de câte ori voia.

— Bobo, zise ea, luând un cuţit de fructe din argint şi întorcându-se spre contele de Mountjoy, de când n-am mai avut un război?

— De ceva mai mult de cinci sute de ani, răspunse contele.

I se părea o întrebare fără rost, pusă de o tânără curioasă şi oarecum răzgâiată, care se întâmpla să fie şi suverana lui. De ce anume fusese convocat Consiliul de Coroană, nu prea ştia. Dar era mândru de cunoştinţele lui de istorie a ţării şi profită de ocazie să şi le expună.

— Ultimul, continuă el, a fost un război cu Franţa, iar bătălia s-a dat în Trecătoarea Pinot. Patru sute treizeci de oameni au luptat sub vulturul cu două capete al Fenwick-ului – patru sute de arcaşi şi treizeci de ofiţeri. Un strămoş al domniei voastre, doamnă, şi unul de-ai mei s-au aflat printre cei de pe câmpul de luptă. Francezii au fost o mie două sute. Au atacat de trei ori prin trecătoare, în trupe de câte patru sute de soldaţi la fiecare atac, şi au fost întâmpinaţi de săgeţile din Grand Fenwick, trase cu o asemenea disciplină şi cu un asemenea curaj,

încât la sfârşit şapte sute de francezi au murit, pe când noi n-am pierdut decât cinci oameni.

— Şi de-atunci nici un război? întrebă ducesa, ocupată cu sâmbureii roşii ai rodiei.

— Nici unul, zise contele.

Capul lui cărunt, argintiu în lumina soarelui, semăna puţin cu vulturul de pe stema ţării.

— N-a mai fost necesar nici unul. Bătălia din Tre- cătoarea Pinot a afirmat pentru totdeauna suveranitatea şi dreptul la respect şi libertate ale ducatului Grand Fenwick.

— Probabil că ne-am ieşit rău din mână – în privinţa războaielor, vreau să spun, murmură ducesa.

— S-ar putea, răspunse contele. Dar, dacă ar fi nevoie din nou, n-am nici o îndoială că am face faţă onorabil. De fapt, competiţia ar fi cât se poate de interesantă. Arma noastră naţională, arcul, a ieşit din uz de atâta vreme, încât a devenit, în multe privinţe, o superarmă. Poate ucide pe o rază de cinci sute de metri. Mânuită de nişte mâini pricepute, nu dă greş. E silenţioasă. Necesită cheltuieli minime pentru muniţie şi se pretează excelent atacului în masă.

— Mă bucur foarte mult să aud toate astea, răspunse ducesa, punând delicat deoparte resturile rodiei, pentru că o să fim nevoiţi să pornim un război foarte curând.

— Arcul, continuă contele, este un exemplu de armă care, asemenea buzduganului... mă scuzaţi, ce aţi spus, înălţimea Voastră? Mi s-a părut mie sau aţi

spus că o să fim nevoiţi să pornim un război foarte curând?

— Exact, zise Gloriana.

Contele îşi scăpă monoclul în poală.

— înălţimea Voastră nu vorbeşte serios, sugeră el plin de speranţă.

— Ba da, replică ducesa.

— Păi asta, zise contele, este o propunere absolut ridicolă. E monstruoasă. Nici nu ne putem gândi la aşa ceva. Sunteţi sigură că vă simţiţi bine, înălţimea Voastră?

— Cât se poate de bine, răspunse Gloriana. Şi, te rog, vezi dacă domnul Benter e afară, ca să întrunim Consiliul de Coroană şi să vă explic despre ce e vorba.

Nu încăpea îndoială că ultima frază era un ordin dat de un conducător supusului său, şi în ciuda uluirii care-l paralizase o clipă, contele se ridică şi se duse după liderul Partidului Diluaţionişti lor. Lipsi puţin – mai mult decât ar fi permis eticheta de la Curte în împrejurări normale –, iar când se întoarse cu domnul Benter, amândoi erau agitaţi şi îngrijoraţi.

— Domnilor, spuse Gloriana, trăgând cu ochiul la rodii, dar hotărând să le ignore, dată fiind natura gravă a discuţiei, am convocat şedinţa asta din două motive. Primul este să vă pun la curent, ca lideri ai celor două partide principale din Grand Fenwick, cu rezultatul propunerii de-a forma un partid comunist în ducat pentru a obţine bani de la americani. Al doilea este să vă cer din nou sfatul – de fapt, o să prezint situaţia mai tranşant: să vă cer acordul pentru o altfel de

acţiune.

În ocaziile oficiale, ducesa Gloriana a XH-a dădea dovadă de o mare abilitate de-a se transforma dintr-o
femeie tânără într-o suverană distantă. Proaspăt aleşii lideri de partid abia începeau să descopere acest lucru, iar tactica asta îi covârşea. Cu câteva minute înainte, ducesa era o fetişcană ingenuă, care ciugulea dintr-o rodie. Acum era conducătoarea unei naţiuni, concentrată asupra exercitării autorităţii.

— În ce priveşte propunerea de-a forma un partid comunist, continuă ea, vă amintiţi, probabil, că mi-am asumat sarcina de a-i încredinţa această misiune lui Tully Bascomb, asupra căruia s-a căzut de acord c-ar fi persoana cea mai potrivită şi mai de încredere care să conducă o astfel de organizaţie. însă Tully a reuşit să mă convingă că este greşit să procedăm aşa.

Contele de Mountjoy schimbă o privire surprinsă cu Benter.

— Mi-a atras atenţia că şi dacă planul ar avea succes şi am obţine banii de la Statele Unite, Grand Fenwick s-ar face vinovat de fraudă internaţională, ceea ce ar păta numele onorabil pe care ni l-am păstrat vreme de atâtea secole.

— Dar, înălţimea Voastră, interveni Mountjoy, nu ne putem hrăni poporul cu onoare. Dacă avem de ales între onoare şi nevoie, între supravieţuirea spirituală şi cea fizică, atunci chestiunile materiale trebuie să prevaleze. Omul n-a descoperit că are suflet decât după ce-a fost sătul şi cu perspective ca

această stare să dureze. Oamenii flămânzi nu-şi pot permite onoarea, iar naţiunile flămânde nu se pot răsfăţa cu maniere prea alese.

— Aici greşiţi, zise Benter. Mie începe să-mi placă Tully ăsta, deşi până acum mi s-a părut cam prea îndărătnic şi incomod. După mintea mea, nici un om şi nici o naţiune nu pot supravieţui fără să-şi păstreze respectul de sine.

— Exact ce spunea şi Bascomb, zise Gloriana. În orice caz, a refuzat să creeze un partid comunist, spunând că nu e de acord cu comunismul, şi din câte mi-am dat seama, nu e de acord nici cu democraţia. De fapt, nu ştie prea bine cu ce *este* de acord.

— Mai bine revenim la botezarea vinului, interveni Benter. E singura ieşire din situaţia asta grea. Şi nu e nimic neonorabil în ea. Pe eticheta vinului Grand Fenwick nu scrie nimic despre conţinutul de apă din sticlă.

— O să distrugeţi principala sursă de venit a ţării dacă faceţi asta, sări Mountjoy înfierbântat.

— Cred că nici unul dintre voi n-are dreptate, zise Gloriana.

— Poate că domnul Bascomb a avut de propus o soluţie? întrebă Mountjoy cu mai mult decât o urmă de sarcasm.

— Tocmai de aceea am convocat şedinţa asta, răspunse Gloriana. Domnul Bascomb are o soluţie care ne-ar furniza banii de care avem nevoie de la Statele Unite şi ne-ar lăsa onoarea naţională nepătată.

Făcu o pauză, ca să dea greutate expunerii care urma.

— Domnul Bascomb, zise ea, rostind rar fiecare cuvânt, m-a convins că trebuie să declarăm război Statelor Unite.

Pentru a doua oară în dimineaţa aceea, contele de Mountjoy îşi scăpă monoclul. Domnul Benter tresări uşor, de parcă ar fi aţipit şi cineva l-ar fi împuns zdravăn cu degetul în spinare.

— Să mergem la război cu Statele Unite? zise el cu atâta uluire, încât păru incapabil să creadă că auzise cumplitele cuvinte.

— Să mergem la război cu Statele Unite? îl imită ca un ecou contele, atât de profund şocat, încât încă nu-şi pusese la loc monoclul fără de care, obişnuia el să spună, nici un bărbat nu putea pretinde că era complet îmbrăcat.

— Să mergem la război cu Statele Unite, repetă Gloriana neînduplecată, calmă şi chiar cu o nuanţă de aprobare în glas.

Contele se cutremură. Işi luă monoclul şi şi-l puse la loc, ca şi cum, printr-o vrajă specială, gestul ar fi putut readuce lumea în sfera sănătăţii mintale. Işi netezi părul argintiu cu degete lungi, uşor tremurânde. Până într-atâta uitase de sine, încât îşi umezi buzele cu vârful limbii.

— Omul e nebun, zise el în cele din urmă. Şi-a ieşit complet din minţi. E periculos. Asemenea vorbe ne pot provoca necazuri serioase. Dacă sunt relatate în anumite zone

ale presei americane, ar putea stârni resentimente populare atât de puternice faţă de noi, încât ne-ar costa cea mai mare parte din piaţa americană pentru Pinot. Dacă se întâmplă asta, chiar că putem foarte bine să mergem la război cu Statele Unite, ba chiar cu lumea întreagă. Oricum, totul ar fi pierdut. Bascomb, înălţimea Voastră, ar trebui închis într-un ospiciu. Prea multă vreme a fost în libertate.

Benter fu înclinat să se arate de acord. Propunerea fără precedent, atât de calm prezentată de suverana ducatului, îi răpise pentru o clipă capacitatea de-a schiţa măcar un gând, darămite de-a rosti un cuvânt. Dar afirmaţiile opoziţiei reprezentate de conte îi dezlegară limba, iar acum era extrem de curios să afle de ce fusese avansat un asemenea plan remarcabil.

— Doamnă, zise el după ce contele se calmă, ce avantaj crede Bascomb c-am putea avea dintr-o declaraţie de război făcută americanilor?

— Tully afirmă că, prin tradiţie, războiul e singurul mod în care o naţiune care are nevoie de bani şi n-are perspective să împrumute i-ar putea obţine de la o alta.

— Aşa o fi, zise Benter, încă destul de contrariat. Dar mai sunt o mulţime de lucruri la care trebuie să ne gândim. în primul rând, rezultatul războiului. Populaţia Statelor Unite este de circa o sută şaizeci de milioane, cred. A noastră e de numai şase mii. Apoi, Statele Unite au flote aeriene şi navale mari, grămezi

de tancuri şi armament greu, arme uşoare cu milioanele şi de toate felurile şi, colac peste pupăză, o cantitate necunoscută de bombe atomice şi cu hidrogen. Noi nu avem decât arcuri, lănci şi buzdugane. Iar cea mai mare armată pe care am putea-o aduna ar fi de numai o mie de bărbaţi şi băieţi. Inutil să spun c-am pierde războiul în clipa când l-am începe.

— Absolut inutil, consimţi senin ducesa. Sunt perfect conştientă c-am pierde războiul.

— Atunci care-ar fi motivul să-l pornim? insistă Benter.

Ducesa se lăsă pe spătarul scaunului, savurând senzaţia de superioritate la gândul că-i buimăcise de tot pe liderii celor două partide politice din Grand Fenwick. Luă de pe masă cuţitul de fructe din argint şi-i pipăi lama cu degetul ei drăgălaş.

— Americanii, spuse ea, parcă visând cu ochii deschişi, sunt un popor ciudat. Ei nu se comportă în nici o privinţă ca alte popoare. De fapt, în multe privinţe se comportă exact pe dos decât alte popoare. în timp ce alţii rareori iartă ceva, americanii iartă totul. în timp ce alţii rareori uită o nedreptate, americanii rareori şi-o amintesc. De fapt, iartă şi uită atât de repede, că în mintea lor e aproape o întrecere: pe care s-o facă mai întâi?

— Probabil că aşa este, înălţimea Voastră, zise Benter, dar nu văd ce legătură are asta cu declaraţia noastră de război făcută Statelor Unite şi cu faptul că am fi înfrânţi de ele.

— Asta, răspunse ducesa cu un surâs de blândă mustrare, pentru că n-ai acordat multă

atenţie istoriei; iar dumneata, domnule conte Mountjoy, ai devenit expert în istoria ducatului Grand Fenwick în dauna istoriei altor ţări. Adevărul este că există puţine acţiuni mai profitabile pentru o ţară care are nevoie de bani decât să declare război Statelor Unite şi să fie înfrântă. Nici un hectar din acea ţară nu este periclitat într-un astfel de război. Este general acceptat, evident, că industria grea şi alte întreprinderi şi activităţi care ar putea fi folosite în războaiele viitoare trebuie să fie dezafectate, distruse, iar reluarea lor interzisă. Şi de obicei asta nu se face, pentru că se ajunge la concluzia că a urma un astfel de plan fie ar distruge economia ţării înfrânte, fie ar face-o incapabilă de-a se apăra de alţi inamici. Şi într-un caz, şi în celălalt, americanii ar simţi că e menirea lor – asta e natura lor particulară – să sară în ajutor pe propria cheltuială. Este iarăşi general acceptat că ţara şi poporul care pierd în faţa Statelor Unite trebuie făcute să suporte dificultăţi naţionale şi individuale pentru agresiune. Şi nici nu se usucă bine cerneala pe acorduri, că Statele Unite vin repede cu alimente, utilaje, îmbrăcăminte, bani, materiale de construcţii şi asistenţă tehnică pentru ajutorarea foştilor inamici. Se spune mereu că armatele înfrânte trebuie dizolvate şi că nu trebuie să li se mai permită refacerea. Dar, ceva mai târziu, se descoperă că aceste armate sunt indirect, dar fundamental necesare pentru securitatea Statelor Unite însele. Fie inamicul înfrânt trebuie să aibă o armată şi o flotă proprii, fie

americanii trebuie să rămână acolo, într-o ocupaţie pe termen nedefinit. Americanilor, mai ales soldaţilor americani, nu le place să rămână multă vreme departe de ţară. Şi în câteva luni, câţiva ani cel mult, Statele Unite mai întâi pretind, apoi îşi imploră foştii inamici să-şi formeze o armată ca să-şi apere singuri teritoriul. Nu de puţine ori s-a întâmplat ca aceşti inamici înfrânţi să poată impune condiţiile în care îşi vor forma o armată pentru propria politică şi apărare. Condiţiile astea au presupus plata unor sume importante de bani de către Statele Unite sau extinderea unor credite generoase, revizuirea acordurilor comerciale în favoarea naţiunii înfrânte, restituirea flotei, reabilitarea fabricilor distruse în război şi chiar oferirea gratuită a dotărilor necesare armatei. Una peste alta, cum am spus mai devreme, nu există măsură mai profitabilă şi mai sigură pe care s-o ia o naţiune fără bani ori credit decât să declare război Statelor Unite şi să sufere o înfrângere totală.

Le surâse cu indulgenţă amândurora.

Contele Mounţjoy, care începuse să asculte discursul ca şi cum ar fi ascultat o sentinţă cumplită, se arată la sfârşit plin de viu interes.

— Ei bine, rosti el, planul are posibilităţi care frizează excelenţa. Declarăm război luni, suntem înfrânţi marţi şi până vineri seara suntem restabiliţi mai presus de cele mai nesăbuite vise ale noastre. Trebuie să mărturisesc că l-am judecat complet greşit pe

Bascomb. Omul are străfulgerări de geniu din cel mai pur.

— Nu-i în totalitate planul lui Bascomb, îi atrase timid atenţia Gloriana. Partea cu înfrângerea este a mea. Propunerea lui a fost să atacăm Statele Unite... şi să câştigăm.

— Un nebun, zise trist contele. Un nebun.

— Dar, continuă ducesa, nu există nici un motiv să nu-l lăsăm să meargă mai departe cu nebunia lui, din moment ce ştim dinainte care-o să fie rezultatul.

— Absolut nici unul, comentă Mountjoy vesel.

— Cred că ne grăbim, îi întrerupse Benter. Mai sunt câteva lucruri pe care nu le înţeleg. Dacă Bascomb este – şi pe bună dreptate, după părerea mea – atât de dornic să păstreze onoarea internaţională şi statutul ducatului, ce temeiuri în afară de lipsa de bani oferă pentru pornirea războiului? Să declari război unui stat iubitor de pace, fie el şi un stat mare, fără un motiv bun nu este altceva decât o barbarie.

— A, dar are un motiv bun – sau mai degrabă *avem,* răspunse ducesa. De fapt, avem un motiv care trebuie, dacă devine cunoscut, să atragă simpatia întregii lumi de partea noastră.

— Care este motivul?

— Agresiunea Statelor Unite împotriva ducatului Grand Fenwick.

Sună dintr-un clopoţel greu de pe masă şi şambelanul Curţii intră discret.

— Adu sticla, îi porunci ducesa.

Şambelanul lipsi un minut şi se întoarse cu o sticlă de mărime, culoare şi proporţii familiare.

— Ia uitaţi-vă la etichetă, zise Gloriana, punân- du-le sticla în faţă.

Ei se uitară şi citiră, cu oroare crescândă, cuvintele:

PINOT GRAND ENWICK

Vinul cunoscătorilor

Eticheta avea o imagine a Căţelului Grand Fenwick şi semăna perfect cu cea folosită la vinul lor preţios. Dar în partea de jos, cu litere mici, aproape invizibile, scria:

Produs în San Rafael, Calif., S.U.A.

— Javrele! urlă Mountjoy, sărind în picioare şi răs- turnându-şi scaunul. La cât sunt de bogaţi, cu atâta abundenţă în jurul lor, şi tot încearcă să ne priveze de singura sursă de subzistenţă. Pentru câţiva dolari în plus, sunt în stare să aducă la sapă de lemn fiecare bărbat, femeie sau copil din Grand Fenwick. O să plătească din greu pentru asta.

Votul, atât în Consiliul de Coroană, cât şi după aceea, în Consiliul Oamenilor Liberi, fu unanim pentru declararea războiului cu Statele Unite ale Americii.

^/het Beston, funcţionar responsabil cu corespondenţa în Divizia Europeană a Departamentului de Stat al Statelor Unite, hotărî că sosise timpul să se reapuce de exerciţii fizice. Era un bărbat de treizeci şi ceva de ani, având în spate o carieră activă şi deloc anostă. Absolvise Universitatea Columbia cu o diplomă în ştiinţe politice şi, secundar, în jurnalism, tocmai la timp ca să se înroleze în armată la izbucnirea celui de-al Doilea Război Mondial.

Profesorii îl sfătuiseră să solicite o funcţie specială, potrivită studiilor lui universitare. Dar un patriotism sincer şi profund îl convinsese pe Chet că ăsta era un lucru incorect din punct de vedere moral. Ar fi părut că cerea favoruri speciale, un loc sigur pentru el, când ţara avea nevoie de fiecare om apt de luptă care putea fi recrutat. Aşa că începuse ca soldat într-un regiment de infanterie, ajunsese sergent, se oferise voluntar ca paraşutist şi în cele din urmă intrase în Biroul de Servicii Strategice, executând mai multe paraşutări secrete în Balcani, în cadrul unor misiuni speciale.

Sfârşitul războiului îl găsise cu o mulţime de decoraţii, o pasiune pentru exerciţiul fizic şi nici o direcţie.
Trecutul lui sugera serviciul diplomatic, şi astfel se produsese numirea lui ca funcţionar în Divizia Cen- tral-Europeană a Departamentului de Stat.

— Nimic nu înlocuieşte învăţarea oricărei afaceri de jos în sus, fiule, îi spusese senatorul

Griffin, care-l ajutase să obţină postul. învaţă tot ce poţi despre străinii ăia – dar mai ales fii cu ochii pe oamenii noştri. Unui străin rezident în Statele Unite îi ia trei ani să devină cetăţean american, dar unui cetăţean rezident în Departamentul de Stat îi ia doar şase luni să devină străin. Raportează-mi tot ce afli.

Chet nu aflase nimic, în afară de faptul că nu avea nevoie să muncească prea din greu sau să ştie prea multe ca să-şi păstreze slujba. Se trezise făcând ceea ce el numea jogging prin Departamentul de Stat – o hoinăreală preocupată, expertă, dar nu lipsită de amabilitate pe coridoare, din birou în birou. Mai descoperise că ăsta era cam singurul tip de exerciţiu fizic pe care avea să-l facă. Astfel încât astăzi se hotărî să se ducă în Georgetown, să ia o canoe şi să vâslească câţiva kilometri în sus şi-n jos pe Potomac, ca să-şi întreţină muşchii.

Tocmai voia să plece de la birou, când veni un curier şi-i aruncă pe birou un plic lung şi impresionant.

— Care-i treaba? întrebă Chet ca să fie prietenos.

îi era milă de curierul care bătea Departamentul de Stat de douăzeci de ani. Uneori îl vedea ca pe un fel de prizonier, un deţinut într-o uriaşă închisoare diplomatică.

— Nimic special, răspunse curierul. Băieţii din sala de presă îşi văd de şmecheriile obişnuite. Cam atât.

Dădu din cap şi ieşi, iar Chet luă plicul. Avea pe el nişte sigilii vechi, demodate, ceea

ce era neobişnuit şi-l făcu să se gândească pentru un moment că era vorba de ceva special. Dar, după ce deschise plicul, începu să chicotească.

în partea de sus era o stemă reprezentând un vultur cu două capete, cu un cioc spunând „Pro” şi cu celălalt „Contra". Dedesubt, cu o grafie veche, scria „Ducatul Grand Fenwick". Mesajul, scris cu litere cursive marcate, spunea:

Preşedintelui, Congresului şi Poporului Statelor Unite ale Americii — salutări.

AVÂND ÎN VEDERE că Ducatul Grand Fenwick a fost un stat independent şi suveran de la fondarea sa în 1370 A.D. şi

AVÂND ÎN VEDERE că se află astfel în poziţia de a trata în condiţii de egalitate cu alte state independente şi suverane, acest drept fiindu-i recunoscut între comunităţile civilizate de peste cinci secole şi

AVÂND ÎN VEDERE că principalul mijloc de trai al oamenilor din Grand Fenwick a fost în toţi aceşti ani producerea unui vin excelent şi unic, cunoscut lumii ca Pinot Grand Fenwick, care este obţinut din strugurii vechilor vii de pe versanţii sudici ai munţilor nordici ai ducatului şi

AVÂND ÎN VEDERE că o imitaţie nedemnă a acestui vin superior, sub denumirea de Pinot Grand Enwick, este produsă în masă şi vândută la o cincime de preţ de către anumite case de vinuri în oraşul San Rafael din statul California, care face parte din teritoriul geografic şi politic al Statelor Unite ale Americii şi

AVÂND ÎN VEDERE că vânzarea acestui produs contrafăcut ameninţă subzistenţa ducatului independent Grand Fenwick şi

AVÂND ÎN VEDERE că adrese repetate solicitând ca această nedreptate să fie remediată au fost ignorate de secretarii şi de Guvernul Statelor Unite,

Se hotărăşte că Ducatul Grand Fenwick consideră

vânzarea acestui vin un act nejustificat, nedrept, persistent şi premeditat de agresiune împotriva ducatului şi

Se hotărăşte că ducatul Grand Fenwick, după ce a luat toate măsurile posibile pentru a rezolva chestiunea pe cale paşnică, declară aici şi acum, prin prezenta, că între el şi Statele Unite ale Americii este stare de război.

SEMNAT:

Gloriana a Xll-a

DUCESĂ DE GRAND FENWICK

D. Benter

PREŞEDINTE, PARTIDUL DILUAŢIONIST *Mountjoy*

PREŞEDINTE, PARTIDUL ANTIDILUAŢIONIST

Chet citi de două ori documentul de la cap la coadă, chicotind din când în când.

— Reporterii ăia îşi bat capul destul de mult ca să se distreze, spuse el. Ce mai figuri.

Puse misiva în buzunarul sacoului şi se duse să se plimbe cu canoea. îşi cam ieşise din mână şi canoea se răsturnă, iar documentul se udă zdravăn. Când ajunse acasă, îl puse pe jos sub calorifer, să se usuce, şi uită de el.

Echiparea Armatei Expediţionare a ducatului Grand Fenwick pentru atacul împotriva Statelor Unite se dovedi o problemă mult mai complicată decât anticipaseră ducesa sau oricare dintre liderii partidelor. Contele Mountjoy sperase că nu avea să fie necesară o armată expediţionară. O declaraţie de război, socotise el în taină, avea să fie suficientă. Ea putea fi urmată imediat de un apel către lumea întreagă, apoi de o capitulare rapidă, iar în cele din urmă, minunata reabilitare de către Statele Unite putea

începe.

Dar declaraţia de război fusese urmată de patru săptămâni de tăcere rău prevestitoare din partea Statelor Unite. Orice răspuns ar fi fost bine-venit. Să nu primească nici unul era intolerabil. Nu-i pomenise ducesei de temerile sale, dar prinsese obiceiul să se tot uite pe cer, din ce în ce mai convins că putea veni o bombă atomică în orice moment, fără a li se mai oferi măcar şansa unei capitulări. Nu exista nici un reprezentant al Statelor Unite în Grand Fenwick pe care să-l poată consulta, iar în cele din urmă căpătase permisiunea ducesei de-a vizita cel mai apropiat consulat american din Franţa pentru a se interesa de răspuns.

Fusese întâmpinat cu zâmbete şi chicoteli. Toată lumea de acolo părea să considere întreaga afacere o glumă. Era cumplit să fii nevoit să-i raportezi Glorianei că reacţia Statelor Unite la solemna declaraţie de război a ducatului Grand Fenwick fusese un hohot de râs al consulului, o bătaie pe spate şi întrebarea dacă auzise bancul cu tipul care pariase o sută de dolari că putea rezolva orice ghicitoare.

Abia atunci se luă decizia de-a se crea o armată expe- diţionară şi de-a se porni războiul cu adevărat. Tully Bascomb se văzu numit comandant suprem al Armatei din Fenwick pe durata ostilităţilor şi primi misiunea să recruteze oamenii de care avea nevoie pentru un atac împotriva Statelor Unite.

Tully se apucă temeinic de treabă, hotărând că o armată formată din trei ofiţeri (în afară de el) şi douăzeci de arcaşi avea să fie suficientă. Fu invocată o străveche lege a ducatului, care cerea ca în caz de război toţi bărbaţii valizi să se prezinte la castel înarmaţi şi echipaţi conform statutului lor. în ziua stabilită, şapte sute de oameni veniră cu arcuri, tolbe cu săgeţi, scuturi mici şi rotunde, săbii scurte, buzdugane, lănci, pieptare de piele, unii cu armuri sau coifuri din zale acoperindu-le capul, gâtul şi umerii.

Războiul era de fapt popular în Grand Fenwick, căci întregul popor era scandalizat de acţiunea negustorului de vinuri californian care ameninţase piaţa şi reputaţia vinului lor, producând o imitaţie ieftină. Toţi voiau să se înroleze în armată şi să răzbune ofensa adusă produsului lor, priceperii lor şi a strămoşilor. „Să ne apărăm Pinotul” deveni strigătul de luptă, iar „Eliberarea de Fraudă", înaltul ideal pentru care războiul trebuia dus până la victoria finală. Copiii se molipsiră şi ei de spiritul războiului şi începură să marşăluiască legănat în bande marţiale pe străzile ducatului, cu arcuri mici în mâini şi oale pe cap, în loc de coifuri.

Cu atâta entuziasm, lui Tully îi veni greu să-i aleagă pe cei douăzeci şi trei de oameni, în afară de el, necesari pentru a forma armata expediţionară. Hotărî să organizeze o competiţie eliminatorie şi alese douăzeci de arcaşi aspri, care dovediseră că puteau despica o nuia de alun cu săgeata de la cinci sute de paşi. Cei trei ofiţeri fură mai uşor de

ales, căci nu erau decât douăzeci de oameni în ducat care aveau dreptul să poarte lănci şi buzdugane, iar aceştia acceptară să se tragă la sorţi.

Urmă o perioadă de instrucţie severă pentru armata ducatului. Toţi oştenii fură puşi să urce pe munte complet echipaţi, să traverseze, să retraverseze şi iar să traverseze râul îngheţat, să-şi tragă săgeţile una câte una, în rafale şi în serii rare şi, împărţiţi în două grupuri, să se caute unii pe alţii în întuneric şi să se lupte. Dar în cele din urmă totul fu gata şi Tully raportă că armata expediţionară atinsese culmea instruirii şi era pregătită să invadeze continentul american.

Nimeni însă, şi cu atât mai puţin ducesa, nu se gândise cum aveau să ajungă acolo. Gloriana lăsase aranjamentele în seama liderilor politici, iar ei le lăsaseră în seama lui Tully ca înalt comandant. Aşa că atunci când el se prezentă să raporteze că era gata să pornească războiul activ, Consiliul de Coroană fu destul de încurcat.

— Cu siguranţă, zise contele Mountjoy, care cu fiecare zi devenea tot mai neliniştit în legătură cu bombele atomice şi spera sincer ca declaraţia de război să nu irite Statele Unite, cu siguranţă că nu-i nevoie să cheltuim atât ca să ne trimitem trupele peste Atlantic, să-i atace pe americani. Trebuie să reţinem că purtăm războiul ăsta ca să facem rost de bani, nu ca să-i cheltuim. Un atac asupra consulatului american din Lyon ar fi suficient. E un autobuz care merge acolo în fiecare zi şi

ar fi mai ieftin decât dacă i-am trimite pe oameni cu trenul.

Tully îi aruncă o privire atât de dispreţuitoare, încât ar fi putut fi comparată cu o lovitură peste obraz cu o mănuşă din zale.

— Aţi fi de acord ca oricine să-şi dea viaţa pentru patrie, cu condiţia să nu coste mai mult de doi şilingi de persoană, zise el. Aţi ataca un consulat al Statelor Unite fără apărare şi aţi pretinde că aţi atacat un popor înarmat. Credeţi că armata ducatului Grand Fenwick este o şleahtă de studenţi care protestează faţă de concedierea unui profesor popular? Am declarat război. Am declarat război pentru o cauză onorabilă. Şi trebuie să purtăm cu onoare războiul ăsta acasă la inamic.

— Am putea, eventual, sugeră domnul Benter, şi el preocupat de cheltuieli, să adunăm, prin instituirea unei taxe speciale, destui bani ca să ne trimitem trupele în America la bordul unui transatlantic turistic. Ar putea merge cu clasa a treia şi am alege un vapor al unei ţări neutre.

— Şi cum credeţi c-ar trece armata ducatului Grand Fenwick prin vamă şi prin biroul de imigrări la sosire? replică Tully cu o fină ironie. Doar nu propuneţi să fim transportaţi cu arme şi bagaje pe Ellis Island fără să tragem o singură săgeată, nu? Sau poate credeţi că Statele Unite sunt destul de generoase ca să ne ofere tuturor vize în

scopul de-a intra legal pe teritoriul lor ca să le atacăm?

— încercam doar să ajut, răspunse Benter, pus cu botul pe labe. Cum spuneţi, ne aflăm în război şi vreau să-l ducem până la capăt. Dacă aveţi o propunere rezonabilă, puteţi fi sigur de sprijinul meu.

— Există un singur mod de-a ajunge în America neavând nave proprii, şi acela este să închiriem una, replică Tully. Am putea închiria un vas comercial mic, care să ducă şi să aducă armata expediţionară. Ca o chestiune de onoare, o să trebuiască să arboreze drapelul ducatului Grand Fenwick. Nu putem naviga sub alt steag. Căpitanul trebuie să lase complet la latitudinea mea locul în care-o să debarcăm.

— Ştiţi vreun astfel de vas? întrebă Gloriana.

— Da, răspunse Tully. Ultima dată când am fost în America, am fost ca marinar pe un bric care pleca din Marsilia cu destinaţia Noua Scoţie. Se numea *Străduinţa,* un nume cât se poate de potrivit pentru misiunea noastră. Şi cred că poate fi obţinut la un preţ rezonabil. Altfel, o să fim nevoiţi să spunem poporului că renunţăm la război pentru că nu avem cu ce să ajungem în Statele Unite. Nu-mi închipui că o asemenea veste ar fi bine primită.

Nimeni nu avu altă sugestie şi se căzu de acord asupra închirierii *Străduinţei.* Costul avea să fie acoperit printr-o taxă specială de un penny pentru fiecare pahar de vin băut în ducat. Iar cauza se bucură de atâta popularitate, încât consumul de vin în Grand

Fenwick în următoarele două săptămâni atinse un record absolut în istoria ducatului.

În sfârşit, sosi şi dimineaţa în care armata expe- diţionară pleca. Soldaţii erau adunaţi în curtea castelului. În fruntea lor se afla Tully, splendid într-un costum de zale care strălucea în lumina soarelui. La brâu îi atârna un paloş şi de pe un băţ pe care-l ţinea în mână flutura drapelul având pe el vulturul cu două capete al ducatului Grand Fenwick. În spatele lui stăteau cei trei ofiţeri, toţi în zale şi cu sabie. Se hotărâse să se renunţe la lănci, căci erau uşor incomode.

în spatele lor, în cinci rânduri de câte patru, se aflau arcaşii, îmbrăcaţi uniform în cămăşi din zale peste nişte pieptare din piele şi cu pantaloni scurţi, bufanţi, cu arcuri de doi metri atârnate pe spate, cu scuturi în mâinile goale şi cu săgeţi scânteindu-le în tolbe.

Gloriana trecu în revistă trupele înainte de plecare şi le aminti că, deşi raportul de forţe era dezavantajos, strămoşii lor făcuseră faţă şi la raporturi de o sută contra unu.

— N-o să luptaţi singuri, spuse ea, căci în jurul drapelului vostru o să fie adunate spiritele legiunilor fără număr care au tras cu arcul înaintea voastră pentru patria lor. Ele formează o oaste spectrală care o să facă în aşa fel încât fiecare dintre voi să fie cât o mie. Dacă muriţi, n-o să fie decât pentru a vă alătura celor mai bravi dintre oameni – cei care-au murit pentru o cauză similară înaintea voastră. Dacă supravieţuiţi, o să vă acoperiţi cu atâta onoare, încât o să stârniţi invidia semenilor voştri, o să fiţi pomeniţi în

toasturile lor şi o să fiţi purtaţi cu căldură şi veneraţie în inimile lor.
Loviţi cu încredere, dară, pentru ţara voastră, amintin- du-vă că fiecare săgeată slobozită asigură libertatea pământului vostru.

îl privi pe Tully şi sesiză din nou, când el o salută cu sabia, asemănarea cu Sir Roger Fenwick care-o surprinsese prima dată. Pentru o clipă, soarele păru mai strălucitor deasupra lui, iar el, cel mai bărbat dintre bărbaţi.

Se auziră bătaia unei tobe de tinichea şi sunetul unei trompete, iar grupul îl urmă pe Tully afară din curte, coborî dealul şi trecu un pod, ajungând la graniţa ducatului. Mai mulţi copii mici se aliniaseră de-a lungul drumurilor, aplaudându-i. Bătrâni şi femei mărşăluiau alături de ei. Ei cântau vechiul cântec de război din Grand Fenwick, *Băţul strâmb şi aripa de gâscă sură.* Unii plângeau, alţii aclamau şi toţi se simţeau foarte bravi.

După ce trecu graniţa ducatului, mica armată se schimbă în haine civile şi luă autobuzul până la Marsilia, iar oamenii se duseră la casele lor.

P

! reşedinţele Statelor Unite se aşeză greoi la masa de lucru din Biroul Oval al Casei Albe şi îşi trecu mâna pistruiată prin părul rar. Era nouă dimineaţa şi era obosit. îl durea şi capul, ceea ce nici prin gând nu-i trecea să-i spună medicului Casei Albe, căci ar fi însemnat unul dintre acele lungi consulturi medicale în cadrul căruia i s-ar fi luat tensiunea, i s-ar fi făcut electrocardiograma şi ar fi fost nevoit să poarte o grămadă de discuţii.

N-avea nevoie decât de două aspirine şi de trei-patru ore de somn. Nu prea dormise în noaptea aceea, pentru că la ora două îl sunase Kokintz.

Acesta nu spusese decât: „Am încheiat proiectul, domnule preşedinte, şi a reuşit pe deplin." Nu mai ştia ce răspunsese. Ceva gen „Bine", sau poate „Perfect. Ne vedem mâine-dimineaţă". Apoi pusese jos receptorul şi încercase să adoarmă din nou. Dar fusese trezit de un vis cu nişte valuri mari de căldură albă în mijlocul cărora erau bărbaţi şi femei care se făceau tot mai mici, ca ţurţurii în soare, până ajungeau nişte puncte minuscule şi apoi dispăreau.

Preşedintele puse mâna pe telefon şi-i spuse centralistei:

— Găseşte-i pe secretarul Apărării şi pe

senatorul Griffin şi roagă-i să vină cât de repede pot, fără să facă valuri. A, sună-l şi pe doctorul Kokintz. Vreau să-l văd şi pe el.

Apoi se duse la fereastră, îşi duse mâinile la spate şi privi gazonul, aşteptând.

Secretarul Apărării şi senatorul Griffin se prezentară în zece minute. Preşedintele spuse vesel „Bună dimineaţa" şi le făcu semn să se aşeze pe scaunele de la capetele biroului. Era obişnuit să pară vesel chiar şi atunci când nu era.

— Am ceva pentru voi, le spuse el cu un zâmbet. Una tare de tot.

Apoi, remarcând îngrijorarea de pe faţa senatorului Griffin, adăugă:

— Nimic politic, Griff.

Senatorul surâse dezaprobator, dar asigurarea îl relaxă. Era un omuleţ cu părul alb şi faţa roşie, îndesat ca un buldog. Purta întotdeauna un costum gri din jerseu, împodobit cu un boboc mic de trandafir la reverul vestonului. Era dintr-unul din statele din Vest şi avea o vorbire tărăgănată şi liniştitoare, surprinzător de neconcordantă cu înfăţişarea sa. Căci senatorul Griffin arăta în general de parcă ar fi fost gata să explodeze în orice clipă într-o tiradă prin care să denunţe o ticăloşie sau alta. Era, de fapt, un om blând, rareori nervos, dar aspectul lui coleric era folositor din punct de vedere politic, căci potolise mulţi participant la alegeri deloc prietenoşi.

Secretarul Apărării, în schimb, semăna vag cu un şoarece. Asemănarea era sporită de obiceiul de a-şi pune nervos trei degete pe

buza de jos ori de câte ori voia să spună ceva, de parcă s-ar fi temut că vorbele sale aveau să jignească, deşi el nu avea intenţia asta. Preşedintele se întreba uneori cum de-şi aduna secretarul curajul să înfrunte câte-un grup de ofiţeri de armată sau marină şi să le spună că un proiect la care ţineau trebuia abandonat. De fapt, se descurca foarte bine, deşi în Washington circula zvonul că se temea cumplit de nevastă-sa. Cel puţin asta era explicaţia pentru faptul că îşi părăsea biroul la cinci şi jumătate fix în fiecare după-amiază, indiferent cu ce se ocupa în momentul acela.

Cei doi nici nu se aşezaseră bine, că sosi doctorul Kokintz. Acesta purta, ca de obicei, un pulover gri şi o pereche de pantaloni care fuseseră, probabil, cândva gri-închis, dar acum păreau verzui şi patinaţi. Haina îi era descheiată şi şifonată. Era o jachetă sport creată de el însuşi, fără guler sau rever, dar cu nenumărate buzunare peste tot, în care puteau fi vârâte bucăţi de hârtie şi creioane. Lui Kokintz nu-i plăcea să piardă timpul căutând un creion sau o bucată de hârtie. Buzunarele laterale ale jachetei erau umflate ca nişte desagi atârnate la şaua unui catâr. Intr-una se aflau o pipă uriaşă şi o pungă de tutun la fel de uriaşă. În cealaltă era, probabil, sandviciul pentru prânz sau poate cel pentru prânzul din ziua precedentă. Când era ocupat sau îngrijorat de ceva, doctorul Kokintz uita adeseori să mănânce.

Avea o faţă albă, severă, şi o claie de păr negru. Ochii i se bulbucau în spatele unor ochelari cu dioptrii neobişnuit de mari, astfel

încât dădea impresia unei creaturi subacvatice trăgând cu ochiul circumspect şi cu oarecare surprindere din habitatul ei.

— Bună dimineaţa, domnule preşedinte, zise el. Domnilor.

Se înclină uşor şi graţios spre ceilalţi doi. Vorbea engleza excelent, dar avea un vag iz străin în unele inflexiuni. Nu era accent. Doar o uşoară urmă care arăta că nu era născut în America.

Se lăsă o scurtă tăcere stânjenită. Un ceas scoase un sunet suav, bătând sfertul de oră, iar de pe terasă se auzi ciripitul strident a două gaiţe gâlcevitoare.

— Hrăniţi vreodată păsările, domnule preşedinte? întrebă doctorul Kokintz. Câteva firimituri şi sunt de-a dreptul fericite.

Băgă mâna în buzunarul în care îşi ţinea sandviciul. Preşedintele zâmbi.

— Putem să hrănim păsările mai târziu, răspunse el. I-am adus pe aceşti domni – îi cunoşti pe secretarul Apărării şi pe senatorul Griffin – ca să afle şi ei despre proiect. Mi-ai spus azi-noapte că e gata şi c-a reuşit. Vreau să ştie şi ei detaliile. Inutil să vă atrag atenţia că nimic din ce-o să se spună aici nu trebuie repetat.

— A, da. Proiectul, zise doctorul Kokintz, dând drumul sandviciului cu părere de rău. Da, e gata. E gata. Maşinăria aia de calculat pe care am împrumutat-o de la marină mi-a fost de mare ajutor. Cu celelalte ar fi durat doi ani. Aşa, a durat doar o lună. Bineînţeles, un an am pus la punct problemele pe care le avea de rezolvat maşina. Şi a trebuit să lucrez

în speranţa c-o să fie inventată o maşină capabilă să le rezolve. Dar acum toate astea au trecut. Uitaţi.

Cu oarecare dificultate, îşi scoase pipa – un Oompaul masiv – din buzunarul drept, iar apoi extrase punga dolofană de tutun. Vârî pipa în gură şi începu să desfacă punga, aşa că toţi crezură un moment că avea de gând să fumeze. El însă băgă arătătorul şi degetul mare în pungă şi scoase un cilindru simplu din metal, nu mult mai mare decât un mosor. îl aruncă pe birou şi el se rostogoli, cu mai multe firişoare de tutun agăţate de el, spre preşedinte. Acesta îl luă, îl cântări în mână, iar apoi îl puse jos, cu o sprânceană ridicată întrebător.

— Destul, zise Kokintz, pentru a pârjoli o suprafaţă de cinci milioane de kilometri pătraţi. Poate mai mult. Ştiţi cum suntem noi, oamenii de ştiinţă. Nu suntem siguri până nu încercăm.

Ceilalţi doi se uitară la micul cilindru cu un amestec de curiozitate şi teamă respectuoasă.

Primul vorbi secretarul Apărării. Acesta îşi aşeză trei degete pe buza de jos, părând emoţionat ca un şcolar care pune o întrebare în faţa întregii clase, şi zise:

— Ce-i ăsta?

— Quadium, răspunse Kokintz. O formă de hidrogen care nu mai există în univers de miliarde de ani. Este imposibil de precizat de când. Când spun că este o formă de hidrogen, trebuie să înţelegeţi că vorbesc pentru nespecialişti, adăugă el cu un mic surâs de scuză. Este, să zicem, cam la fel de apropiat

de hidrogenul găsit în apă pe cât este omul de maimuţă. N-o să vă plictisesc cu amănunte despre structura lui atomică. Are mult de-a face cu asta. Diferenţa de masă a nucleului este cea mai mare atinsă până acum.

— Diferenţa de masă?

— Este un indicator al forţei care menţine nucleul, zise senatorul Griffin cu un aer de superioritate. E măsura energiei eliberate când se produce fisiunea nucleară. Aşa e, domnule doctor?

— Da, răspunse Kokintz. Dar dacă intrăm în detalii, fie o să fiţi în ceaţă, fie o să vă faceţi o impresie greşită. În cazul bombei cunoscute ca bomba atomică – mai precis, bomba cu plutoniu –, doar aproximativ o zecime dintr-un procent din plutoniul folosit este transformat în energie. În cazul bombei cu quadium o să fie posibilă transformarea a zece la sută din quadium în energie. Iar energia eliberată este mult mai puternică, per unitate de substanţă, decât cea eliberată de bomba cu plutoniu. Se crede că această formă de hidrogen, care, cum am spus, a existat pe Terra cu miliarde de ani în urmă, a fost substanţa care a făcut din Terra o planetă incandescentă, cu o temperatură de probabil vreo mie de ori mai mare decât cea de la suprafaţa soarelui. Când acest quadium s-a epuizat complet, transformat în nuclee mai dense, Terra a continuat să fie incandescentă milioane de ani, apoi, treptat, s-a răcit şi pe ea a apărut viaţa. Quadiumul, credem noi, a fost cel care a aprins primul foc. Nu există quadium pe Soare. Acesta a ars complet cu eoni întregi în

urmă. De fapt, din câte ştim, nu există quadium nicăieri în spaţiu, în afară de cel de pe biroul din faţa dumneavoastră.

— Chiar *nicăieri?* întrebă senatorul Griffin.

— Nicăieri, doar aici, zise doctorul Kokintz, arătând spre micul cilindru.

Ceasul bătu jumătatea de oră şi zgomotul lui sperie gaiţele, care zburară peste gazon.

— Ce poate să facă? întrebă preşedintele în cele din urmă.

Kokintz luă recipientul, îl ţinu la câţiva centimetri de ochelarii lui groşi, iar apoi îl puse jos, evident scârbit.

— Poate să facă orice doreşte omul în materie de distrugere. O să facă din bomba atomică ceva la fel de inofensiv ca un pistol de jucărie. O să dea naţiunii care o s-o aibă sub forma unei bombe capacitatea de-a distruge un continent întreg. Pe scurt, o să facă din război o chestiune de o clipă. De fapt, nu există limite previzibile pentru puterea explozibilului pe care-l putem fabrica din quadium, în afară de cantitatea de quadium disponibilă. Am putea, teoretic, să radem de pe faţa pământului întregul continent nord-american. Poate chiar şi America de Sud.

Din nou se lăsă o tăcere întreruptă doar de ticăitul apăsat, precis, al pendulei. Preşedintele se uită la ea şi spuse:

— Ce avans, în termeni de timp, crezi c-am avea faţă de alţii în descoperirea quadiumului?

Kokintz dădu din umeri.

— Poate cinci ani. Poate doar doi. Cam pe-aici, aş zice, în funcţie de cantitatea de

informaţii care s-au scurs. Eu, unul, nu sunt convins că alţii au măcar o bombă atomică, chiar dacă au reuşit, poate, o explozie atomică. Pentru mai multă siguranţă însă, e preferabil să pornim de la premisa că au o bombă atomică funcţională. Asta e primul pas spre o bombă cu quadium. Ştiţi, desigur, că există o limită în ceea ce priveşte cantitatea de energie care poate fi eliberată de o bombă atomică. Limita e stabilită de masa materialului de fisiune folosit. Doar o anumită cantitate funcţionează. Dacă e mai mult, bomba nu explodează. Este general acceptat că bomba de putere maximă care poate fi construită ar fi echivalentul a doar 150 000 de tone de explozibil puternic, cum ar fi TNT-ul.

Se opri, îşi scoase ochelarii cu lentile groase, îi puse într-unul dintre nenumăratele buzunare ale hainei şi îşi frecă pleoapele, ca şi cum l-ar fi durut ochii. Părea că stătuse într-o lumină mai puternică decât s-ar cuveni să îndure o fiinţă omenească. Parcă l-ar fi zbârcit. îşi încovoie umerii şi îşi lăsă mâinile să atârne pe lângă corp, ca şi cum ar fi fost lipsite de viaţă. Apoi continuă.

— O bombă cu deuteriu, bomba pe care ziarele o numesc bomba cu hidrogen sau bomba iadului, poate fi făcută să producă o explozie de cincizeci de ori mai mare decât a celei mai puternice bombe atomice. Adică echivalentul a 7 500 000 de tone de TNT. De asta suntem siguri. Explozia ar putea fi chiar mai mare. Mai e şi bomba cu tritiu, pentru care presa n-a inventat încă un nume. în mod normal, o bombă cu tritiu ar elibera o forţă

echivalentă cu detonarea spontană a peste 22 000 000 de tone de TNT. Ar putea fi chiar mai mare de atât. Sunt înclinat să cred că aşa e. Mă refer, bineînţeles, la cantităţi egale de deuteriu şi tritiu.

— Bombă cu tritiu? întrebă secretarul Apărării.

— Tot o formă de hidrogen, zise Kokintz. Ca şi qua- diumul, tritiul nu apare în natură, dar a existat pe Terra în perioada ei incandescentă. Lordul Rutherford, fizicianul britanic, a creat primele mostre în 1935. Dar ele au fost privite ca o pură curiozitate chimică – aşa cum s-a întâmplat şi cu deuteriul când a fost produs pentru prima dată sub numele de apă grea. Deuteriului i-a fost prezis un viitor nu ca bombă, ci ca agent important pentru fabricarea vopselurilor. Desigur, pe vremea aceea eram preocupaţi mai degrabă de gazele otrăvitoare şi de aruncătoarele de flăcări decât de noile tipuri de explozibil. Bomba cu quadium furnizează arma supremă. Una care ar conţine cantitatea de quadium aflată în formă lichidă în acest cilindru ar avea o forţă de explozie echivalentă cu 100 000 000 de tone de TNT Dar asta nu-i decât o cifră. O bombă capabilă să distrugă un continent atât de mare precum Statele Unite poate fi produsă la fel de uşor ca una care să distrugă doar New Yorkul, Washingtonul, Bostonul şi Philadelphia.

Cât timp vorbise, doctorul Kokintz rămăsese în poziţia adunată a cuiva prins într-o lumină orbitoare. Acum se relaxă, oarecum brusc, îşi pescui ochelarii din buzunar, şi-i

puse pe nas şi le zâmbi celorlalţi trei, ca şi cum cazna lui ar fi luat sfârşit.

— Crezi că celorlalţi chiar le-ar trebui între doi şi cinci ani pentru a produce o cantitate utilizabilă din quadiumul ăsta? întrebă preşedintele posomorât.

— Aşa cred, zise Kokintz. Mai întâi trebuie să ajungă la structura exactă a nucleului. Sunt necesare nişte calcule minuţioase – eu, desigur, am beneficiat de ajutorul calculatorului celor de la marină. Apoi trebuie proiectat aparatul şi fixate butoanele. Procesul presupune o doză mare de radioactivitate. Aş zice că doi ani sunt o estimare bună. Bineînţeles, trebuie să reţinem că tabăra cealaltă a efectuat cercetări exhaustive în ceea ce priveşte nucleele atomice, folosind raze în loc de ciclotroni. Raza cosmică are mult mai multă forţă ca agent de fisiune atomică decât orice ciclotroni inventaţi de noi. Dar procesul de fisiune e mult mai încet din cauza unei serii de factori. E posibil să fi dat peste structura atomului de quadium – ceea ce este primul pas spre crearea elementului –, dar am motive să mă îndoiesc.

— Cât durează de când se descoperă cum se produce quadiumul până la realizarea unei bombe cu quadium?

— Asta chiar nu pot să spun. Depinde de prea mulţi factori necunoscuţi. Teoretic, bomba e destul de uşor de făcut. Quadiumul nu explodează decât supus unei temperaturi de cincizeci de milioane de grade Celsius. Bombele noastre atomice ating această

temperatură timp de a suta miliarda parte dintr-o secundă, ceea ce este de-ajuns pentru a aprinde quadiumul. N-ar trebui să fie prea greu să faci o bombă cu quadium, punând quadium în centrul unei bombe atomice. Dacă nu e prea greu pentru noi, n-ar trebui să fie nici pentru ei. Dar, cum spuneam, primul pas este bomba atomică. Ea reprezintă fitilul esenţial.

Preşedintele se ridică, se duse la fereastră şi privi afară.

— Spune-mi, zise el cu spatele la ei, mai sunt şi alte efecte secundare ale exploziei, în afară de distrugerea cumplită provocată de foc şi de lumină? Radiaţii sau alte lucruri de felul ăsta?

— Mai multe şi foarte interesante, răspunse Kokintz încet. Neutronii eliberaţi o să atace, fără îndoială, nitrogenul din aer, fisionând nucleele atomice şi producând o substanţă cunoscută sub denumirea de carbon paisprezece. Caracteristicile exacte ale carbonului paisprezece nu sunt înţelese. Dar există indicii că este extrem de toxic. Avem motive să credem că provoacă sterilitate nu numai la mamifere, ci chiar şi în cazul solului. Dacă e aşa, solul peste care ar trece şi s-ar aşeza substanţa ar deveni neroditor. Există şi probabilitatea ca izotopul de carbon paisprezece să fie un factor în producerea de monştri, atât în regnul animal, căruia, evident, îi aparţine omul, cât şi în regnul vegetal. Carbonul paisprezece este o

substanţă remarcabil de stabilă. Nu se dezintegrează uşor. Odată produs prin explozia unei bombe cu quadium, ar pluti deasupra pământului secole în şir, distrugând tot ce atinge.

— Aşadar, efectele secundare ale bombei ar fi mult mai rele decât bomba însăşi? întrebă preşedintele.

— Mult mai rele. în cazul unei bombe care ar conţine cantitatea de quadium aflată în faţa dumneavoastră, căldura intensă creată ar produce furtuni imense, care ar mătura cu forţa unor uragane continente şi oceane întregi. Aceste furtuni ar fi suficiente pentru a produce valuri de flux şi distrugeri fără precedent în cea mai mare parte a lumii. Nimeni, fireşte, n-ar rămâne în viaţă în calea unei asemenea furtuni. Ar fi spulberat. Apoi, o bună parte din căldura acestor bombe este concentrată spre pământ. Ar putea urma erupţii vulcanice şi cutremure. Ar fi ca şi cum ai încălzi un glob de sticlă într-un singur punct. Sticla fie s-ar topi, fie, dacă nu s-ar topi, ar crăpa. Nu exagerez când spun că efectul ar fi acelaşi la care-ar trebui să ne aşteptăm dacă soarele ar fi pus în contact cu suprafaţa pământului timp de, să zicem, a suta miliarda parte dintr-o secundă.

— Nimic n-ar putea supravieţui, spuse senatorul Griffin, mai mult pentru el decât pentru ceilalţi.

Doctorul Kokintz se uită cu tristeţe la preşedinte.

— A fost o muncă extrem de interesantă,

zise el, deşi au existat momente când am simţit pentru dumneavoastră aceeaşi compasiune pe care-o avea Mefisto pentru Faust. Când eşti angajat singur, cum am fost eu, într-un proiect de natura asta, izolarea mentală de semeni, imposibilitatea de-a le împărtăşi cea mai mică fărâmă de cunoaştere, senzaţia crescândă şi inevitabilă de putere divină asupra omenirii ameninţă să-ţi schimbe caracterul format din copilărie.

Surâse uşor strâmb.

— Simţeam uneori, continuă el, că dumneavoastră şi omenirea întreagă v-aţi vândut sufletele mie în schimbul secretului reprezentat de ăsta – şi arătă spre cilindrul cu quadium. Nici acum nu sunt convins că sufletele noastre nu sunt pierdute, sau cel puţin în pericol, ca rezultat al proiectului ăstuia. Asta vreau să spun când vorbesc despre Mefisto şi Faust. Dar, domnule preşedinte, nu mai vreau să fiu Mefisto. Vreau să redevin o fiinţă omenească. Şi ca fiinţă omenească, vreau să vă cer: nu produceţi bomba asta. Nu lăsaţi ca tocmai noi, americanii, pe care Lumea Veche i-a căutat atâta vreme, să fim cei care să ucidă un sfert sau o treime din oamenii de pe pământ şi să-i lăsăm pe ceilalţi şi pe copiii lor generaţii de-a rândul să înfrunte o soartă pe care nici măcar noi n-o putem prevedea cu certitudine.

Nu răspunse preşedintele, ci secretarul Apărării. Acesta vorbi cu un glas înecat, metalic, foarte diferit de tonul lui ezitant obişnuit.

— Nu este alegerea noastră, zise el. Nu

avem timp. Intre doi şi cinci ani, după estimarea dumneavoastră. Poate mai puţin. N-am făcut progrese în încercările de-a controla măcar bomba atomică. Cine-o să aibă primul bomba cu quadium o să aibă cea mai mare şansă de supravieţuire. Bomba asta promite stăpânirea lumii, fie ea şi monstruoasă. Ceilalţi vor să stăpânească şi chiar vor s-o facă monstruos. O să stăpânim ori noi, ori ei, iar lumea, cred eu, ar prefera să fim noi. Nu este un rol pe care-l alegem, ci un rol care ne este impus. Şi fiecare oră e importantă. Ei n-ar accepta niciodată să nu folosească o asemenea armă.

— Altă cale nu există? Nici o speranţă de acord? Nici un compromis? întrebă Kokintz.

— Nimic, zise secretarul.

Preşedintele luă cilindrul cu quadium şi i-l dădu omului de ştiinţă, care-l vârî fără tragere de inimă în punga sa de tutun.

— Domnule doctor Kokintz, spuse preşedintele, înţeleg că deşi ai trăit cea mai mare parte din viaţă în America, nu te-ai născut în Statele Unite. îmi dai voie să te întreb care este ţara dumitale natală?

— Probabil că n-aţi auzit niciodată de ea, răspunse Kokintz, uşor surprins. De fapt, abia dacă mi-o amintesc eu însumi. Este un loc de la poalele Alpilor nordici. Lin ducat mic şi independent, pe nume Grand Fenwick.

C/n anul acela, ziarele din 6 mai răspândiră zvonul că în viitorul apropiat, într-o zi şi la o oră care aveau să fie ţinute secrete până şi faţă de preşedinte, avea să se declanşeze o alarmă antiaeriană la scară maximă pe întreaga coastă estică a Statelor Unite. Nu avea să fie doar un urlet de sirene care să elibereze traficul şi să-i scoată pe oameni de pe străzi pentru zece minute, totul revenind apoi la normal fără ca nimeni să nu fie de fapt deranjat, iar jumătate din populaţie să nu aibă habar că se petrecuse ceva.

Având în vedere crearea unor arme împotriva cărora încă nu a fost gândită nici o apărare completă [spunea anunţul oficial al Departamentului Apărării, trebuie să aducem în atenţia fiecărui membru al societăţii necesitatea de a se ocupa de propria supravieţuire.

Durata alertei va fi de douăzeci şi patru de ore sau chiar mai mult. în acest timp, nimeni nu va părăsi locul în care se va găsi decât pentru a se duce într-un adăpost antiaerian. Cei care vor fi acasă, departe de orice adăpost oficial, trebuie să rămână acolo. Patrulele de raid aerian, cu sprijinul personalului militar, au primit instrucţiuni să aibă grijă ca nimeni să nu-şi părăsească reşedinţa, nici măcar pentru a-şi căuta copiii aflaţi la joacă sau la şcoală, odată ce s-a dat alarma.

Nu va fi permisă părăsirea clădirilor de locuinţe sau de birouri pentru a se face rost de alimente. Restaurantele, băcăniile şi alimentarele, alături de alte magazine, vor fi închise. Trebuie făcute rezerve de alimente dinainte.

Copiii aflaţi la şcoală sau la joacă, precum şi adulţii aflaţi afară, vor fi duşi în adăposturi şi supravegheaţi de Apărarea Civilă.

Nu folosiţi telefoanele. Aglomerarea liniilor în

cazul unui atac real ar putea provoca pierderea a sute de vieţi pentru că nu s-ar putea efectua apeluri esenţiale.

Nu deschideţi robinetele de apă. O folosire prea intensă a conductelor în timpul unui atac real i-ar putea împiedica pe pompieri să intervină în cazul unor incendii grave. Gazele trebuie închise. Curentul electric trebuie să rămână conectat, pentru ca oamenii să poată asculta la radio ce se petrece.

Maşinile şi autobuzele aflate pe străzi în momentul alarmei vor fi abandonate, iar pasagerii se vor duce imediat la cel mai apropiat adăpost antiaerian. Metrourile îşi vor duce pasagerii până la staţia cea mai apropiată, unde îi vor debarca. Pasagerii vor rămâne în staţie, unde vor fi deja pregătite facilităţi de alimentare.

Navele din porturile de pe Coasta de Est care sunt pregătite vor pleca imediat în larg. Personalul de la bordul celorlalte nave va părăsi navele şi se va duce în adăposturi.

În timpul atacului, grupe speciale de membri ai Apărării Civile, îmbrăcaţi cu salopete create pentru a li se asigura protecţia faţă de radiaţiile fatale, vor întreprinde misiuni speciale. În cadrul misiunilor, ei vor vizita o serie de clădiri anume. Aceste grupe nu trebuie împiedicate sau deranjate în nici un fel.

Urma o lungă listă de lucruri pe care puteau să le facă oamenii ca să se pregătească pentru alarmă, iar la sfârşit avertizarea:,Acesta este un exerciţiu în vederea ocrotirii dumneavoastră, a comunităţii şi a ţării dumneavoastră. Este esenţial să faceţi ceea ce vă revine."

Anunţul alarmei care avea să vină fu mediatizat, prin bunăvoinţa a numeroşi vânzători de autoturisme, fabricanţi de

săpunuri, supe, conserve de carne, mobilă şi altele, douăzeci şi patru de ore pe zi vreme de o săptămână. Aceeaşi avertizare era dată, la aceleaşi intervale şi prin bunăvoinţa cam aceloraşi sponsori, la televizor. Obişnuiţii Broadway-ului chicoteau la poanta câte unui comic de club că ,Acest dezastru vă este oferit cu sprijinul Companiei Cosmopolitan Life Insurance". Pe măsură ce zilele treceau şi avertizările continuau prin toate mijloacele de comunicare – presă, radio, televiziune, cinematograf, din amvon sau printr-o puzderie de discursuri ale oricui avea cea mai mică urmă de acces la public – începu să se dezvolte o mică isterie, manifestată printr-o serie de reacţii bizare.

Un zvon pornit, pare-se, de la un patron de magazin, că salamul ar fi singurul aliment recunoscut ca sigur împotriva contaminării atomice produse o asemenea cerere, încât în douăzeci şi patru de ore nu se mai găsi urmă de salam în întregul New York. Se relată chiar cazul unui om din Bronx care îşi vânduse calul pentru o sută de kilograme de salam. Un proprietar de magazin alimentar din Staten Island spuse poliţiei că o văduvă cu opt copii îi oferise ultimul ei născut pe numai două kilograme de came astfel preparată. În cele din urmă, *The New York Times* fu nevoit să publice interviuri cu şase fizicieni de renume şi să obţină de la fiecare dintre ei declaraţia că salamul nu avea virtuţi speciale ca aliment în cazul unui atac atomic. Reporterul care luă interviurile fu recomandat pentru Premiul Pulitzer.

Nici nu se stinse bine furia salamului, că se iscă o alta, în legătură cu alcoolul. Cineva îşi aminti că Marina Statelor Unite, într-un experiment efectuat pe şoareci, făcuse fascinanta descoperire că dacă li se dădea suficient alcool şi apoi erau expuşi razelor gamma în concentraţii letale, şoarecii treceau prin această experienţă fără să aibă nici măcar o mahmureală. În urma experimentului, Marina ajunsese la două concluzii precaute. Prima era că şoarecii puteau ingéra, prin comparaţie, de două ori mai mult alcool ca oamenii fără să se îmbete. A doua, că un procent ridicat de alcool în sângele mamiferelor părea să asigure un neprecizat, dar categoric grad de imunitate în faţa radiaţiilor emanate de exploziile nucleare sau de alt fel.

Asaltul barurilor şi al magazinelor de băuturi după ce povestea începuse să circule îl depăşi până şi pe cel care avusese loc imediat după abrogarea Legii Prohibiţiei. O formă de beţie botezată *blitz plotz* de către un redactor de la *The New York Daily News* deveni acceptabilă până şi în cele mai rigide cercuri sociale. Milioane de oameni începură să poarte la şold ploşti, ca pe vremea Prohibiţiei. Femeile în vârstă şi elevii de liceu socoteau că era prudent să aibă în geantă o sticluţă de vodcă, whisky, coniac sau gin, iar „îţi fac cinste cu un salvator de viaţă" deveni un salut familiar şi amabil în cercurile de afaceri.

The Herald Tribune, invidios pe succesul

ziarului *Times* cu salamul, îşi propuse să demaşte aberaţia *blitz plotz,* dar se izbi de nişte dificultăţi neaşteptate şi umilitoare. La început oamenii, convinşi că era o măsură de precauţie patriotică şi înţeleaptă să menţină o bârfă plăcută zi şi noapte, nu putură fi convinşi nicicum de contrariul. Le plăcea ideea, iar vânzările ziarului *The Tribune* începură să scadă de la pornirea campaniei anti-Wz'te *plotz.* Apoi încercarea de-a obţine de la oamenii de ştiinţă declaraţii publice că alcoolul nu asigura nici un fel de protecţie faţă de radiaţiile atomice reuşi doar parţial. Oamenii de ştiinţă înşişi nu erau convinşi că nu era aşa. Dovezile furnizate de şoareci erau deocamdată irefutabile în privinţa şoarecilor, afirmau ei. Deşi acest lucru nu li se aplica neapărat oamenilor, posibilitatea nu putea fi eliminată. Fusese demonstrată o paralelă strânsă între oameni şi şoareci într-o serie de alte situaţii. Nu putu fi găsit nici un om de ştiinţă dispus să declare în public şi clar că beţia nu asigura nici un fel de imunitate în faţa radiaţiilor gamma.

în disperare de cauză, însuşi editorul ziarului *The Tribune îi* făcu o vizită doctorului Kokintz în laboratorul special amenajat pentru el la Universitatea Columbia, la etajul întâi al clădirii administraţiei, şi-l întrebă de-a dreptul:

— Domnule doctor Kokintz, dumneavoastră aţi recomanda îmbătarea în timpul unui atac nuclear?

Kokintz îl privi pătrunzător prin lentilele lui groase şi spuse:

— Ce altceva? Ce altceva?

— Dar, insistă editorul, sunt şansele de supravieţuire mai mari pentru un om dacă este beat?

— Cu armele pe care le avem în prezent, răspunse grav Kokintz, nu ajută nici să fii treaz, nici să fii beat. Nu există şanse de supravieţuire.

După ce se gândi bine la această afirmaţie, editorul hotărî să încheie campania cu o serie de declaraţii de la clerici şi de la înalţi funcţionari de stat.

în seara aceea, trecu pe la St. Régis şi bău un martini uriaş la King Cole Bar. Era, îşi zise el în timp ce bea, o reacţie total subconştientă – aceeaşi nevoie iraţională şi primitivă care-i face pe oameni să-şi ferească brusc capul când cade o clădire peste ei. Hotărî să mai bea unul în timp ce se gândea la acest aspect.

Treptat, dar sigur, ceea ce fusese redactat ca un anunţ cu privire la un simplu exerciţiu de alarmă, chiar dacă la o scară fără precedent, evoluă, ca rezultat al publicităţii în masă, al repetării insistente şi de neevitat, precum şi al accentului pus pe omnipotenţa armei care inspirase exerciţiul, într-un anunţ cu privire la o alarmă reală în mintea oamenilor. încercările de înăbuşire a zvonurilor despre salam sau alcool fură luate drept o dovadă limpede că nenorocirea chiar avea să se producă. Printre oameni spori credinţa că guvernul Statelor Unite primise informaţii secrete că avea să fie lansat un atac

adevărat cu arme atomice sau chiar mai rău pe Coasta de Est. Şi apoi, uşoara isterie se transformă într-o formă de panică.

Mai întâi părinţii cerură ca şcolile să fie închise pentru ca, atunci când avea să sune alarma, mamele şi taţii să nu fie despărţiri de copii. Autorităţile şcolare, nevrând să aibă grija a cohorte de copii în timpul unei alarme cu o durată nedeterminată, susţinură cu entuziasm această cerere.

Apoi oamenii muncii începură să evite să meargă cu metroul sau cu autobuzul, de teamă să nu fie prinşi de alarmă în aceste mijloace de transport. La trei zile după anunţarea exerciţiului, metrourile transportau mai puţin de jumătate din călătorii pe care-i transportau de obicei. Regia Autobuzelor anunţă că traficul scăzuse cu şaizeci la sută. Mai târziu, dar nu mult mai târziu, nevestele cerură ca bărbaţii lor să stea acasă şi, pe măsură ce sporea convingerea că avea să urmeze un atac real, gările şi aeroporturile se aglomerau tot mai mult, pentru că oamenii erau înnebuniţi să iasă din New York. Firmele se închiseră, străzile şi locurile de joacă rămaseră pustii şi panica se propagă mai departe.

Fu din nou invocată întreaga forţă a mijloacelor de comunicare, de data asta pentru a transmite mesajul că nu se aştepta un atac adevărat. Era doar o alarmă de exerciţiu. Situaţia internaţională era sănătoasă — mai sănătoasă decât fusese vreodată de la încheierea războiului. Diplomaţii confirmau acest lucru, secondaţi

de generali şi amirali. Un general care cu numai zece zile înainte pledase pentru un atac imediat aspura acelor naţiuni care, spunea el, intenţionau să rănească de moarte Statele Unite anunţa că nu exista absolut nici un motiv ca părţile aflate în conflict să nu-şi poată rezolva diferendele pe cale paşnică.

— Suntem, spuse el, în pragul păcii – o pace care, dacă vom lăsa să precumpănească judecata la rece, trebuie să dureze cel puţin cât vom trăi noi şi copiii noştri.

Toate acestea însă – insistenţa neabătută că nu avea să fie decât o alarmă de exerciţiu, declaraţiile categorice ale diplomaţilor, generalilor şi amiralilor că nu aveau în vedere nici un război, ba chiar şi o conferinţă de presă în care preşedintele asigura naţiunea că nu exista nici un pericol de atac din partea vreunei ţări sau combinaţii de ţări străine — toate acestea nu prea avură efect. O întrebare rămânea fără răspuns în mintea publicului: de ce să faci un exerciţiu la o scară atât de mare, dacă nu există nici o posibilitate să izbucnească un război imediat?

Atunci se întâmplă singurul lucru care, chiar dacă încercarea de-a domoli panica ar fi avut sorţi de izbândă, ar fi anulat orice rezultat.

Senatorul Griffin, serios deranjat de faptul că primea câte o mie de scrisori pe zi de la oameni din toată ţara, care cereau să ştie dacă Statele Unite aveau arme adecvate cu care să se apere, hotărî să anunţe că fusese definitivată bomba cu quadium. El făcu acest

lucru numai după ce se consultă cu preşedintele, cu secretarul Apărării şi cu alţi membri ai cabinetului. Reuşi să-i convingă că singurul mod în care se putea potoli panica era să asigure poporul că Statele Unite se aflau în posesia unei arme cu o capacitate distructivă de o asemenea amploare, încât nici o altă ţară n-ar îndrăzni să le atace.

Ca preşedinte al Comisiei pentru Energie Atomică, el convocă o conferinţă de presă şi dădu detalii despre bombă reporterilor care se înghesuiau în sala comisiei senatoriale.

— Bomba Q> care a fost realizată de doctorul Kokintz, zise el, ne dă posibilitatea să aruncăm însuşi soarele în flăcări asupra inamicilor noştri. La dimensiunea ei actuală, ea ar pustii o suprafaţă de peste cinci milioane de kilometri pătraţi. Puterea de distrugere aflată acum în mâinile noastre nu are limită. Nu mai este nevoie să spun, adăugă el, că nu vom folosi niciodată bomba Q decât dacă vom fi siliţi s-o facem.

— Ce ne-ar putea sili s-o folosim? întrebă un reporter.

— Nu-mi pot imagina nici o altă împrejurare decât folosirea ei de către o altă ţară mai întâi, răspunse senatorul.

Şi imediat îşi dădu seama că făcuse o gafă grosolană.

— Asta înseamnă că au şi alte ţări bomba Q? întrebă reporterul.

— Din câte ştim, nu, pară senatorul şi nici

nu termină bine de vorbit, că îşi dădu seama că acum chiar că semănase bănuiala că ar putea s-o aibă şi alte ţări.

încheie precipitat conferinţa de presă, ca să nu se înrăutăţească şi mai tare lucrurile. Repetă că nimeni nu avea să îndrăznească să atace Statele Unite câtă vreme acestea aveau în posesie bomba Q. Dar avu senzaţia inconfortabilă că nu reuşise ceea ce îşi propusese şi că întreaga conferinţă de presă fusese un eşec. Bănuielile lui se dovediră corecte.

Articolele tipărite pe prima pagină a ziarelor naţionale care anunţau că Statele Unite se aflau în posesia cumplitei arme conţineau sugestia că s-ar putea să o mai aibă sau s-o poată realiza în scurt timp şi alte ţări. Şi nici nu fuseseră ştirile bine absorbite de public, că se dădu marea alarmă.

Ea începu pe 13 mai, la ora cinci dimineaţa, cu vaierul a o mie de sirene în New York, Philadelphia, Boston şi Washington. Vaierul atinse un asemenea crescendo, încât părea că fuseseră epuizate toate posibilităţile sunetului pur şi apăru un nou tip de senzaţie, o combinaţie de sunet, durere şi presiune fizică. Sirenele coborâră tânguios, treptat, apoi urcară din nou şi iar coborâră. Când în sfârşit tăcură, lăsară în urmă o asemenea tăcere, încât se părea că în toată America nu mai era zgomot nici cât acela provocat de frângerea unei crenguţe. Era ca şi cum

sirenele însele ar fi masacrat întreaga materie vie.

în toate zonele Coastei de Est, la primul geamăt al alarmei, cei aflaţi pe străzi rămaseră o clipă paralizaţi de frică, apoi se năpustiră pe uşi în case, în beciuri, în staţiile de metrou şi în adăposturile antiaeriene; unii plângând, alţii râzând, unii respirând greu, sacadat, alţii neputând să respire deloc o vreme.

Pe cheiul NewYorkului, puhoaie de docheri, hamali şi echipaje întregi se scurgeau dinspre vapoarele care nu mai scoteau aburi, în căutarea de locuri sigure. Un singur vapor plecă din port, şi asta din proprie iniţiativă. *R.M.S Queen Mary* alunecă încet, se întoarse şi porni pe Hudson, căpitanul dând el însuşi ordine de pe punte timonierului, care stătea la cârmă lângă el. Când ieşiră de pe fluviu, el ordonă „cu toată viteza înainte" şi o oră mai târziu, deja în largul oceanului, văzură un bric micuţ, care se îndrepta spre Hudson.

După ce descrise momentul alarmei antiaeriene şi plecarea navei, căpitanul făcu următoarea însemnare în jurnalul de bord:

Am văzut bricul de 300 de tone *Străduinţa* la şaisprezece kilometri de farul Ambrose. L-am strigat prin portavoce şi i-am spus să-şi schimbe cursul, căci era interzis tuturor navelor să intre în portul New York. Nici un răspuns la primul mesaj. Repetarea avertizării a fost întâmpinată cu o ploaie de săgeţi de pe bric. Nava noastră nu a fost afectată. Ne-am continuat cursul.

b

Lxricul *Străduinţa,* cu drapelul crestat având pe el vulturul cu două capete al ducatului Grand Fenwick pe catargul principal, străbătu rapid Hudsonul, iar apoi coti brusc spre est. Tully Bascomb şi căpitanul erau singurii doi oameni de la bord care ştiau exact unde se aflau şi erau amândoi nedumeriţi, pentru că, de când trăseseră asupra lui *Queen Mary* şi arboraseră steagul, nu văzuseră nici măcar un remorcher sau un cuter al Pazei de Coastă. Era o dimineaţă superbă de mai; soarele strălucea pe apa verzuie ieşind de după zgârie-norii care se înălţau ca lăncile unei oştiri uriaşe adunate pe insula Manhattan. Aerul era atât de limpede, că lui Tully i se părea că putea fi la fel de bine sorbit şi respirat. Dar peste toate era aşternută o tăcere surprinzătoare şi fantomatică, de parcă n-ar fi fost un oraş real, ci doar un tablou pictat pe o pânză imensă şi reprezentând o cetate părăsită de locuitori cu secole în urmă.

— Asta-i New Yorkul, îi spuse Tully lui Will Tatum, locotenentul său. Dar nu înţeleg de ce nu se vede nici un duşman. Avem tot fluviul şi tot portul la dispoziţie. De obicei e plin de nave pe cât e pliciul plin de muşte.

— Şi-au dat seama în sfârşit că vorbim

serios, zise Will încruntat, şi probabil ne-au pregătit o ambuscadă. Trebuie să fim atenţi. Clădirile astea sunt cele mai mari pe care le-am văzut şi-o să necesite asalturi susţinute. Mă întreb de ce construiesc americanii castele aşa de mari. N-am auzit să fi fost atacaţi prea des.

Will, un om de dimensiunile unui bivol, se remarca mai mult pentru forţa fizică decât pentru cea mintală. Putea să întindă un arc de şaizeci de kilograme, avea un metru nouăzeci şi nu ieşise în viaţa lui din Grand Fenwick. Un om cu mai multă imaginaţie ar fi fost cuprins de o teamă respectuoasă în faţa dimensiunilor oraşului pe care-l avea de cucerit. De fapt, restul oamenilor din armata expediţionară, aliniaţi de-a lungul parapetului navei, priveau contururile Manhattanului într-o tăcere sumbră şi disperată. Will însă nu vedea nimic altceva decât o treabă pe care o avea de făcut, în care se dădeau şi se primeau lovituri, dar care avea să fie dusă la bun sfârşit.

Soldaţii din armata expediţionară, care în timpul călătoriei peste ocean purtaseră haine civile, erau acum îmbrăcaţi în echipament complet de război. Cei douăzeci de arcaşi aveau coifurile pe cap. Tunicile lor din zale, purtate peste pieptarele din piele, le acopereau gâtul, pieptul şi spatele. Fiecare avea şase corzi de arc din vână de cerb legate la piept şi câte un mic scut pe mâna stângă, o sabie scurtă atârnată lângă el şi un arc în spinare. Tully îi trecu în revistă şi îşi zise că aveau să le facă cinste lui şi naţiunii lor. Cei trei ofiţeri — între care şi Will – purtau un fel

de pelerine albe peste armură, având ca blazon vulturul cu două capete. în afară de arcuri, aveau şi nişte lănci cu un vârf al naibii de ascuţit.

— Pedro! îl strigă Tully pe căpitanul bricului, care, de când vasul său fusese închiriat, la Marsilia, ajunsese la concluzia că toate astea aveau, probabil, de-a face cu filmele şi că poate-ar fi trebuit să ceară un preţ de trei ori mai mare. Pedro, du-mă la debarcaderul Cunard, unde începe Fourty-fourth Street. O să pornim atacul acolo.

— O să fie mare tămbălău dacă vă duc, zise Pedro. Cât ai zice peşte, o să apară vameşi, oameni de la căpitănia portului, poliţişti şi lucrători navali care o să-mi facă semn să plec şi probabil o să ne dea o amendă mult mai mare decât toată valoarea bricului. Nu ştiu de ce n-a venit nimeni să-mi dea permisiunea să acostez. Ar fi trebuit să fim întâmpinaţi în port de cei de la Departamentul Sănătăţii. Or fi avut cu toţii un weekend lung şi dorm până mai târziu. E luni dimineaţă.

— Asta, zise Tully, e război.

— Bine. E război, spuse Pedro, pe tonul cuiva care-i face pe plac unui copil. Dar nu văd nici un cameraman care să facă poze pentru publicitate. Poate că trebuie să mai aşteptăm puţin până apar.

— Acostează! urlă Tully. Acostează până nu pun să ţi se taie urechile.

— înţeles, înţeles, zise Pedro. Staţi acolo, lângă ancora principală.

Echipajul lui format din cinci oameni se adună în devălmăşie la pupa, Pedro învârti de

cârmă, catargele principale se rotiră până când pânzele fură întoarse şi *Străduinţa* alunecă frumos în debarcaderul Cunard, unde echipajul o fixă de bolarzi de la prova la pupa.

— Bărbaţi ai Grand Fenwick-ului! răcni Tully îndată ce vasul fu legat. V-am condus în inima ţării inamice. Urmaţi-mă spre victorie.

Aruncă o frânghie cu un cârlig Ia capăt pe puntea de deasupra. Urmară alte trei frânghii şi oamenii se căţărară pe ele pentru a se alinia pe chei.

— Hei! strigă Pedro de dedesubt. Şi eu? Eu ce vreţi să fac?

— Aşteaptă-ne ca să ne duci înapoi.

— Credeţi că durează mult?

Tully se uită în lungul străzii şi înjur, la oraşul întins, dar pustiu, care părea să-i aştepte pe el şi mica lui armată ca un fel de capcană din beton şi oţel care avea să se închidă din moment în moment ca să-i distrugă.

— Nu pot să estimez, zise el.

Apoi, către oamenii săi:

— Cu drapelele înainte pentru Grand Fenwick!

Acum că ajunsese în New York, Tully nu ştia foarte clar ce trebuia făcut în continuare, deşi avea grijă să le ascundă oamenilor săi lipsa oricărui plan. Intenţionase să debarce pe coastă cu trupele în haine civile şi apoi să pornească în marş, sau poate să ia trenul spre Washington şi să dea năvală asupra Casei Albe. Se gândea că o lovitură rapidă şi

hotărâtă, dată prin surprindere, i l-ar oferi ca ostatic pentru negocierile de pace pe însuşi preşedintele Statelor Unite. Dar planul se lovise de o neaşteptată opoziţie din partea propriilor săi locotenenţi, iar Will Tatum, care înainte de plecare avusese o întrevedere privată cu Gloriana, nu putuse fi convins să-l accepte.

— Trebuie să ducem un război onorabil, zisese Will. Sub arme şi întâlnindu-l pe inamic în câmp deschis. Dacă luptăm prin vicleşug, suntem mai mult tâlhari decât soldaţi.

După o matură chibzuinţă, Tully fusese nevoit să-şi dea acordul, şi cum el fusese cel care insistase de la bun început asupra onoarei în această chestiune, se simţi puţin ruşinat că deviase de la propriile principii. Problema era că acum se afla în New York cu armata lui, dar nu avea cu cine să se lupte. Se aşteptase să aibă un schimb de lovituri chiar şi ca să poată debarca. Se gândise că era posibil să fie întâmpinaţi încă de pe ocean, acesta fiind motivul pentru care ordonase tirul de săgeţi către *Queen Mary.* Dar nu i se opusese nici măcar un caporal. Hotărî să pornească în marş pe Fourty-fourth Street spre Times Square, în speranţa de a-l întâlni pe inamic.

Strada pustie, clădirile tăcute, aerul neclintit, intrările goale, colţurile, bordurile, crăpăturile şi contraforţii oraşului aveau o rezonanţă bizară la zgomotul paşilor armatei ducatului Grand Fenwick, aflată în marş spre centrul New Yorkului. Era un sunet care nu se

mai auzise niciodată în Lumea Nouă – un sunet atât de ciudat, inclusiv pentru cea Veche, încât până şi frunzele pădurilor s-ar fi întors să-l asculte –, un sunet de picioare îmbrăcate în zale clincănind pe asfalt. Drapelul singuratic având pe el vulturul cu două capete flutura în adierea vântului, pelerinele albe ale ofiţerilor licăreau îndrăzneţ în lumina soarelui, coifurile arcaşilor străluceau, dar numai păsările urmăreau procesiunea.

Câţiva dintre oameni tuşiră în liniştea care-i înconjura, iar apoi, având impresia că tuşea asta se auzise la cel puţin un kilometru, se priviră stânjeniţi. De după un colţ ieşi o pisică, mieună zgomotos şi fugi. Cei care o văzură râseră nervos; cei care n-o văzură, dar auziră doar mieunatul tresăriră. Un stol de porumbei ţâşni brusc spre trupă din lumina soarelui şi numai disciplina de fier deprinsă la antrenamente îi împiedică pe oameni să rupă rândurile. O foaie de ziar, prinsă într-un vârtej al vântului, îi urmă pe stradă ca un spiriduş răutăcios, ba apărând în faţa soldaţilor în marş, ba rămânând în bătaie de joc în spate, doar ca să ţâşnească din nou în faţă. În cele din urmă, se înfăşură în jurul picioarelor lui Tully şi nu se mai dezlipi, făcându-l să se simtă ridicol. Acesta se aplecă şi o luă, apoi o îndesă furios la cingătoare. Dar dincolo de aceste mici zgomote şi mişcări, care în mod normal s-ar fi pierdut în zarva oraşului, nu era pic de sunet ori clintire, în afară de cele pe care le provocau ei înşişi.

Merseră astfel, fără să întâlnească un

singur suflet, până ajunseră în Times Square. Vechea clădire a ziarului *The New York Times* se ridica singuratică şi părăsită la răscrucea pustie a lumii, iar la vederea ei, Tully hotărî că trebuia capturată. Avea să fie pentru început o fortăreaţă temporară. Capturarea ei, spera Tully, avea să pornească războiul pe o bază ceva mai concretă. Şi avea să fie un loc bun în care să ţină un consiliu de război şi să caute o explicaţie pentru faptul că deşi New Yorkul era acolo unde fusese întotdeauna, nu se vedea picior de newyorkez.

La parter se găsea o prăvălie ale cărei vitrine, în care străluceau o mie de fleacuri atrăgătoare, îi fascinară pe bărbaţii din Grand Fenwick.

— Will, îi spuse Tully locotenentului său, ia jumătate din oameni şi du-i în partea cealaltă a clădirii. O să găseşti o uşă acolo. Când strig „Atacaţi[11], spargeţi-o şi ucideri pe oricine vi s-ar împotrivi. Noi o să spargem uşa din partea asta în acelaşi moment.

Will salută şi se duse cu oamenii lui care, în ciuda disciplinei lor, nu se putură abţine să încetinească în faţa vitrinelor prăvăliei pline de creioane mecanice, pixuri, portofele, genţi, ţigări, pipe şi brichete. în centru se afla o pancartă mare pe care scria LICHIDARE DE STOC.

— Haideţi, le spuse Will războinicilor săi rămaşi în urmă, de asta ne ocupăm mai târziu.

în spatele clădirii găsiră o uşă dublă din alamă şi se adunară s-o spargă la comanda lui Tully. Când ordinul veni, şase umeri musculoşi se izbiră de uşa care, nefiind

încuiată, făcu să se reverse întregul grup în holul clădirii. În acelaşi moment restul trupei, sub comanda lui Tully, atacă uşa din partea opusă. Nici aceasta nu era încuiată, aşa că luptătorii se rostogoliră în prăvălie şi, străbătând-o, se opriră în hol, direct în camarazii lor.

Se schimbară câteva lovituri şi câteva săbii făcură să răsune nişte coifuri până să se descopere că în holul clădirii nu era nimeni în afară de ei. Urmă un nou val de relaxare. Din nou, ceea ce se anticipase că avea să se dovedească un asalt necruţător se vădise a fi o intrare inutil forţată. Din nou, toţi fuseseră pregătiţi să se întâlnească faţă în faţă cu inamicul şi se treziseră confruntaţi cu absenţa lui totală. Oamenii stăteau în grupuleţe, uluiţi, uitându-se neliniştiţi înjur şi discutând cu voce joasă.

— Will, zise Tully, trăgându-şi deoparte locotenentul, ca să fiu sincer, nu-mi place deloc treaba asta. Nu înţeleg de ce nu e nimeni în oraş.

— Crezi că pentru că ştiau că venim? întrebă Will, care începea să se îndoiască el însuşi de un astfel de motiv.

— Nu, nu cred. Pare mai degrabă o epidemie de ciumă.

Will albi. Era un om curajos; nimeni nu era mai curajos ca el. Dar se temea cumplit de microbi, care, i se explicase în copilărie, aveau să-l devoreze cu siguranţă dacă nu se spăla după urechi.

— Aerul miroase urât aici, zise el.

— Totdeauna miroase urât, răspunse Tully.

— Nu crezi că mizeriile alea negre de pe jos fac parte dintr-un fel de război biologic, nu?

— Nu. Mă rog, într-un fel sunt. Sunt bucăţi vechi de gumă de mestecat, cu tonele. Probabil pline de microbi, dar pe newyorkezi nu i-au deranjat niciodată până acum. Trebuie să găsim pe cineva, ca să-i anunţăm c-au fost invadaţi. Trebuie să dăm o lovitură undeva. O invazie n-are nici un rost dacă nu află nimeni de ea.

îşi puse mâna la cingătoare, adâncit în gânduri, şi redescoperi foaia de ziar care i se prinsese de picioare când mărşăluia pe Fourty-fourth Street. Era gata s-o arunce cât colo, când ceva îl făcu să se uite pe ea, ca să vadă dacă nu găsea vreun indiciu pentru motivele pustietăţii oraşului.

Foaia se dovedi a fi prima pagină din *New York Times-vX* din ziua precedentă. Un titlu dublu se întindea pe opt coloane sub denumirea ziarului. Pe un rând scria: SUPERBOMBĂ ANUNŢATĂ DE GRIFFIN. Pe celălalt: ALARMĂ PE COASTA DE EST AŞTEPTATĂ DIN MOMENT ÎN MOMENT. Urma o învălmăşeală de subtitluri şi apoi textul celor două articole. „Statele Unite se află în posesia unei arme supreme, capabilă să pustiască o suprafaţă de cinci milioane de kilometri pătraţi", spunea primul articol, descriind în continuare cum fusese anunţat acest lucru de senatorul Griffin din Comisia pentru Energie Atomică şi cum fusese

realizată bomba de doctorul Kokintz de la Universitatea Columbia. Al doilea articol, tipărit în paralel cu primul, spunea că se aflase din surse de obicei bine informate că era de aşteptat ca în următoarele douăzeci şi patru de ore să aibă loc un exerciţiu de alarmă pe întreaga Coastă de Est a Statelor Unite, ca pregătire pentru un atac atomic.

Tully citi ambele articole de două ori înainte să priceapă semnificaţia situaţiei. O reduse la două aspecte de bază. Primul era acela că New Yorkul putea fi bombardat atomic în câteva ore, poate chiar minute. Al doilea, că un om mult mai valoros ca ostatic decât preşedintele Statelor Unite era doctorul Kokintz de la Universitatea Columbia. Iar doctorul Kokintz trebuia capturat repede, înainte ca celălalt inamic cu care Statele Unite se aflau în război să arunce în aer New Yorkul, să-şi atingă obiectivele şi să răpească orice şansă ducatului Grand Fenwick.

— Incolonează-i pe oameni şi scoate-i afară, în stradă! îi strigă el lui Will cu o hotărâre subită. N-avem prea mult timp să câştigăm războiul ăsta şi ne-aşteaptă un marş de vreo treisprezece kilometri.

— Unde mergem? întrebă Will.

— La Universitatea Columbia, răspunse Tully.

t/nvadarea Statelor Unite de către trupele expedi- ţionare ale ducatului Grand Fenwick începuse cu aproape două ore înainte ca cineva aflat într-o poziţie oficială sau în orice altă poziţie să-şi dea seama că se petrecea un astfel de lucru. Chiar şi când prezenţa unor bizari oameni înarmaţi fu descoperită în Manhattan, nimeni nu-şi dădu seama pe moment de semnificaţia chestiunii.

Planurile elaborate făcute pentru a apăra populaţia civilă ţinând-o în adăposturi, indiferent ce pretexte sau strategii se inventau, se văzură încununate de un succes deplin. Primul şoc al îndelung aşteptatei alarme antiaeriene fusese de-ajuns pentru a trimite grabnic pe toată lumea în locuri sigure. Dar secretarul Apărării era conştient că acest şoc iniţial avea să fie înlocuit în scurt timp de o curiozitate crescândă în legătură cu ce se petrecea. Iar această curiozitate, îşi spunea el, avea să fie mai puternică la New York şi în împrejurimi.

Astfel, gărzilor din apărarea antiaeriană li se spuse să stea în adăposturi, în staţii de metrou şi în clădiri, unde să împiedice pe oricine să iasă. Soldaţii fură ajutaţi în această misiune de poliţie, care rămase şi ea în sub- teran. Alţi militari, oameni care se ocupau cu decon-
taminarea, experţi în bombe neexplodate, corpuri medicale şi de ambulanţă sau voluntari care aduceau alimente urmau să apară pe străzi de îndată ce acestea deveneau

practicabile după alarmă, ca să se asigure că totul era cât de cât în regulă. Pornind dintr-o serie de puncte-cheie ale oraşului, ei trebuiau să inspecteze fiecare clădire şi adăpost, să aibă grijă de femeile însărcinate, de copiii mici, de infirmi şi bătrâni, şi să se asigure că toţi aveau la dispoziţe hrană, apă şi îmbrăcăminte. Nimănui altcuiva însă nu-i era permis să se afle la suprafaţă. Astfel, abia la o oră şi jumătate de la atacul asupra oraşului pustiu îşi întâlniră cei din Grand Fenwick primii inamici.

Intre timp, mărşăluind pe Broadway sub conducerea lui Tully, ei ajunseseră pe One Hundredth Street fără să vadă sau să fie văzuţi de un singur suflet.

Apoi, la intersecţia dintre One Hundredth Street şi Broadway, dădură brusc peste un grup de cinci oameni îmbrăcaţi într-un fel cum Tully nu mai văzuse îmbrăcat pe nimeni. Purtau nişte salopete voluminoase, alb-cenuşii, care-i acopereau din cap până-n picioare, având montate în glugi nişte geamuri din sticlă groasă, prin care să poată vedea. Mergeau strânşi unii în alţii şi aveau nişte instrumente mici, pe care le îndreptau spre pereţii clădirilor, spre extinctoare şi spre pământ, privindu-le îngrijoraţi. Cele două grupuri se văzură în acelaşi moment şi fură la fel de speriate unul de înfăţişarea celuilalt. Ambele bănuiau că se aflau în prezenţa unei trupe invadatoare de monştri dintr-o altă lume. Ambele se opriră, iar echipa de

decontaminare, căci asta era, începu să se îndepărteze tiptil, în timp ce arcaşii îşi potriveau săgeţile în arcuri.

Unul dintre americani, cu un glas care ieşea hârâit şi bolborosit de după salopeta voluminoasă, distorsionat în plus şi de panică, strigă:

— Au coborât de pe-o farfurie zburătoare.

Nici nu fură bine rostite cuvintele, că ele căpătară forţa unei revelaţii divine, confirmând o bănuială care se crea, dar care nu fusese până atunci cristalizată în mintea celorlalţi.

— Farfurie zburătoare! strigă un altul şi, cât ai zice peşte, întregul grup se întoarse şi dispăru după colţ, îndreptându-se spre râu.

Dându-şi seama că salopetele îi împiedicau serios să fugă, oamenii din echipa de decontaminare şi le smulseră de pe ei şi le aruncară. Intr-o secundă, străzile tăcute răsunau de strigăte: „Farfurie zburătoare! Marţieni! Arme cu raze!”, iar panica fu sporită de pâlcul de săgeţi care şuierară pe deasupra capetelor celor cinci şi căzură izbindu-se şi zdrăngănind pe pereţii clădirilor şi pe asfalt.

Ar fi urmat un al doilea tir, dar Tully, îngrijorat de perspectiva unei bombe atomice care ar fi putut cădea în orice clipă asupra New Yorkului, le ordonă oamenilor săi să înceteze focul şi să-şi continue marşul spre Universitatea Columbia. Gândindu-se mai

bine, el adună salopetele abandonate şi le dădu câtorva fenwickieni să le care.

Şeful echipei de decontaminare, un bărbat între două vârste, care nu ratase nici o rubrică de caricaturi din ziare de când se ştia, fii primul care îşi recăpătă prezenţa de spirit. Aproape că-şi pierduse suflul alergând, când deveni conştient că sarcina lui era să-şi facă datoria, nu să fugă. Iar datoria sa era, din câte ştia, să raporteze la cartierul general că un detaşament de invadatori de pe o farfurie zburătoare, sau poate de pe mai multe farfurii zburătoare, debarcase în New York, mărşăluia prin oraş în veşminte de metal, era echipat cu arme cu raze, care aruncau din mers un fel de săgeţi şuierătoare, şi că probabil mai puteau apărea în orice clipă alte câteva mii de soldaţi.

îşi dădu seama, când îl părăsi primul val de spaimă, că s-ar putea să întâmpine oarecare dificultate în a face pe cineva să-i creadă povestea, deşi în mintea lui nu era nici o îndoială că hoarda care se năpustise asupra grupului său nu era umană şi, prin urmare, trebuia să fie de pe altă planetă. în primul rând, păreau mai înalţi decât cei mai mulţi oameni, cu vreo treizeci de centimetri sau chiar mai mult. Apoi, capetele nu aveau păr pe ele, ci păreau făcute din metal. în plus, străluceau în lumina soarelui. Şi, în cele din urmă, lansaseră un fel de rachetă supersonică de mână, care scotea un sunet şuierător când îţi trecea razant pe deasupra capului.

îşi clarifică toate acestea în minte, în timp

ce telefona dintr-o cabină telefonică de la colţ de stradă la numărul secret destinat rapoartelor.

— Direcţia de Rapoarte Speciale, vă rog, ceru el când i se răspunse.

Urmă un scurt moment de tăcere, apoi o voce spuse:

— Rapoarte Speciale. Numele şi secţia?

— Tom Mulligan, secţia 4-300, subsecţia 3. Decontaminare, răspunse el.

Se auzi zgomotul unei foi de hârtie băgate în maşina de scris, apoi zdrăngănitul tastelor, în timp ce se dacti- lografia informaţia.

— OK, continuă, zise funcţionarul de la Rapoarte Speciale.

— La intersecţia lui Broadway eu One Hundredth se află un grup de indivizi de pe o farfurie zburătoare, zise Tom dintr-o suflare.

— Câţi? veni întrebarea laconică.

— Vreo cincizeci sau şaizeci, răspunse Tom, uşurat că părea să fi fost crezut.

— Un moment, să dactilografiez. Cincizeci sau şaizeci de oameni de pe o farfurie zburătoare... hei, ce naiba-i asta? Cum adică, farfurie zburătoare?

— Exact cum am spus, răspunse Tom. I-am văzut. Şi echipa mea i-a văzut. Cincizeci sau şaizeci. Cu capete de metal şi acoperiţi de-o chestie lucioasă. Ne-au răsărit direct în faţă şi-au tras în noi cu nişte arme cu raze.

— Ascultă, băieţaş, zise funcţionarul de la Rapoarte Speciale, vi s-a spus să staţi departe de cârciumi, nu? Treaba pe care-o aveţi de făcut e serioasă. Nu-i cazul s-o faceţi de oaie. Unde eşti acum?

— La intersecţia dintre Ninety-ninth şi Broadway, zise Tom. Şi n-am fost în nici o cârciumă. Intreabă-i pe oamenii mei. Sunt cu mine. I-au văzut pe tipii ăia. Direct de pe o farfurie zburătoare. Iţi spun că oraşul e invadat.

— Rămâi pe loc, zise funcţionarul. Trimit pe cineva.

Dar înainte să ajungă ofiţerul de la Apărare Civilă să-l ia pe Tom ca să-l interogheze, apăru o altă patrulă. Aceasta îi arestase deja pe oamenii lui, care erau îmbrăcaţi în haine obişnuite şi bolboroseau ceva despre farfurii zburătoare. Nici unul nu avea vreun act de identitate. Ca să le facă pe plac, de vreme ce toţi spuneau în esenţă cam aceeaşi poveste, patrula îi duse pe toţi în locul în care ziceau că îşi lăsaseră salopetele de decontaminare. Negăsindu-le acolo, îi duse cu forţa în cel mai apropiat adăpost subteran, unde fură aruncaţi la grămadă, fără mare grijă. Aici Tom şi oamenii săi încercară din răsputeri să-i convingă pe soldaţii de serviciu că făceau parte din Apărarea Civilă şi că fuseseră întrerupţi în cursul misiunii de un grup războinic – care acum crescuse la o jumătate de divizie – de pe Marte.

— *Blitz plotz,* ziseră soldaţii cu înţelegere.

Zvonul despre invazia de pe Marte, cu detalii înfricoşătoare despre nişte fiinţe uriaşe, în costume de metal, echipate cu nişte arme cumplite, se răspândi însă prin mulţimea credulă şi speriată care stătea înghesuită în staţia de metrou. Nervii fuseseră

întinşi la maximum în ultima săptămână. Oamenii fuseseră avertizaţi cu privire la armele care înăbuşeau orice tentativă a imaginaţiei de-a le descrie. Citiseră nenumărate poveşti despre farfurii zburătoare; devoraseră o sumedenie de cărţi despre aventuri în spaţiu; văzuseră filme descriind tot felul de invadatori din tot felul de lumi. Stăteau înghe- suiţi în subteran şi înghiţeau povestea despre o invazie de marţieni fără greutate, avizi, aproape cu uşurare. Măcar ştiau care era inamicul a cărui năvală se pregătiseră s-o întâmpine vreme de şapte zile.

Strigătul „Marţieni” se împrăştie din staţia de metrou din Ninety-ninth Street până în cea din Seventy-second şi mai departe pe tronson, până când, într-un interval relativ scurt, toţi cei care fuseseră prinşi în staţiile de metrou ale NewYorkului când se dăduse alarma ajun- seră să discute între ei că oraşul fusese capturat de o trupă expediţionară de pe o planetă învecinată.

Reacţiile erau ciudate. Unii voiau să iasă şi să arunce o privire, trebuind să fie ţinuţi cu forţa. Alţii se furişau afară din staţiile de metrou prin tuneluri, dornici să se vâre şi mai adânc în subteran. Cineva începu să cânte imnul religios *Abide with Me** într-un tremolo strident, iar imnul fu preluat mai întâi timid, apoi cu mai multă vigoare, până când în scurt timp ecoul cântecului răsuna prin pasajele

* Să-mi stai alături *(n.tr.).*

subterane mai tare decât vocile care-l creaseră.

De sub străzi vocile răzbăteau înfundat, dar încă inteligibil prin guri de canal şi grătare în oraşul pustiu. Gardienii şi poliţiştii începură să se îngrijoreze. Câţiva sunară la Direcţia de Rapoarte Speciale să spună că nu ştiau cât îi mai puteau stăpâni pe oamenii din metrou. Psalmul se transformă în *Mairzy Doats*[†], apoi în *The Little Doggie în the Window*[‡] şi, la intervale scurte, povestea devenea tot mai sălbatică, până când toată lumea ajunse să ştie că pe principalele clădiri din Manhattan aterizaseră farfurii zburătoare din care ieşiseră hoarde de oameni de oţel, care trăgeau cu raze electrice.

Direcţia de Rapoarte Speciale le spuse la început gardienilor să facă tot ce puteau pentru a controla mulţimea, asigurându-i că li se vor trimite întăriri. Dar când întăririle ieşiră numai pentru a trimite mesajul că situaţia scăpase complet de sub control, se decise să fie sunat secretarul Apărării. Decizia nu fu uşoară, căci la cartierul general al Apărării Civile din New York se dăduseră instrucţiuni stricte ca secretarul să nu fie contactat decât în caz de urgenţă absolută.

Constituiau oare jumătate de milion de oameni cântând *The Little Doggie în the Window* în reţeaua newyorkeză de metrou o

---

† Cântec compus în 1943 de Milton Drake, Al Hoffman şi Jerry Livingston *(n.tr).*

‡ Cântec compus în 1975 de Freddy Fender *(n.tr).*

urgenţă? se întrebă generalul Snippett, şeful Apărării Civile din New York. Nu era sigur. Era un om practic, care ajunsese la gradul de general în cariera sa militară în mare măsură pentru că refuzase să intre în panică, indiferent de motiv. Nişte oameni care cântau nu constituiau o urgenţă în sine, în definiţia pe care o dădea el termenului, deşi detesta muzica. Aşa că la început generalul amână, trimiţând şi mai multe întăriri, precum şi maşini cu portavoce care-i îndemnau pe cei din staţiile de metrou şi adăposturi să-şi păstreze calmul, asigurându-i că nu se întâmplase nimic rău.

Din nefericire, portavocile produseră exact efectul invers celui dorit asupra oamenilor aflaţi în tunelurile subterane. Li se părură nişte uriaşi care răcneau pe străzi, iar mesajul „nu sunt marţieni în jur” nu ajunse la ei întreg. Unii îl auziră corect, dar majoritatea prinseră doar cuvintele „marţieni înjur". Două dintre maşinile cu portavoce, dând colţul din direcţii opuse şi cu atenţia şoferilor distrasă de cântecele venite din subteran, se ciocniră şi rezervorul de benzină al unuia explodă cu o bufnitură surdă. Acest lucru dădu naştere unui zvon nou, şi anume că fusese aruncată bomba atomică. Unii dintre cei din staţiile de metrou insistau că erau radiaţi. Alţii strigau că era din ce în ce mai cald şi că probabil jumătate din oraş ardea deja. Sirenele maşinilor de pompieri care mergeau spre maşinile în flăcări conferiră credibilitate

acestui din urmă zvon; acesta fu momentul în care o mulţime de gardieni zăpăciţi sufocară Direcţia de Rapoarte Speciale cu cereri de ajutor, aşa că generalul Snippett decise să-l sune pe secretarul Apărării.

— Domnule secretar, zise el după ce obţinu un fir direct cu Washingtonul, trebuie să vă raportez o situaţie de urgenţă în New York. în staţiile de metrou sunt o jumătate de milion de oameni. Toţi cântă un soi de prostioară. Şi majoritatea cred că oraşul a fost invadat de marţieni. Soldaţii, poliţia specială şi cea obişnuită, precum şi toţi oamenii pe care-i am la dispoziţie încearcă să-i oprească în subteran. Dar nu ştiu cât îi mai putem ţine-n frâu.

Pe fir se lăsă un moment de tăcere, iar generalul Snippett deveni conştient de faptul că ajunsese într-un punct critic în cariera sa. Dacă nu-l putea convinge pe secretar că această absurditate nu era invenţia lui, se putea aştepta să-şi petreacă restul vieţii într-o inactivitate forţată, trăind dintr-o pensie inadecvată nivelului său de trai. Prima întrebare a secretarului nu fu câtuşi de puţin liniştitoare.

— Marţieni, ai spus? întrebă el aspru.

— Da, domnule, răspunse generalul.

Din nou urmă un moment de tăcere.

— Cum a-nceput nebunia asta?

— Din câte ştiu, de la un telefon primit chiar de Direcţia noastră de Rapoarte Speciale. Şeful unei echipe de Apărare Civilă, pe nume Mulligan, a raportat că un grup de

marţieni făcând parte dintr-o trupă invadatoare a aterizat într-o farfurie zburătoare. Au aruncat cu nu ştiu ce săgeţi în el şi-n oamenii lui. Erau îmbrăcaţi în haine de metal.

— Era beat? întrebă secretarul.

— Noi aşa am crezut. I s-a spus să rămână pe loc până venea o patrulă să-l aducă la Direcţie. Dar când patrula a ajuns acolo, el – hm— dispăruse.

— Dispăruse?

— Da. Nu era nici urmă de el.

— Absolut nici o urmă?

— Absolut.

— Şi oamenii lui?

— Dispăruţi şi ei.

— Fără urmă?

— Fără urmă.

Din nou, tăcere.

— Spune-mi, domnule general, întrebă sec secretarul, dumneata ca militar acorzi vreun credit raportului marinei că alcoolismul este un antidot pentru radiaţiile atomice?

— Absolut deloc, răspunse generalul cu fervoare.

— Sunt uşurat să aud asta. Acum, dumneata ai văzut vreun marţian din ăştia?

— Nu.

— Farfurii zburătoare sau ceva de felul ăsta?

— Nu.

— Ei bine, fii bun şi fă personal o inspecţie a oraşului, din Battery până în Bronx, iar pe

urmă raportează-mi din nou. între timp, fă tot ce-i posibil pentru a opri bufoneria din subteran. Absurdităţile de felul ăsta pot strica un exerciţiu menit să protejeze cel mai mare oraş al ţării – un oraş care, nu mai e nevoie să subliniez, ţi-a fost dat în grijă. Ai putea medita, cât îţi faci inspecţia, asupra faptului că din Boston nu s-a raportat nimic despre marţieni sau farfurii zburătoare. Mi-e greu să cred că nişte invadatori din altă lume ar fi atât de bine informaţi despre temperamentul şi excitabilitatea din Statele Unite încât să aleagă New Yorkul în locul Bostonului ca loc de pornire a operaţiunilor. Dă-mi raportul într-o oră.

Se auzi declicul ferm şi rece al receptorului pus în furcă, iar generalul Snippett contemplă o clipă telefonul din mâna sa cu un amestec de uluială şi furie.

— Tasker! îşi strigă el aghiotantul. Adu-mi maşina!

C/nchis în laboratorul lui izolat fonic de la etajul unu al clădirii administraţiei de la Universitatea Columbia, doctorul Kokintz nu dăduse prea multă atenţie pregătirilor pentru alarmă. Era burlac şi asta îi dădea toată libertatea de loc şi de timp care i se părea necesară pentru munca sa. Işi improvizase un soi de spaţiu de locuit în laborator şi îşi convinsese proprietăreasa că, dacă nu venea acasă câteva zile – locuia într-o pensiune mare din epoca McKinney în Brooklyn –, aceasta nu se întâmpla nici pentru că era beat, nici pentru că fusese lovit de o maşină şi nici pentru că ieşise cu vreo iubită. Fie adormise la un film, fie se dusese la Washington, fie era ocupat cu munca.

Doamna Reiner, proprietăreasa, o femeie cu temperament şi proporţii mămoase, nu prea îl crezuse niciodată. Dar nu-i punea întrebări despre năravurile lui, deşi absenţele peste noapte o deranjau foarte tare. În opinia ei, nu se cuvenea ca un burlac să nu vină acasă noaptea. Era ridicol ca atunci când se întâmpla asta să pretindă că rămăsese să lucreze la Universitate. Singurii oameni care lucrau la Universitatea Columbia noaptea, din câte ştia ea, erau paznicii, iar doctorul Kokintz nu era paznic. Doamna Reiner ştia că era ceva ciudat cu doctorul Kokintz, dar acesta îşi plătea regulat chiria şi-i plăceau păsările. Doamnei Reiner îi plăceau la rândul ei păsările şi le hrănea şi pe-ale doctorului când acesta era plecat. În schimb, doctorul îi dăduse numărul laboratorului de la

universitate, ca să-l poată suna dacă lipsea o perioadă mai mare de timp, dar o rugase să nu-l sune noaptea. Astfel, doamna Reiner din Acacia Street, Brooklyn şi preşedintele Statelor Unite erau singurii doi americani care-l puteau suna pe doctorul Kokintz la numărul din laboratorul de fizică nucleară. Toţi ceilalţi erau nevoiţi să sune prin centrala universităţii.

Indiferenţa doctorului Kokintz faţă de pregătirile pentru alarma antiaeriană nu se datora dezinteresului. De fapt, tocmai din cauza pregătirilor fusese atât de prins. Căci doctorul Kokintz era ocupat cu perfectarea bombei cu quadium, a cărei iminenţă ca armă practică inspirase marele exerciţiu de alarmă.

Senatorul Griffin afirmase, e drept, într-o zadarnică încercare de-a linişti populaţia, că Statele Unite se aflau deja în posesia bombei Q. Nu era o afirmaţie incorectă. Bomba la care se referea însă era o improvizaţie extrem de grosolană, pe care doctorul Kokintz o făcuse la ordinul preşedintelui şi al secretarului Apărării şi pe care o distrusese imediat pentru că nu fusese mulţumit de ea.

Ceea ce voia să creeze era o bombă mică, un pachet curăţel care putea fi transportat cu orice fel de avion, oriunde. Ceea ce improvizase pentru preşedinte era mare şi greoi ca o valiză. Pregătirea lui profesională, care cerea cea mai scrupuloasă ordine şi frumuseţe, era ofensată şi pretindea ceva mult mai finisat. Această lucrare era extrem de interesantă pentru el, un perfecţionist. Rezultatul suprem al activităţii lui,

distrugerea extinsă pe care-o putea produce, înfricoşătorul carbon paisprezece care putea să arunce însăşi suflarea morţii asupra unor suprafeţe întinse, sterilizând aerul şi solul, îl îngrozea ca fiinţă omenească. Dar perfecţionistul din el beneficiase de mai multă pregătire decât fiinţa omenească, aşa că îşi continuase misiunea.

Acum terminase. Pe bancul de lucru din faţa lui se afla un recipient mic din plumb, de forma şi mărimea unei cutii de pantofi. Era singura bombă cu quadium a lumii. Părea de-a dreptul inofensivă, dar încărcătura era atât de delicat amorsată – folosise ca arc o bucată dintr-o agrafă a doamnei Reiner, proprietăreasa lui –, încât o lovitură puternică sau o zgâlţâitură erau suficiente pentru a o declanşa. Doctorul Kokintz nu crease încă dispozitivele de siguranţă care aveau să împiedice declanşarea accidentală a bombei Q. Aceasta era o chestiune relativ simplă, de care se putea ocupa în scurt timp. Importantă era bomba, iar bomba era gata.

— Dickey, îi spuse el canarului din cuşca de alături, singurul companion pe care-l avea în laborator, hai să fim amândoi foarte atenţi. E timpul să mâncăm şi o să-ţi dau drumul puţin să zbori pe-aici. Dar promite-mi că n-o să dai jos cutia aia, pentru c-o să te spulbere şi pe tine, şi pe oricine altcineva din New York. Inclusiv pe mine.

Canarul scoase un tril vesel.

— Ştiu că eşti prea mic ca să dai jos cutia, continuă doctorul Kokintz. Doar că sunt emoţionat. De fapt, ar trebui s-o demontez,

dar sunt obosit şi-mi tremură mâinile. Aşa că o s-o lăsăm până mâncăm ceva, apoi o demontăm şi după aia mergem acasă să dormim.

Scotoci prin buzunar în căutarea sandviciului, găsi mai întâi pipa şi tutunul, ca aproape întotdeauna, le
puse distrat pe bancul de lucru şi căută mai departe. Găsi un pachet învelit în hârtie cerată pe care-l scoase şi-l desfăcu precaut, descoperind două bucăţi de pâine neagră între care se aflau două felii de lebăr. Le privi atent prin ochelarii lui cu lentile groase. Arătau ca şi cum ar fî avut cândva o viaţă, dar muriseră între feliile de pâine. în celălalt buzunar era un alt pachet, dar sandviciul pe care-l conţinea arăta şi mai suspect.

— Dickey, zise savantul, ţin sandviciurile astea de două zile, poate trei, şi nu cred că e bine să le mâncăm. O s-o sun pe fata de la centrală, să văd dacă nu poate trimite pe cineva să-mi ia de mâncare.

Ridică receptorul şi formă „0”, ceea ce-i făcea legătura cu centrala universităţii. Dar trecură două-trei minute şi nu răspunse nimeni.

— Bizar, zise el, uitându-se la ceas. E abia zece jumate. N-aveau cum să fi plecat în pauza de prânz.

Mai formă o dată, de data asta aşteptând mai mult, şi în cele din urmă răspunse o voce. îl surprinse că era o voce de bărbat, căci nu-şi amintea de vreun centralist de sex bărbătesc.

— Ce e? zise vocea, ca pentru a-i transmite că orice ar fi fost, cu siguranţă nu merita să-l

întrerupă pe vorbitor.

— Sunt doctorul Kokintz, zise fizicianul. Voiam să vorbesc cu fata, să văd dacă poate să-mi facă rost de un sandvici.

— Doctorul Kokintz? zise vocea, brusc plină de solicitudine. Sunt paznicul clădirii. Unde sunteţi?

— În laboratorul meu. Cine-aţi spus că sunteţi?

— Paznicul clădirii pentru perioada alarmei antiaeriene. E o alarmă, ştiţi.

— O alarmă antiaeriană? Suntem deja în război?

Nimeni nu mi-a spus nimic despre asta. Cred c-ar fi trebuit să mi se spună.

Vocea râse liniştitor.

— Nu. Nu-i război, domnule doctor. E doar foarte multă vorbărie. Noi, paznicii, ştim că nu-i război. Dar e o avertizare importantă. Nu puteţi părăsi clădirea. De fapt, rămâneţi unde sunteţi până vine cineva să vă ducă la un adăpost.

— Dar nu pot să merg în adăpost. Am aici ceva ce nu îndrăznesc să las nesupravegheat. N-am cum să-l las.

— Aăă... nu-i canarul, nu? Cred că de asta ne putem ocupa.

— Nu, nu e canarul. E cu totul altceva. Nu pot să-l las şi mi-e foame. Nu poate să-mi aducă cineva un sandvici?

Paznicul se gândi o clipă. Apoi îşi aminti că în scurt timp aveau să vină lucrătorii de urgenţă de la cantină cu alimente pentru cei prinşi de sirenele antiaeriene fără provizii.

— Rămâneţi acolo, da, domnule doctor?

zise el. Vine cineva sus cu mâncarea în câteva minute. Dar promi- teţi-mi că nu plecaţi.

— Promit întregului oraş New York că nu plec, răspunse grav doctorul.

Paznicul râse, închise telefonul şi se duse să vadă dacă apăruseră lucrătorii de la cantină.

Intre timp, Tully şi oamenii lui ajunseră în marş voios la universitate, dar o găsiră la fel de pustiită de viaţă, la fel de ameninţător de tăcută, la fel de moartă ca pe toate celelalte clădiri pe lângă care trecuseră în oraşul ca un cimitir. Tully era din ce în ce mai neliniştit şi mai încordat. Cu fiecare minut care trecea, era sigur că perspectivele de-a pune mâna pe singura pradă care ar îngenunchea Statele Unite păleau. Pentru el şi pentru armata expediţionară a ducatului Grand Fenwick era o cursă contracronometru. Dacă reuşeau să-l captureze pe doctorul Kokintz cu bomba lui înainte ca oraşul să fie atacat, să-l ducă la bordul bricului şi să iasă în larg, victoria era a lor. Dacă însă oraşul avea să fie atacat cu bomba atomică înainte, el şi oamenii lui aveau să fie cu siguranţă ucişi, iar întreaga acţiune avea să se reducă la zero.

În mod ciudat, nu-i era prea teamă de moarte. Ceea ce-l tulbura era gândul că ar dezamăgi-o pe Gloriana, ducesa lui. Se străduia să se convingă că era o chestiune de patriotism, că dragostea de ţară îl neliniştea şi-i dădea hotărârea de-a repurta o victorie răsunătoare. Dar era nevoit să admită în sinea lui că era mai mult decât atât. Era Gloriana cu părul ei auriu, cu vocea ei dulce şi

convingătoare, cu zâmbetul ei foarte special, blând ca o binecuvântare. Pentru ceilalţi războiul era, probabil, un război patriotic. Pentru el, însă, deşi aşa începuse, devenea din ce în ce mai mult o acţiune cavalerească.

Grupul dădu ocol clădirilor universităţii, dar găsi toate uşile încuiate, toate ferestrele şi porţile închise şi nici o posibilitate de intrare fără folosirea forţei. Tully hotărî să spargă intrarea principală în clădirea administraţiei.

— Will, îi spuse locotenentului său, tăiaţi copacul ăla, faceţi un berbece din el şi forţaţi uşa.

Tăierea copacului, un mic tei care creştea din trotuar, nu era o treabă uşoară. Ca toţi copacii din New York, el trebuia să fie protejat de oamenii pentru a căror plăcere fusese plantat. Aşa că în jurul lui se afla un gard zdravăn de fier, care trebuia desfăcut prin lovituri de lance. Zgomotul drugilor grei izbindu-se de fier avea un ecou bizar pe străzile tăcute, deranjând porumbeii care se îndepărtară fâlfâind din aripi. Dar loviturile mai calmară nervii oamenilor, căci liniştea îi afectase pe toţi, cu excepţia lui Will, care tot credea în taină că oraşul fusese evacuat la vestea izbucnirii războiului cu Grand Fenwick.

Odată culcat la pământ gardul, le veni uşor să taie copacul, să-l cureţe de crengi şi să-l transforme într-un stâlp care să poată fi folosit ca berbece. Will, care era foarte priceput la astfel de treburi, întări capătul berbe- celui, înfăşurându-l într-un pieptar din zale fixat cu curele din piele.

— O breşă pentru Grand Fenwick! răcni el. Amin- tiţi-vă de Pinot.

Berbecele fu apucat de opt dintre arcaşi, care se repeziră cu el pe treptele joase şi-l izbiră de uşă. Se auzi un bubuit ca bătaia unei tobe uriaşe. Uşa se zgudui şi păru să tuşească, aşa cum se întâmplă când primeşti o lovitură în stomac. Dar rămase închisă.

— încă o dată! strigă Will. încă două lovituri şi-am intrat.

De fapt, fu de-ajuns una singură. Uşa universităţii, destul de puternică pentru a rezista elanului unor stu- denţi ai secolului douăzeci, nu putea ţine piept tacticilor de atac ale unor războinici de secol paisprezece. Păru să scârţâie din balamale într-un gest de resemnare neputincioasă, apoi se dădu de perete, iar oamenii din Grand Fenwick se revărsară înăuntru cu berbece cu tot. Se treziră într-un hol larg, complet pustiu, complet tăcut şi lipsit de orice urmă de inamic.

— La dracu' ! răcni Will. Nimic nu mi-ar plăcea mai tare decât să iasă la luptă. E greu pentru douăzeci de oameni să adulmece mirosul duşmanului într-un oraş de mărimea asta. Dacă am purta o bătălie ca lumea, iar ei ar capitula oficial, i-am putea trimite pe toţi înapoi la treburile lor şi-am mânca şi noi ceva.

— Suntem mai aproape de victorie decât crezi, dar nu mai avem mult timp, îi răspunse Tully.

Stătea în faţa unui avizier mare de pe perete, căutând pe el un nume.

—A, uite-l, zise el, pe jumătate pentru sine.

Dr. Kokintz. Sala 201. Asta trebuie să fie la etajul unu. Lasă oamenii de pază aici şi afară, şi vino cu mine sus. Dacă se apropie cineva, să fie luat prizonier sau ucis.

Tully urcă în fugă scările, câte două trepte odată, cu paloşul tras şi cu Will în urma lui. în stânga unui coridor de la capătul scării găsi o uşă pe care scria Sala 201. Era închisă, dar o deschise cu o singură lovitură de picior lângă clanţă. Doctorul Kokintz, înconjurat de o mulţime de retorte, cântare, eprubete şi vase de condensat, stătea în picioare în mijlocul laboratorului, clipind des către ei. îşi scoase ochelarii, îi şterse repede cu un colţ al jachetei şi şi-i puse la loc.

— Mi-aţi adus sandviciurile? întrebă el.

10

j^Mini oameni în istoria războaielor se arătaseră atât de greu de convins că erau luaţi prizonieri de către un inamic precum doctorul Kokintz când se văzu capturat de Tully Bascomb în numele ducatului Grand Fenwick. E drept, avea motive temeinice să se îndoiască, în primul rând, îşi aştepta sandviciurile şi primise, în schimb, paloşe. în al doilea, se aşteptase ca un soldat din forţele antiaeriene ale secolului douăzeci să vină să-i aducă nişte cafea şi să-i asigure confortul. în schimb, în faţa lui se aflau doi ostaşi violenţi din secolul al paisprezecelea, înveşmântaţi în zale şi acoperiţi de la umeri până la tălpi cu nişte pelerine pe care era imprimat un vultur cu două capete. în fine, ca tot restul Statelor Unite, habar nu avea că ţara fusese invadată, şi anume de către ducatul Grand Fenwick.

Situaţia ar fi fost deconcertantă şi pentru un om care era la curent cu evenimentele de zi cu zi. Pentru doctorul Kokintz, care ca savant ştia mai multe despre viitor şi trecut decât despre prezent, lucrurile erau dincolo de orice pricepere imediată.

— N-aţi adus sandviciuri, zise el pentru a treia oară, clipind des spre Tully, de parcă ar fi răsărit dintre
scândurile podelei şi-ar fi fost gata să dispară pe aceeaşi cale în orice clipă.

Tully îi spuse pentru a treia oară, cu o remarcabilă răbdare, că nu-i adusese nici un

sandvici şi că era prizonier de război.

— Nu-nţeleg, zise doctorul, clătinând încet din cap. Nu-nţeleg. Cred c-am muncit prea mult şi am halucinaţii. Voi doi – arătă spre ei – sunteţi o halucinaţie. Sunteţi rezultatul faptului că am muncit prea mult. Mintea, când este încărcată la maximum cu realităţi, se refugiază uneori în fantezie şi fără îndoială că asta mi se întâmplă acum. E posibil să fiţi, de asemenea, rezultatul unei carenţe de vitamine. Şi asta poate fi uneori cauza. Dar dacă închid ochii şi respir adânc, fără îndoială c-o să dispăreţi.

închise ochii, respiră adânc de două-trei ori, apoi îi redeschise temător. Cei doi ostaşi erau însă tot acolo, tot înveşmântaţi în zale şi pelerine, tot privindu-l cu ochi albaştri şi ostili.

— Bun, zise doctorul Kokintz. Nu-i o halucinaţie şi sunt prizonier de război. Dar poate chestiunea se rezolvă de la sine dacă o supunem raţiunii. Spuneţi-mi, vă rog, cu cine se află Statele Unite în război?

— Cu ducatul Grand Fenwick, răspunse Tully.

— Cu ducatul Grand Fenwick, repetă doctorul.

Rosti cuvintele rar, ca pentru a le cântări, ca să vadă dacă aveau substanţă.

— Cu siguranţă este o halucinaţie, conchise el. Eu m-am născut în ducatul Grand Fenwick. Cum pot fi prizonier de război al locului unde m-am născut?

— Uite cum stă treaba, zise Tully mohorât, conştient de trecerea minutelor. Nu-i o

halucinaţie. E al naibii de adevărat. Ducatul Grand Fenwick a declarat război Statelor Unite acum mai bine de două luni. Am invadat New Yorkul. Eşti prizonierul nostru şi te luăm cu noi în Grand Fenwick.

— Dar de ce a declarat ducatul Grand Fenwick război Statelor Unite? întrebă doctorul Kokintz.

— Din cauza vinului, răspunse Will. Voi, americanii, ne imitaţi vinul, scoţând nu ştiu ce poşircă şi numind-o Pinot Grand Enwick. De-aia.

— Din cauza vinului, zise Kokintz. Din ce alt motiv ar putea porni o ţară război cu Statele Unite?

Dădu din umeri, ca şi cum întreaga chestiune s-ar fi lămurit acum pe deplin.

— Ajunge, se răsti Tully. Vii cu noi ca prizonier de război. Cu tot cu bomba aia pe care-ai fabricat-o. Unde-i bomba?

— Bomba? întrebă doctorul, pe care acest cuvânt îl trezi brusc din visul în care i se părea că alunecase. Bomba? Despre ce bombă vorbeşti? Nu ştiu nimic despre nici o bombă.

— Bomba asta de-aici, zise Tully, aruncându-i în faţă exemplarul din *New York Times*. Cea care-ar distruge totul dac-ar exploda.

Fizicianul îşi mută o secundă privirea de la ei la cutia de plumb de pe bancul de lucru. Brusc, dădu s-o înşface, dar Tully i-o luă înainte şi apucă recipientul dreptunghiular cu mâna lui mare.

— Asta e? întrebă el triumfător.

întinse mâna în care o ţinea şi greutatea

cutiei aproape că-l făcu s-o scape. Era să-i alunece din mână, dar o prinse cu cealaltă, lăsându-şi sabia să se lovească de podea. Doctorul Kokintz se ridică pe vârfuri ca un balerin, apoi se lăsă în jos, cu ochii strâns închişi după ochelarii lui cu lentile groase.

— Te rog, zise el, ştergându-şi fruntea cu mâna. Te rog, fii foarte atent. Cutia pe care-o ţii în mână e periculoasă.

— Asta e bomba? repetă Tully, scuturând-o puţin pentru a mări efectul.

— Te rog, imploră Kokintz. Cu grijă. Manevreaz-o ca şi cum ar fi un pui de şoricel. Da. Asta e bomba. Dacă o legeni aşa, o zgâlţâi, o scapi, o loveşti sau o deranjezi în orice fel, poate exploda. Şi dacă explodează, aruncă în aer New Yorkul, Philadelphia şi Bostonul în întregime. O să ucidă orice suflet pe o rază de sute de kilometri. Şi, mai presus de orice, o să emane un gaz cumplit, care o să continue să ucidă tot ce vine în contact cu el, ani în şir de-acum încolo. Aşa că te implor, pune-o jos uşor şi salvează viaţa câtorva milioane de oameni nevinovaţi.

Will urmărise scena cu o suspiciune crescândă. Nu ştia ce însemna toată pălăvrăgeala asta despre o bombă. Dar dacă Tully spunea că era o bombă, *trebuia* să fie o bombă. Pe de altă parte, era greu de crezut că acea cutie pe care comandantul lui o ţinea în mână putea şterge de pe faţa pământului întregul Grand Fenwick, ba chiar mai mult, cum tot încerca să spună Kokintz ăsta.

îşi ridică sabia şi întinse mâna după bombă.

— Dă-mi-o mie, zise el. O deschid cu sabia şi vedem ce-i înăuntru. Cred că omul ăsta minte, iar chestia asta, care nici dacă ar fi plină cu praf de puşcă n-ar distruge mai mult decât încăperea în care stăm, are în ea doar pământ sau nisip.

— *Nu! Nu!* strigă doctorul Kokintz. Nu. Te rog. Te implor. N-o lovi.

Se aruncă asupa lui Will şi-i prinse cu amândouă mâinile braţul în care ţinea sabia.

— Nu cred că minte, zise liniştit Tully. Cred că asta e. Trebuie să plecăm, dar mai vreau să întreb ceva. De ce-ai făcut-o?

Şi întinse cutia cu dispreţ spre savant.

— Este o armă de pace a Statelor Unite ale Americii, răspunse doctorul Kokintz. Singura armă de pace de acest fel; mult mai eficientă decât bomba atomică sau orice altă armă de pace inventată până acum.

— O armă de pace? zise Tully oarecum surprins, răsucind cutia în mâini.

Se uită la Will, care stătea sprijinit în paloş.

— Ei bine, continuă el, şi sabia de care se sprijină Will este o armă de pace, dar sigur nu-i la fel de bună ca asta, pentru că nu poţi să omori atâţia oameni cu ea. Ştii, nouă, în Grand Fenwick, fiind o ţară mică, ne-ar trebui o armă de pace cu adevărat eficientă, ăsta fiind al doilea motiv pentru care-o să luăm născocirea asta cu noi. Aşa că hai să mergem. în jos pe scări, înainte marş.

Doctorul Kokintz dădu din umeri şi porni spre uşă. Dar, când ajunse acolo, se întoarse.

— Şi canarul meu? zise el. N-are cine să se

ocupe de el.

— N-o să mai fie nevoie să se-ocupe cineva, răspunse Tully. Oraşul o să fie spulberat de o bombă atomică destul de curând. Foloseşte şi altcineva o armă de pace, şi cu cât ieşim mai repede de aici, cu atât mai bine.

— Spulberat de o bombă atomică! exclamară Will şi Kokintz într-un glas.

— Exact. Citiţi asta.

Tully le arătă din nou exemplarul din *New York Times,* indicându-le fraza de pe prima pagină care anunţa că în următoarele douăzeci şi patru de ore avea să se dea alarma pe întreaga Coastă de Est a Statelor Unite, ca pregătire pentru un atac atomic.

— Alarma s-a dat, zise el, aşa că atacul poate avea loc în orice clipă.

— Dar e numai o alarmă de exerciţiu, explică doctorul Kokintz. Mi-a spus soldatul din Forţele Antiaeriene. N-o să fie un atac adevărat.

Tully îl privi intens o clipă, iar apoi reciti articolul. Nu spunea explicit că avea să fie un atac atomic veritabil. De fapt, cu cât citea mai mult, cu atât devenea mai evident că alarma era doar un exerciţiu.

— Poate că ai dreptate, admise el în cele din urmă, iar dacă e aşa, sunt extrem de uşurat. Dar tot trebuie să ajungem la *Străduinţa* şi să te scoatem de-aici cu bombă cu tot, cât ţine exerciţiul de alarmă. Aşa că înainte marş.

— Şi canarul meu? zise doctorul.

— la-ţi şi canarul. Dar grăbeşte-te, ordonă

Tully.

Kokintz apucă valvârtej colivia şi ieşi repede din încăpere. În capul scărilor, se întoarse spre Tully.

— Să nu te împiedici şi să cazi, zise el. Altfel, întregul New York o să cadă cu dumneata.

QS

l/Un singur conflict merita să fie menţionat din războiul victorios al ducatului Grand Fenwick împotriva Statelor Unite ale Americii. Acesta fusese atât de mic, atât din punctul de vedere al numărului de oameni implicaţi, cât şi al zonei în dispută, încât era greu de găsit un cuvânt care să satisfacă un cercetător al ştiinţelor militare sau să ofere informaţii omului de rând. „Bătălie" cu siguranţă nu mergea. „Ciocnire" era prea vag. „încrucişare de arme" suna prea pompos. „Atac" era, poate, cel mai bine ales, căci fusese fără îndoială un atac, o năvălire a unor forţe asupra altora pentru a-şi câştiga drumul spre libertate.

Deşi acţiunea fusese măruntă – măsurată atât ca forţe angajate de ambele părţi, cât şi ca pierderi –, ea trebuia să figureze printre cele mai importante acţiuni ale lumii. Căci în cursul ei fuseseră salvate vieţile a milioane de americani – şi fuseseră salvate, ca o ironie bizară, de tabăra invadatoare. În acelaşi timp, invadatorilor le fuseseră furnizate mijloacele de-a se retrage în glorie de pe câmpul de luptă şi de-a se întoarce în ţara lor cu obiectivul atins şi cu duşmanul înfrânt, deşi înfrângerea nu fusese recunoscută multă vreme de americani.

La intersecţia dintre One Hundred and Tenth Street şi Broadway, în deplasarea lor prin oraş pentru a se întoarce la bricul *Străduinţa,* avându-l cu ei pe doctorul Kokintz

împreună cu bomba cu quadium, trupele ducatului Grand Fenwick sub comanda lui Tully fură întâmpinate de trupele Statelor Unite conduse de generalul Snippett, comandantul Apărării Civile a zonei New Yorkului. Generalul Snippett îl avea sub comandă pe şoferul său, două maşini cu portavoce cu poliţişti aşezaţi în spatele şoferilor şi o cantină mobilă cu patru oameni şi, ca întăriri, alţi doi poliţişti înarmaţi. Efectivul său era în total de doisprezece oameni, dar era mecanizat şi încăpea în patru automobile.

Cele două armate, dacă putem spune astfel, se zăriră de departe, străzile fiind libere de orice vehicule, iar la o distanţă de o sută cincizeci de metri una de alta începură să se amplaseze pentru bătălie. Fenwickienii, aplicând stilul de apărare creat spre sfârşitul secolului al paisprezecelea, se dispuseră în scară de-a latul bulevardului. Golurile din primul rând de arcaşi erau umplute de un al doilea rând de oameni, la doi paşi în spate. În spatele acestora din urmă, acoperind golurile din a doua linie, era o a treia linie de războinici. De fiecare parte a acestei formaţiuni în scară se aşezară ofiţerii, cu paloşe şi lănci, pentru a zădărnici orice tentativă de flancare. Aceasta nu părea probabilă, căci clădirile aflate de o parte şi de alta a străzii s-ar fi dovedit un obstacol prea mare.

Ce ar fi putut face generalul Snippett ar fi fost să se ducă pe o stradă laterală şi, executând trei întoarceri la dreapta, să atace

trupele fenwickiene din spate. însă nu-şi dădu seama de asta decât când atacul era deja în toi.

Când îi văzu pe invadatori pregătindu-se de luptă, generalul Snippett făcu semn cu eleganţă întregii sale trupe să stea neclintită, luă un poliţist înarmat cu el în maşină şi înaintă fără altă escortă pentru a purta tratative.

Şoferul său conduse maşina încet până la câteva zeci de metri de invadatori, apoi opri. Maşina era decapotată şi, după ce se opri, generalul Snippett se ridică în picioare pe locul din faţă, îi salută pe fenwickieni şi strigă:

— Ce dracu' înseamnă asta? Voi de ce nu sunteţi în adăposturi?

La care Tully răspunse politicos că era comandantul trupelor expediţionare ale ducatului Grand Fenwick, care se afla în război cu Statele Unite, şi-i oferea generalului şansa de-a se retrage onorabil de pe câmpul de luptă, fiind în inferioritate numerică. Dacă însă refuza să se retragă, îi atrase Tully atenţia, atunci nu mai putea decât să intre în luptă, deşi aveau să se facă toate eforturile pentru a se cruţa cât mai multe vieţi posibil.

Răspunsul generalului Snippett fu lipsit de respect şi foarte pe lângă subiect. Generalul încheie urlând că dacă „gaşca aia de idioţi", cum îi numi, nu pornea într-un minut spre un adăpost antiaerian, avea să le ordone oamenilor lui să tragă.

Tully presupuse că, din moment ce acesta era un ultimatum, tratativele se încheiaseră,

aşa că le ordonă arcaşilor să se pregătească să tragă un rând de săgeţi, ţinta fiind celelalte trei automobile care rămăseseră în liniile americane, la o sută cincizeci de metri distanţă. Când văzu săgeţile scânteind în lumina soarelui, în timp ce erau scoase din tolbe, le privi cum erau potrivite în arcuri, iar apoi văzu arcurile ridicate încet şi întinse, fiecare arcaş sprijinindu-şi mâna stângă în curbură pentru a-şi aduce braţul în linie dreaptă cu umărul – când văzu toate astea, se pare că generalul Snippett îşi pierdu cumpătul.

Fu auzit strigându-i poliţistului care era cu el:

— Ia dă-l jos pe tipul ăla înalt, în haine caraghioase.

Poliţistul, care avea o carabină, coborî din maşină ca să ţintească mai bine şi Tully îi strigă lui Will:

— Zboară-i pălăria ăluia. Nu-i respectuos.

Nu se simţi nici o mişcare, nici măcar ţintirea, iar săgeata ţâşni din arcul lui Will ca o albină furioasă. Poliţistul nici nu ridicase carabina când săgeata lungă de un metru îi străpunse chipiul, i-l dădu jos de pe cap şi i-l zbură vreo treizeci de metri mai încolo pe stradă, după care se înfipse în asfalt. Rămase acolo, înfiptă oblic, cu chipiul poliţistului bălăngănindu-se în ea, ca un prim trofeu de război pentru Grand Fenwick.

Poliţistul trase şi el în momentul când fu lovit de săgeată, dar rată ţinta şi glonţul zbură la cel puţin douăzeci de metri deasupra capului lui Tully. între timp, acesta luă un arc

de la unul dintre oamenii de lângă el şi, cu aceeaşi nonşalanţă ca Will, aproape uitându-se în altă parte decât la ţintă, zbură cât colo chipiul generalului Snippett cu o săgeată. Aceasta zbură la rândul ei în lungul străzii şi căzu la vreo jumătate de metru de cea trasă de Will.

Această ultimă săgeată, cea trasă de Tully, deveni fără voie cauza pentru care vieţile a milioane de oameni, toţi neavând habar de bătălie, se văzură puse în pericol. Căci ca să apuce arcul, Tully îi lăsase arcaşului bomba cu quadium, iar acesta, necunoscându-i adevărata natură, nu fusese foarte atent. în minutele care urmară, chiar şi Tully uită de bombă. Ştia, cu instinctul său pentru tactica militară sădit în el de generaţii întregi, că acesta era momentul potrivit pentru a-i da o lovitură hotărâtoare inamicului.

— O rafală la cincisprezece metri în partea asta a liniilor lor! strigă el. Pe urmă atacaţi cu săbii şi scuturi.

Rafala se abătu ca o grindină asupra străzii – un mănunchi mic şi compact de săgeţi arcuite aruncă o umbră fugară de-a lungul clădirilor, le atinse acoperişurile, iar apoi alunecă în jos spre pământ, izbindu-se cu zgomot de suprafaţa şoselei la câţiva centimetri de maşinile aliniate în spatele generalului Snippett. Nici nu porniseră bine săgeţile din arcuri, că fenwickienii îşi traseră săbiile şi, cu scuturile în faţă, năvăliră asupra maşinii generalului şi a celor din spate. Automobilul generalului fu capturat rapid de Will, care-l azvârli pe şofer de pe locul lui, îi

smulse carabina poliţistului şi-o aruncă prin geamul unei clădiri din apropiere. Apoi îi trase însuşi generalului un pumn care-l scoase din acţiune pentru tot restul încleştării, aşa brav cum era.

Dar cele trei maşini care compuneau liniile principale ale americanilor nu fură la fel de uşor de dovedit. Ocupanţii uneia (maşina-cantină), văzând o gloată urlă- toare cum dădea năvală spre ei şi îşi rotea săbiile în cercuri luminoase, fugiră. Cei doi poliţişti însă rămaseră ferm pe poziţii, deşi nesiguri pentru o clipă de ceea ce aveau de făcut. Unul ridică puşca şi trase un glonţ care-l nimeri pe un arcaş fenwickian în piept. Acesta căzu, se ridică şi căzu din nou, rămânând tăcut şi nemişcat pe asfalt. Era un mic fermier pe nume Tom Cobley, un bărbat de patruzeci şi cinci de ani, iar în ziua aceea avu parte de mai multă onoare decât oricare dintre compa-trioţii săi în cinci secole. Căci Tom Cobley era primul om care murea pentru Grand Fenwick în mai bine de cinci sute de ani. Corpul lui, murat într-un butoi de vin, fu dus mai târziu în patrie şi îngropat într-o criptă de lângă cea a lui Sir Roger Fenwick, în inima castelului Fenwick.

Apărarea îndârjită a poliţistului american fu de-ajuns ca să dea curaj celorlalţi camarazi ai săi, care începură să tragă în hoarda care se apropia. Dar americanii nu aveau timp să ochească şi arcaşii îi copleşiră înainte să tragă mai mult de două sau trei rafale fără rezultat. În scurta încleştare care urmă, soldatul fenwickian căruia i se dăduse să ţină

bomba cu quadium nu putu, din cauza poverii, să folosească vreo armă şi hotărî s-o azvârle într-unul dintre adversari. Era înghesuit când aruncase, aşa că bomba se învârti la vreo şapte metri în aer. Tully o zări în timp ce se înălţa. Se afla în picioare, pe capota unuia dintre automobile, la vreo trei metri de locul unde avea să cadă şi astfel să distrugă majoritatea oraşelor importante de pe Coasta de Est a Americii.

Se aruncă înainte, o prinse în mâini şi se rostogoli la pământ, strângând bomba la piept. Când se ridică, New Yorkul şi toţi locuitorii săi fuseseră salvaţi, trupele ducatului Grand Fenwick repurtaseră o victorie decisivă asupra inamicilor lor, iar ei se aflau în posesia celor patru automobile; cât despre doctorul Kokintz, care fusese dat în grija a doi oameni, leşinase. El fu resuscitat abia după câteva minute, iar când îşi recăpătă cunoştinţa, aruncă o privire spre bomba cu quadium, pe care Tully i-o ţinea în faţă ca să-l liniştească, şi leşină din nou.

Bătălia nu durase mai mult de cinci minute de la tratativele iniţiale cu generalul Snippett până la capturarea întregului echipament american şi a generalului însuşi, a şoferului său şi a patru poliţişti. Restul forţelor americane fugiseră de pe câmpul de luptă, iar Tully le ordonă oamenilor săi să se urce în maşinile americane şi să-l urmeze până la debarcaderul Cunard, unde-i aştepta bricul *Străduinţa.* Cum Tully era singurul om din Grand Fenwick care ştia cum se conducea un automobil, celelalte maşini fură pilotate de

americanii luaţi prizonieri, cu săbiile în coastă, ca să nu încerce să evadeze.

în timpul călătoriei spre debarcader, generalul Snippett îşi recăpătă cunoştinţa şi întrebă ce dracu' credeau cu toţii că făceau.

— O să plătiţi pentru asta stând toată viaţa în închisoare! tună el. Daţi-mi drumul de-aici sau pun toţi copoii din New York pe urmele voastre.

După ce spumegă o vreme fără să-l bage nimeni în seamă, generalul adoptă un ton mult mai rezonabil şi întrebă din nou despre ce era vorba.

Tully îi explică răbdător că era prizonier de război al ducatului Grand Fenwick, că avea să fie dus în Grand Fenwick, tratat conform gradului său, pe care el îl estima ca fiind de căpitan, şi ţinut acolo pentru răscumpărare, conform procedurilor statelor civilizate, ceea ce stârni o nouă izbucnire a generalului, care, când se potoli din nou, întrebă ce sau unde era ducatul Grand Fenwick şi care era cauza războiului.

Răspunsul, şi anume că ducatul era un stat independent, lung de trei kilometri şi lat de doi, aflat în văile nordice ale Alpilor, şi că războiul fusese provocat de afacerile unor producători de vinuri din California, îl reduse pe general la o tăcere împietrită, pentru care Tully fu recunoscător, căci avea o serie de lucruri la care trebuia să se gândească şi foarte puţin timp pentru decizii.

Prima lui problemă era cum să-i ducă în siguranţă pe doctorul Kokintz şi bomba lui în Grand Fenwick. Singurul mijloc de transport

pe care-l avea la dispoziţie era bricul, căruia îi trebuiau cel puţin trei săptămâni ca să ajungă în portul cel mai apropiat de ducat. În aceste trei săptămâni el putea fi atacat în larg şi scufundat de navele americane, din moment ce exista o stare de război între cele două ţări. Tully cochetă cu ideea de-a merge cu maşina la cel mai apropiat aeroport şi de-a rechiziţiona un avion care să-l ducă pe doctor cu bomba în Grand Fenwick. Dar existau argumente puternice împotriva unui astfel de plan. În primul rând, se putea dovedi imposibil să găsească un avion şi un pilot în stare să execute zborul transatlantic. În al doilea rând, puteau întâlni în drum spre cel mai apropiat aeroport, care Tully socotea că ar fi Idlewild, trupe inamice atât de mult superioare numeric, încât să le fie cu neputinţă să le înfrângă.

Hotărî să rămână la bric. În ciuda faptului că erau aproape incapabili de apărare şi că dura enorm să ajungă la un port de pe lângă casă, exista un factor în favoarea lor. Şi acesta era împrejurarea bizară că Statele Unite nu păreau să ştie că se aflau în război cu Grand Fenwick. De fapt, acum Tully se îndoia că ştiau mai mult de o mână de oameni că o armată invadatoare intrase în oraş, ajunsese la Universitatea Columbia, pătrunsese cu forţa în clădire şi furase cel mai valoros secret militar pe care-l aveau Statele Unite. Astfel, era foarte posibil ca toţi să ajungă cu bine acasă, în ducat, înainte să se descopere adevărul.

Următorul lucru important era dacă Tully ar fi trebuit să rămână cu o parte din oameni ca să ducă la bun sfârşit planul iniţial al atacului asupra Casei Albe şi al capturării preşedintelui. Decise că nu. Era inutil, argumentă el. Armata fenwickiană capturase deja, în persoana doctorului Kokintz cu bomba sa, o pradă mult mai importantă pentru a negocia cu Statele Unite decât preşedintele.

Gândindu-se la doctorul Kokintz, Tully îşi aminti că savantul spusese că era din Grand Fenwick. Se întoarse spre Will, aflat în aceeaşi maşină, de partea cealaltă a generalului.

— Will, spuse el, îţi aduci aminte cumva de-o familie pe nume Kokintz în Grand Fenwick?

Will cântări solemn chestiunea câteva momente.

— Nu-mi amintesc, zise el în cele din urmă, dar tata vorbea cândva de unii pe care-i chema Kokintz, un bărbat şi o femeie. Erau ţigani nomazi, iar femeia era însărcinată şi nu putea merge mai departe. Li s-a dat voie să rămână în Grand Fenwick până la naşterea copilului. Tata spunea că femeia a murit, iar ducelui i s-a făcut milă de bărbat şi i-a spus că putea rămâne în ducat cât voia. A stat vreo trei ani sau poate mai mult, apoi a plecat, parcă în America, luându-şi copilul cu el. Asta e tot ce-am auzit.

— Mie numele mi se pare chiar mai cunoscut, zise Tully.

Se uită la doctor, care stătea între doi soldaţi pe bancheta din spate a decapotabilei. Avea colivia cu canarul în poală şi vorbea cu pasărea.

— Asta e, zise Tully deodată. Păsări. Kokintz e omul care l-a criticat pe tata când a scris cartea despre păsările din Grand Fenwick. Spunea că Grand Fenwick e prea mic ca să aibă păsări native. Acum îmi amintesc. Hei, tu, îi strigă el savantului, n-ai scris la un moment dat o lucrare în care spuneai că nu există păsări native din Grand Fenwick?

— Ba da, răspunse blând Kokintz.

— Ei bine, în curând o să ai ocazia să-ţi îndrepţi greşeala. O să înveţi totul despre păsările din Grand Fenwick, începând cu asta – zise Tully sumbru, arătând spre vulturul cu două capete de pe pelerina sa – şi terminând cu vrăbiile. Vrăbiile din Grand Fenwick au un smoc de pene în creştet.

— Or fi ciocănitori, spuse doctorul Kokintz, clipind prin ochelarii lui cu lentile groase.

—Aici n-ai decât să le numeşti ciocănitori, replică Tully, ba chiar şi vulturi, dacă vrei. Dar în Grand Fenwick sunt vrăbii şi au un smoc de pene în creştet.

între timp, ajunseseră la debarcaderul Cunard. Pedro şi echipajul lui de cinci oameni leneveau pe punte, moţăind în soarele de primăvară. Un strigăt al lui Tully îi ridică rapid în picioare.

— Ne îmbarcăm, zise el. Pregătiţi-vă să ieşiţi în larg.

— Dar n-am putea avea câteva ore de permisie pe uscat? întrebă Pedro. Unii dintre băieţi n-au mai văzut o americancă de patru-cinci ani.

— Plecăm! răcni Tully. N-avem timp să ne gândim la tăvăleală.

Pedro dădu din umeri şi le făcu semn oamenilor, care începură să trebăluiască la prova şi la pupa. Doctorul Kokintz, generalul, cei patru poliţişti şi şoferul fură îmbrânciţi de-a lungul frânghiilor pe puntea bricului, apoi băgaţi dedesubt, în cabina principală. Soldaţii din Grand Fenwick îi urmară. Tully rămase singur pe mal după ce se îmbarcară toţi.

— Staţi aşa, până vin şi eu, zise el. Mai am ceva de făcut.

Apucă o ancoră de la capătul frânghiei şi-o aruncă spre acoperişul unei clădiri alăturate. Pe aceasta se afla steagul cu dungi şi stele. îl trase jos şi-l mototoli sub braţ. După care se aplecă, luă drapelul ducatului Grand Fenwick, cu vulturul care cu un cioc spunea „pro” şi cu celălalt „contra[11], şi-l urcă în vârful catargului.

Apoi se întoarse la bricul care ridicase ancora şi în scurt timp porniră pe fluviu cu toate pânzele sus.

Pedro, care stătea la cârmă, încă nemulţumit că echipajului i se refuzase permisia pe uscat în paradisul marinăresc al NewYorkului, spuse sarcastic:

— Ei bine, aţi lipsit cinci ore. Cum a mers războiul cu Statele Unite?

— Am câştigat, răspunse Tully calm.

Pedro fu atât de surprins, încât înghiţi

tutunul pe care-l mesteca.

12

Secretarul Apărării hotărî să pună capăt marii alarme antiaeriene de pe Coasta de Est după numai şase ore, şi asta din mai multe motive. Cel mai important era că oamenii nu suportau să dureze mai mult, iar aici chiar nu avea de ales. Nimeni dintr-o naţiune care în toată lunga ei istorie se dedicase individualismului, principiului că un număr cât mai mic de legi trebuie să guverneze un număr cât mai mare de oameni, n-ar accepta să fie în mod arbitrar închis în case şi în beciuri, în staţii de metrou şi în adăposturi, să i se refuze confortul radioului, al televiziunii, al frigiderelor şi băuturilor cu gheaţă, al cănilor de cafea şi al paharelor de whisky sau de bere.

După o vreme, riscul morţii părea preferabil acestei situaţii care, pentru astfel de oameni, era practic o formă de moarte. Mamele care fuseseră despărţite de copiii lor suportară despărţirea două ore, apoi nu mai rezistară. Toate rugăminţile paznicilor, toate ameninţările poliţiştilor, toate apelurile la patriotism şi asigurările că odraslele lor erau îngrijite la fel de bine ca acasă nu le liniştiră. Cu riscul de-a fi reduse într-o clipă la o mână de cenuşă, ele îşi părăsiră casele ca să ceară, cu acea furie uluitoare de care numai femeile sunt capabile, să fie duse imediat la copiii lor.

Trupele Organizaţiei pentru Apărare Civilă se dovediră neputincioase în faţa mâniei lor.

Femeile câştigară şi în suburbii, iar în zonele rezidenţiale alarma, deşi încă oficial activă, se stinse treptat. Aceasta se întâmplă nu numai în zona New Yorkului, ci şi în Boston şi Philadelphia, în Washington, D.C. şi în Providence, Rhode Island. Pentru prima dată în istoria Statelor Unite, dacă nu chiar a lumii, femeile anulară, de fapt, un război.

Rebeliunea începu mai încet în zonele centrale ale oraşelor, unde majoritatea celor prinşi în exerciţiul de alarmă erau bărbaţi. Poate din cauză că oamenii care participaseră activ, generaţii întregi, la războaie le creaseră bărbaţilor nevoia de a fi mânaţi în turmă, abia după vreo trei sau patru ore începură să se revolte că erau ţinuţi închişi în adăposturi. în New York circulase zvonul că oraşul era invadat de marţieni care aterizaseră în farfurii zburătoare. Primul efect, după cum se spusese deja, fu panica. Panica fu urmată de un fel de curaj fals, sau bravadă, manifestată prin cântecele *Mairzy Doats, The Little Doggie în the Window* şi *Abide with Me* în staţiile de metrou. Această stare fu urmată de nerăbdarea stârnită de faptul că nu părea să se întâmple nimic. Iar nerăbdarea deveni, în scurt timp, rebeliune activă, cei din subteran cerând să fie lăsaţi să se ducă la casele lor.

Secretarul Apărării făcuse tot ce-i stătuse în puteri să ţină sub control situaţia din New York, până la a-l însărcina pe şeful Apărării Civile, generalul Snippett, să pună capăt zvonurilor despre marţieni. Dar la trei ore după ce-l trimisese în această misiune încă nu avea nici un semn de la generalul Snippett.

Iar apelurile neliniştite ale celorlalţi ofiţeri nu conteneau, afirmând că populaţia scăpase complet de sub control.

La staţia de metrou Eighty-sixth Street din West Side, un grup de oameni începu să vandalizeze un tren care oprise acolo. Ei demontară cea mai mare parte a motorului şi sfâşiară banchetele. încercările de a-i împiedica fură zădărnicite de alţii, care nu luau parte activă la vandalizare. Se părea că newyorkezii care călătoriseră multă vreme cu metroul adunaseră un soi de năduf legat de mizeria şi zgomotul trenurilor şi profitau de ocazie pentru a se răzbuna oarecum pentru anii de suferinţe şi îmbulzeli.

În East Side, la staţia din Seventy-seventh Street, un tren fusese scos de pe şine. Se desenaseră mustăţi pe toate posterele din staţie care conţineau o faţă de om, fie el bărbat ori femeie, şi, printr-o coincidenţă ciudată, cei care fuseseră surprinşi de sirenă pe Fifty-ninth Street rămăseseră fără ţigări. Erau, după cum raportau paznicii, vreo cinci sute de oameni şi nu mai mult de douăzeci de pachete de ţigări în acea staţie. Acestea se terminaseră repede şi mulţimea se apucase să scandeze „Dau un reactor atomic pe-un Camel”. în continuare, toţi cei cinci sute răcniră „Vrem Philip Morris", ecoul strigătului perpetuându-se prin tunelurile întunecate şi tăcute, printre stâlpii şi traversele de fier.

Mai fură raportate o mulţime de alte simptome de revolte iminente de acelaşi fel,

nu numai în New York, ci şi în alte oraşe. Explicaţia simplă era că personalul care trebuia să controleze mulţimile era prea puţin numeros. Iar mulţimile preferau să-şi întâmpine soarta la lumină decât să fie ţinute închise în adăposturi.

Aceasta era situaţia generală care provocă anularea după şase ore a unei alarme antiaeriene care ar fi trebuit să dureze mult mai mult. Existau însă şi motive concrete pentru care secretarul Apărării decise să anuleze exerciţiul.

Primul şi cel mai contrariant era dispariţia generalului Snippett. Când văzu că nu dăduse nici un semn după trei ore de când fusese trimis să înăbuşe zvonurile despre marţieni, secretarul sună la cartierul general din New York şi trimise o patrulă după el. Patrula de căutare, constând în două sute de poliţişti pe motociclete, bătu toate bulevardele şi străzile paralele din Manhattan până în Bronx. Dar nu găsi nici urmă de general. Automobilul lui, împreună cu două maşini cu portavoce şi o cantină mobilă, fu însă descoperit la debarcaderul Cunard. Se vedeau câteva urme în caroserie şi, foarte misterios, o săgeată de vreun metru înfiptă în tapiţeria banchetei din spate. După ce primi acest raport, secretarul ordonă ca toate patru maşinile să fie duse în garajul poliţiei şi ţinute acolo până când avea să poată veni să le cerceteze personal. După ce se mai gândi un pic, el ceru să i se trimită imediat săgeata prin curier special.

Poliţia mai veni cu un raport, e drept, ceva mai târziu. Acesta se referea la faptul că uşa

principală a clădirii administraţiei de la Universitatea Columbia fusese spartă, se părea, de un berbece făcut dintr-un copac tăiat din apropiere.

Argumentul final, dacă mai era necesar, pentru anularea alarmei îl constituiseră presiunile presei de pe Coasta de Est. Cu toţi cititorii închişi, cu angajaţii de la difuzare, tipar şi culegere incapabili să ajungă la muncă sau să lucreze, chiar dacă se aflau deja în birouri, editorii de ziare nu-şi puteau scoate ediţiile şi erau în pericol de a pierde mari sume de bani pe o perioadă nedefinită.

În New York, editorii ziarelor *Times, Herald Tribune, Daily Mirror, Daily News, Journal-American, Compass, Post* şi *World Telegram and Sun* se întâlniră, sfidând alarma, la barul Bleeck de pe Thirty-ninth Street şi, lăsând deoparte diferendele politice şi criticile profesionale, jurară solemn să ia scalpul secretarului Apărării dacă alarma nu era anulată şi cititorii nu le erau daţi înapoi.

— Dacă n-avem o presă cotidiană cu circulaţie liberă, am pierdut orice război în care ne aflăm sau ne-am putea afla, enunţă editorul ziarului *Times.* Una e ca oamenii să fie împiedicaţi să citească ziare pentru c-au fost ucişi de o bombă atomică şi cu totul altceva să fie împiedicaţi să citească ziare de frică să nu fie ucişi de o bombă atomică.

Editorul lui *Daily Mirror* notă aceste cuvinte pe spatele unui plic şi strecură în prima ediţie post-alarmă care avea să apară un articol care rezuma remarcile editorului de la *Times* sub titlul *TIMES* PRETINDE ÎNTÂIE-

TATE ÎN FAŢA BOMBEI ATOMICE.

Astfel, marea alarmă fu anulată şi confuzia care urmă fu aproape la fel de haotică precum cea care o precedase. Liniile telefonice erau supraaglomerate în timp ce populaţia eliberată suna la rude, la ziare, la pompieri, la poliţie, la posturi de radio, la televiziune, la toate sursele de informaţie, ca să întrebe dacă totul era în ordine, dacă marţienii se retrăseseră, dacă era adevărat că Manhattanul fusese teatrul unui măcel şi că toată apa era făcută radioactivă de agenţi care mergeau de la explozibili atomici până la săgeţi otrăvite, aruncate din sferele tăcute ale spaţiului. Cei din oraşe încercau să se ducă acasă; cei care erau acasă, în suburbii, cuprinşi de o curiozitate irezistibilă, încercau să ajungă în oraşe – în Boston, ca să vadă măcelul de la Old North Church despre care se auzise; în Philadelphia, ca să studieze ruinele de la Independence Hali; în New York, ca să privească îngroziţi şi uluiţi scheletul înnegrit al celui mai mândru oraş al lumii.

Astfel, mii de familii nu reuşiră să se reunească imediat, sporind confuzia. Reclamaţiile despre persoane dispărute făcute de neveste şi bărbaţi disperaţi curgeau cu zecile de mii. Poliţia, Apărarea Civilă, Crucea Roşie, Asistenţa Călătorilor – toate erau incapabile să le facă faţă. În acest haos de zvonuri şi cercetări, de isterie şi vânzoleală dintr-un loc în altul, declaraţia doamnei Reiner, cum că doctorul Kokintz, chiriaşul ei, nu mai venise acasă de trei zile şi nu era de

găsit nicăieri, se pierdu cu desăvârşire.

Doamna Reiner însă nu trăise cincizeci şi cinci de ani în Brooklyn ca să-şi vadă interesele neglijate sau înghiţite într-un vârtej de milioane de alte interese.

— Găsiţi-l pe domnul Kokintz, porunci ea Biroului pentru Persoane Dispărute, secţia Manhattan, altfel vin acolo şi-l găsesc chiar eu. De ce credeţi că plătesc taxe?

— Doamnă, zise funcţionarul epuizat căruia îi fusese transferat apelul ei, avem vreo zece mii de oameni daţi dispăruţi în ultimele trei ore. Chiar şi patru dintre oamenii noştri de la Biroul pentru Persoane Dispărute au dispărut şi nu avem unde să-i declarăm. Cum se scrie numele?

— Kokintz, zise doamna Reiner. Toată lumea ştie cum se scrie Kokintz. E un nume normal, uşor de scris, ca Schmidt.

— Păi, răspunse funcţionarul, să nu-l scriu greşit, totuşi. Spuneţi-mi-l pe litere.

— Uite ce-i, zise doamna Reiner. Eu nu dau zece centi pe apelul ăsta ca să vă distraţi auzindu-mă cum spun nume pe litere. îl cheamă Kokintz. Un domn burlac, foarte drăguţ, care uneori lipseşte noaptea. Zice că lucrează la Universitatea Columbia. Dar n-a mai lipsit niciodată două nopţi şi trei zile.

— O să-l căutăm şi-o să vă anunţăm ce-am aflat, răspunse funcţionarul.

Închise şi întocmi un raport de rutină în care scria că dispăruse un domn Kokentz, burlac, înjur de cincizeci de ani, care purta

ochelari cu lentile groase, era iubitor de păsări şi lipsea des noaptea. Puse formularul peste alte douăzeci pe care le completase în ultima oră şi preluă următorul apel.

Doamna Reiner însă nu fu satisfăcută. îl sunase deja pe doctorul Kokintz la numărul direct de la universitate, linia al cărei secret îl împărtăşea cu preşedintele Statelor Unite, şi nu-i răspunsese nimeni. Se întrebă dacă să se ducă la Universitatea Columbia şi să facă cercetări personal. Dar avea şi alţi chiriaşi de care trebuia să se ocupe şi avea de făcut o grămadă de cumpărături pentru ei. Făcu toate cumpărăturile, frământându-se între timp, apoi hotărî să-i scrie o scrisoare preşedintelui despre chiriaşul dispărut.

Ii luă o oră să compună scrisoarea, dar când termină, consideră că meritase. Ea spunea următoarele:

Stimate Domnule Preşedinte al Acestor State Unite,
Domnul Kokintz, chiriaşul meu, lipseşte deja de trei zile şi două nopţi, şi vreau să mă ajutaţi să-l găsesc. Este un domn burlac şi uneori lipseşte noaptea, dar niciodată atât de mult. Uneori spune că lipseşte pentru că lucrează şi alteori spune că a adormit la un film. Eu îi hrănesc păsările când e plecat şi voi continua să i le hrănesc, normal. Dar sunt îngrijorată pentru el. Este un domn drăguţ, îşi plăteşte chiria regulat şi sunt îngrijorată pentru el. Aşa că vă rog să mă ajutaţi să-l găsesc. Poate că dumneavoastră aveţi oameni care să caute în cinematografe. Unele sunt deschise nonstop şi pot să fie o mulţime de oameni dispăruţi în ele.
Concetăţeana dumneavoastră,
EI.IZA REINER

P.S. Am votat cu republicanii toată viaţa, cu excepţia momentului când ne-a trebuit un democrat, în timpul Marii Crize.

Din cauza proastei funcţionări a serviciilor poştale şi a faptului că doamna Reiner o adresase simplu „Preşedintelui Statelor Unite", scrisoarea ajunse după patru zile la Casa Albă şi abia după alte trei – în urma examinării de către Serviciile Secrete – pe biroul secretarului care tria corespondenţa ce trebuia supusă atenţiei primului om din stat. Secretarul decise dintr-un capriciu să i-o arate preşedintelui, nu pentru că era importantă, ci pentru că l-ar fi putut înveseli prin tonul ei uman.

între timp, rămăseseră nerezolvate mai multe chestiuni ciudate care rezultaseră în urma marii alarme. Dar toate se pierduseră mai multe zile la rând în tăvălugul de ştiri pe care-l provocase exerciţiul. Un reporter de la *New York Herald,* care relata de pe coastă, descoperi un drapel cu un vultur cu două capete arborat pe acoperişul unei clădiri vamale în locul steagului american. Nimeni nu ştia cine-l pusese acolo. Nimeni nu ştia ce reprezenta. Se părea că steagul american trebuia să fie înălţat în zori şi coborât la apus în fiecare zi. Dar omul a cărui sarcină era să se ocupe de asta se afla printre dispăruţii în marele exerciţiu – el apăru mai târziu în Canada, la Toronto, susţinând indignat că plecase în concediul anual prevăzut de lege. în confuzia generală, locţiitorul său uitase de ceremonia înălţării drapelului.

Reporterul îşi predă articolul, iar acesta fu

respins, fiind considerat un fel de farsă, o farsă de cel mai prost gust, după cum remarcă *The Tribune* într-un editorial mic şi demn. Povestea ajunse însă la urechile secretarului Apărării, care trimise după drapelul cu vulturul cu două capete, aşa cum trimisese şi după săgeata de un metru găsită în maşina dispărutului general Snippett.

Apoi, la trei zile după alarmă, presa relată în cor că uşile principale de la Universitatea Columbia fuseseră forţate cu un berbece improvizat. înăuntru însă nu fusese atins nimic. Incidentul fu considerat un fel de poznă iresponsabilă a unui grup necunoscut. O teorie era că nişte aşa-zişi studenţi, care fuseseră respinşi la admitere pentru că universitatea era plină, doborâseră uşile ca să-şi arate hotărârea de-a fi admişi. Decanul făcu cercetări intense, scrupuloase, şi se convinse că incidentul nu putea fi provocat de vreunul dintre studenţii săi. Intr-o declaraţie oferită presei, el deplânse barbaria celor care tăiaseră un copac ca să spargă uşile universităţii şi comiseseră infracţiunea, se pare, luând dintr-un muzeu o armură superbă din zale, din secolul al paisprezecelea, şi folosind-o drept cap pentru berbecele lor.

„Armurile de felul acesta sunt extrem de rare", spunea declaraţia lui. „Este un fel de tunică lungă sau cămaşă din zale, care acoperă capul, gâtul, umerii şi întregul trunchi al omului. Multe porţiuni au fost stricate ireparabil."

Dar un specialist în armuri angajat la Metropolitan Muséum, care ceru permisiunea să studieze costumul, declară că el cunoştea, probabil, toate obiectele din zale din Statele Unite şi că acesta nu făcea parte din ele.

— Costumul din zale, îi spuse el decanului, este făcut după modelul exact din secolul al paisprezecelea, dar judecând după starea lui, fie a fost foarte bine conservat, fie a fost făcut mult mai târziu de un armurier. Singurul loc din lume unde se mai găsesc astfel de armurieri este ducatul Grand Fenwick.

Declaraţia expertului în armuri fu publicată în *Times,* care obţinu exclusivitate pentru această poveste, şi ajunse şi ea în atenţia secretarului Apărării. Acesta trimise după cămaşa din zale, aşa cum trimisese şi după săgeată şi drapelul cu vultur. Apoi se duse la *Enciclopae- dia Britannica* şi citi tot ce găsi despre ducatul Grand Fenwick. Erau numai cinci rânduri, care dădeau o informaţie seacă. Printre altele, se spunea că drapelul naţional era un steag cu un vultur cu două capete. Secretarul fu atât de absorbit de această descoperire, încât în după-amiaza aceea uită să plece de la birou la ora cinci şi jumătate – prima dată când se făcea vinovat de rămas peste program în douăzeci de ani de serviciu guvernamental.

Toate aceste detalii, atât de bizare, un excelent subiect de presă în vremuri normale, scăpară presei şi publicului larg din cauza altor ştiri referitoare la marea alarmă. Ediţiile din primele două zile ale presei de pe Coasta de Est fură dedicate descrierii exerciţiului,

interviurilor cu persoane oficiale, care susţineau în cor că alarma dovedise pe de-a-ntregul capacitatea oamenilor de-a reacţiona corect în caz de urgenţă şi relatărilor despre incidente – oarecum în contradicţie cu declaraţiile oficiale –, cum erau vandalizarea trenului din West Side, cântările din staţiile de metrou, comportamentul excelent al voluntarilor din Apărarea Civilă sau poveştile cu copii, mame şi taţi care se comportaseră curajos sau nesăbuit în timpul exerciţiului.

Un lucrător din Apărarea Civilă, care reunise un băiat din Bronx cu căţelul său pierdut, primi o menţiune specială. Un altul, care furnizase trei galoane de îngheţată locuitorilor unui orfelinat din Queens, deveni erou pentru douăzeci şi patru de ore. Un copil care se născuse în subsolul Hotelului Waldorf Astoria fu botezat Waldorf Blitz Cunningham; părinţii lui fură găzduiţi la hotel timp de o lună şi primiră cadou trusouri în valoare de zece mii de dolari, până când mama băieţelului scrise o scrisoare prin care mulţumea tuturor şi implora alte mame să nu-i mai trimită scutece sau cereale pentru copii, fiindcă nu avea unde să depoziteze nici cantitatea deja primită.

întreaga presă, cu excepţia lui *New York Daily News,* considera aproape o datorie să asigure publicul că nu avusese loc nici o invazie de marţieni în farfurii zburătoare şi deplângea existenţa colportorilor care fuseseră cât pe ce să pericliteze succesul exerciţiului răspândind o asemenea poveste.

Când citi asta, Tom Mulligan, şeful

Apărării Civile, secţia 4-300, subsecţia 3, decontaminare, care fusese eliberat din funcţie pentru că raportase o invazie din spaţiu, îşi adună doi-trei oameni şi, în intimitatea propriului cămin, le ţinu un discurs scurt şi plin de amărăciune, în care le arătă că fuseseră puşi într-o situaţie ridicolă de către ofiţerii superiori din Apărarea Civilă, care refuzau să creadă că în timpul marii alarme fuseseră atacaţi de nişte oameni în veşminte de metal.

— Acum, zise Tom, răspundeţi-mi clar: aţi văzut sau n-aţi văzut pe Broadway un grup de ţipi îmbrăcaţi într-un fel de haine strălucitoare?

Oamenii din secţia sa recunoscură că neîndoielnic văzuseră.

— Şi, continuă Tom, n-au aruncat cu un fel de rază sau aşa ceva, care fluiera când trecea pe lângă noi?

Existară unele dezacorduri în încercarea de-a se stabili dacă arma fusese o rază, dar absolut nici unul în ceea ce privea faptul că se aruncase în ei cu ceva care fluiera.

— Atunci, ca americani patrioţi, zise Tom, e de datoria noastră să aducem faptele la cunoştinţa publicului. Credinţa mea este că invadatorii ăştia de pe Marte – nimic nu-i zdruncina convingerea că oamenii în costume strălucitoare veniseră din spaţiu – sunt încă pe-aici. Şi probabil că omoară oameni în dreapta şi-n stânga, fără să ştie nimeni. Boşii – şi felul în care rosti cuvântul fu o totală condamnare a tuturor oficialităţilor – încearcă să muşamalizeze lucrurile. Nu vor ca oamenii

să ştie. Nu vor să se afle că n-au reuşit să-i ţină la distanţă pe extratereştri. Dar noi trebuie să scoatem totul la lumină. Şi singura metodă, din moment ce nimeni nu vrea să ne-asculte, e să mergem la *Daily News.* Ei o să publice adevărul – aşa au promis chiar într-una dintre paginile lor.

Ceilalţi, după ce fuseseră concediaţi din Apărarea Civilă şi aruncaţi fără ceremonie, ca nişte civili, în adăpostul de la metrou, nu se arătară prea entuziasmaţi. Unul obiectă că dacă boşii muşamalizau, poate că aveau un motiv temeinic. Altul spuse că dacă nici ai lor nu-i crezuseră, nu era foarte probabil să-i creadă cei de la ziar. Tom însă nu se lăsă aşa de uşor. El zise că ştia pe cineva la *Daily News,* cineva important, şi că acesta avea să-i asculte şi să aibă grijă ca povestea lor să ajungă în ziar.

Când spusese că ştia pe cineva important la *Daily News,* Tom exagerase un pic. Persoana pe care o cunoştea era un responsabil cu difuzarea într-un cartier, care vânduse ziare contra comision vreme de şase-şapte luni. Era greu de ajuns la el, dar Tom perseveră, iar după ce-i spuse povestea, responsabilul cu difuzarea îi puse o singură întrebare.

— Zici că asta s-a întâmplat în zona selectă?

— Da, răspunse Tom. Hundredth cu Broadway.

—Nu mi-ar strica nişte vânzări în plus în zona de vest, zise ca pentru sine responsabilul cu difuzarea. Uite cum facem, îl sun pe

redactorul de ştiri locale şi-i spun că treci pe la el. Insistă pe aspectul cu marţienii. Sună bine: MARŢIENII ATERIZEAZĂ ÎN ZONA SELECTĂ. Merit un bonus dacă marşează. Ţine minte să-i dai numele tău şi să fii citat ca angajat al Apărării Civile. Bine?

— Bine, zise Tom.

Şi se duse împreună cu cei trei subalterni ai săi, considerabil încurajaţi, la sediul ziarului *Daily* Afeusdin East Side. Avură o întâlnire rapidă de două minute cu redactorul de ştiri locale, iar acesta păru aproape furios că nu făcuseră poze. Ii dădu pe mâna unui reporter, un tânăr subţire, zelos, cu ochelari, care le puse atâtea întrebări despre amănunte lipsite de importanţă, încât Tom avu o bănuială că fusese infiltrat în colectivul de la *Daily News* chiar de boşii care se străduiau să muşa- malizeze afacerea. Dar răspunse la toate întrebările la care putu şi semnă o declaraţie amplă, care confirma întreaga poveste. Oamenii care erau cu el semnară şi ei declaraţia. Apoi se duseră acasă.

— Mâine o să fie pe prima pagină, zise Tom.

Dar nu se întâmplă aşa.

Reporterul îşi predă articolul, iar redactorul de ştiri locale îl citi sfâşiat între cumpătare şi exaltare. îi veni să-l dea spre publicare pe loc, dar anii de verificare a oricărei declaraţii îl opriră. Făcu un compromis ducându-l redactorului-şef, care efectuă o citire rapidă.

— Tipii jură că aşa a fost, zise redactorul

de ştiri locale. Le-am verificat datele şi sunt corecte. Au lucrat la Apărarea Civilă. Şi au raportat într-adevăr despre nişte marţieni. Dar comandantul lor spune că pur şi simplu erau beţi şi şi-au pierdut costumele de decontaminare. Ar fi un subiect tare dacă am găsi o cale să-l publicăm fără să putem fi atacaţi.

Redactorul-şef îşi puse picioarele pe birou şi îşi contemplă vârfurile pantofilor.

— Ţii minte poveste relatată acu' două zile de *Tribune* pe manşetă despre steag ciudat clădirea Vămii? întrebă el.

Avea obiceiul să vorbească repede şi să omită silabe, articole sau conjuncţii pe care le considera superflue.

— Îhî, zise redactorul de ştiri locale.

— Ce chestie, continuă redactorul-şef. Încerc să-l găsesc pe Snippett de două zile pentru declaraţie. Nu pot. Dar găsit maşina.

îşi dădu jos brusc picioarele de pe masă şi se aplecă înainte în scaun.

— Maşina-i în garajul poliţiei, făcută praf, cu gaură-n bancheta din spate. Ia doi oameni buni şi trimite-i să sape. Vreau articol despre dispariţia şefului Apărării Civile în toiul alarmei, dar găsirea maşinii făcute praf.

— Şi chestia asta cu marţienii? întrebă redactorul de ştiri locale.

— Bag-o şi pe ea, zise redactorul-şef, punându-şi din nou picioarele pe birou. Uite ce ştim: generalul dispărut. Steag bizar pe clădirea Vămii. Maşina generalului făcută praf de parc-ar fi fost în război. Angajat la

Apărarea Civilă raportează invazie de oameni în costume lucitoare. încă ceva, uşa de la Columbia spartă şi nu ştiu ce cămaşă de oţel găsită în vârf de berbece. Totul se leagă: „MARTIENII INVADEAZĂ MANHATTA- NUL. ŞEFUL APĂRĂRII CIVILE PRIZONIERĂ Arată-mi articolul când e gata. Şi cheamă-i înapoi pe omul ăla şi pe subalternii lui. Ţine-i ascunşi până apărem. Ei sunt asul din mânecă.

Redactorul de ştiri locale ieşi valvârtej şi convocă doi reporteri în biroul lui. Avură o scurtă şedinţă, li se alăturară doi fotografi şi ieşiră împreună din clădire.

— /^/omnule Preşedinte, zise secretarul Apărării, v-am cerut această întrevedere privată pentru că trebuie să vă raportez ceva aproape incredibil, dar adevărat. Este atât de incredibil, încât nici nu ştiu de unde să-ncep.

— Stai jos, spuse preşedintele zâmbind, şi nu te mai tot întreba de unde să-ncepi. Spune-mi pur şi simplu ce te frământă.

— Păi, zise secretarul, o să mă iertaţi, sper, dacă insist exagerat asupra faptului că tot ce am de spus este adevărat. Insist pentru că-mi dau seama că o s-aveţi mari dificultăţi în a crede cele ce urmează. Dar n-am venit la dumneavoastră înainte de a-mi verifica şi reverifica concluziile.

Preşedintele îl privi nedumerit.

— Dă-i drumul, spuse el calm.

Secretarul înghiţi cu greutate. Era în mod evident extrem de tensionat şi nu reuşea să-şi menţină vocea egală.

— Domnule preşedinte, izbucni el în cele din urmă, suntem în război cu un alt stat. Se pare că suntem în război de ceva timp, dar n-am ştiut. Mai mult, am fost invadaţi de o armată expediţionară a acestui stat, care a atacat oraşul New York în timpul alarmei de exerciţiu şi s-a retras cu succes după ce şi-a atins obiectivul. De fapt, domnule preşedinte, nu numai că suntem în război cu acest stat, dar cred că acest stat a câştigat războiul. Pentru prima dată în istorie, Statele Unite au fost înfrânte.

— Doamne Dumnezeule, zise preşedintele. Ai înnebunit?

— Nu, replică secretarul, mai calm acum, că impactul major al raportului său se produsese. N-am înnebunit. Totul e îngrozitor de adevărat. Nici eu n-am ştiut că suntem în război. De fapt, n-am avut nici o bănuială până când nu s-au întâmplat nişte lucruri ciudate în timpul alarmei de exerciţiu. La început nu le-am dat prea mare atenţie. Eram cu toţii preocupaţi să evaluăm efectul alarmei. Cu toate acestea, anumite lucruri ciudate, cum am spus, mi-au atras atenţia. Am cerut Finanţelor să-mi permită să-i folosesc pe doi dintre cei mai buni oameni ai lor din Serviciile Secrete. Le-am cerut să investigheze aceste întâmplări, să adune toate detaliile referitoare la ele. Raportul lor arată fără nici un echivoc că suntem în război, că am fost invadaţi şi că, după toate probabilităţile, am pierdut războiul. Acesta, adăugă el aproape numai pentru sine, este primul război din istoria lumii în care a trebuit să angajăm oameni din Serviciile Secrete ca să aflăm că avem un război în derulare.

Preşedintele se ridică de la birou, îl ocoli şi se opri în faţa secretarului Apărării, privindu-l de sus.

— N-am să întreb nicidecum dacă eşti zdravăn, pentru că eu cred că eşti, zise el. N-o să te întreb dacă asta e o glumă, pentru că ştiu că ai suficient respect pentru funcţia de preşedinte al Statelor Unite ca să nu-ţi baţi joc de ea. Aşa. Spune-mi concret. Cine e celălalt stat? Ce-a făcut? Când a făcut? Şi de ce a făcut? Şi, mai presus de orice, cum ai ajuns la concluzia că a câştigat nu ştiu ce

război secret cu noi? Nu ştiu să fim o ţară cucerită.

—Nu cucerită, domnule preşedinte, replică secretarul Apărării. înfrântă.

Se aplecă lângă scaun şi luă o mapă.

— Putem merge la birou?

Preşedintele dădu scurt din cap şi o luă înainte.

Secretarul Apărării deschise mapa şi scoase un sul de hârtie pe care-l desfăşură pe birou.

în susul paginii era o stemă cu un vultur cu două capete, spunând „pro” cu un cioc şi „contra" cu celălalt. Dedesubt, cu litere vechi, englezeşti, scria: „Ducatul Grand Fenwick".

Preşedintele citi documentul rar, cu voce tare. Când ajunse la ultimul paragraf, care spunea *„Se hotărăşte* că ducatul Grand Fenwick, după ce a luat toate măsurile posibile pentru a rezolva chestiunea pe cale paşnică, declară aici şi acum, prin prezenta, că între el şi Statele Unite ale Americii există o stare de război", spuse solemn şi răspicat:

— Cel mai al naibii lucru de care am auzit vreodată.

Apoi se aşeză încet pe scaun şi rămase holbându-se la secretarul Apărării.

Cei doi stătură şi se uitară unul la altul vreo treizeci de secunde, fără să scoată o vorbă. Simţeau amândoi că nu era momentul pentru cuvinte. Era, mai degrabă, momentul să încerce să-şi ghicească gândurile unul altuia fără să fie nevoie să recurgă la cuvinte. Dar gândurile le erau prea învălmăşite. Acopereau toată gama, de la catastrofic la

ridicol. Era necesar să le fixeze şi să le pună în ordine. Preşedintele rupse tăcerea.

— la mai dă-mi chestia aia, zise el.

Secretarul îi dădu declaraţia de război a ducatului Grand Fenwick, iar preşedintele o reciti.

— Aşa, zise el. Asta de unde a mai ieşit? Presupun că aţi verificat dacă este un document autentic, nu?

— Da, răspunse secretarul. Şi este. A fost găsit de Serviciile Secrete în apartamentul unui funcţionar numit Chester X. Beston, care lucrează la Departamentul de Stat. Mai exact, a fost găsit sub calorifer.

— Ce naiba căuta acolo? întrebă preşedintele, roşu la faţă de furie.

— De fapt, n-a fost vina lui Beston, zise repede secretarul. El lucrează la Divizia Central-Europeană. Documentul i-a fost livrat printr-un curier obişnuit şi, când l-a deschis, a crezut că nu era decât o farsă a băieţilor de la biroul de presă. L-a pus în buzunar, s-a dus să se plimbe cu barca în seara aia şi barca s-a răsturnat. A pus declaraţia de război sub calorifer, ca să se usuce, şi a uitat de ea. Oamenii din Serviciile Secrete au dat de urma ei după ce-au descoperit alte dovezi că suntem în război cu Grand Fenwick.

— Ce alte dovezi? întrebă răstit preşedintele.

Secretarul îi spuse, în propoziţii scurte şi eficiente, întreaga poveste a relatărilor despre invazia marţienilor, apariţia în Manhattan a unui grup de oameni în armuri, dispariţia generalului Snippett, găsirea maşinii acestuia

zgâriată zdravăn, împreună cu alte trei, la debarcaderul 42 şi găsirea steagului ducatului Grand Fenwick fâlfâind pe clădirea Vămii de pe coastă.

— Serviciile Secrete au verificat temeinic amănuntele şi nu e nici o îndoială că New Yorkul a fost invadat de Grand Fenwick în timpul alarmei. De ce să vrea să-l captureze pe generalul Snippett, nu ştiu. Pot doar să presupun c-a fost un accident. II trimisesem să pună capăt zvonurilor despre invazia marţienilor, care creau panică în staţiile de metrou din New York. Probabil că s-a întâlnit cu războinicii din Grand Fenwick şi a fost luat prizonier. Am găsit o săgeată de-un metru înfiptă în tapiţeria banchetei din spate a maşinii lui. Lipsesc şi patru poliţişti. Probabil c-au fost capturaţi împreună cu el.

—O săgeată de-un metru? întrebă preşedintele, tre- cându-şi mâna prin părul rărit.

— Da, zise secretarul Apărării. Ar fi trebuit să vă explic asta înainte. Ducatul Grand Fenwick n-a mai fost în război de prin secolul al paisprezecelea. Trupele lui sunt înarmate şi echipate exact ca soldaţii din Războiul de O Sută de Ani din Europa. Poartă tunici din zale şi luptă cu arcuri, buzdugane şi lănci...

Preşedintele îl întrerupse.

— Vrei să spui c-am fost invadaţi cu succes de nişte europeni din secolul al paisprezecelea?

— Da, răspunse secretarul.

Preşedintele se ridică, iar apoi se aşeză din nou. închise ochii, îşi puse coatele pe birou şi

se apucă cu mâinile de cap, de parcă s-ar fi temut că i se dezintegrează şi trebuia împiedicat prin forţă fizică.

— Tot nu înţeleg, zise el. Care a fost obiectul acestei invazii?

— Vinul, răspunse răbdător secretarul. Un producător de vinuri din San Rafael, California, a început să fabrice o imitaţie a Pinotului Grand Fenwick, care este singurul export al ducatului. Oamenii din Grand Fenwick şi-au văzut ameninţată sursa de subzistenţă. Trebuie să recunosc c-au avut dreptate. S-au mai purtat războaie pentru cauze similare de-a lungul secolelor. Războaiele Opiului în China, de pildă, apoi luptele îndelungate dintre englezi şi olandezi pentru Insulele Mirodeniilor.

— Dar acum suntem în secolul douăzeci, îl întrerupse preşedintele. Există alte mijloace de-a îndrepta aceste neajunsuri, în afară de război. Suntem un popor rezonabil. Milităm pentru pace. De fapt, politica noastră este să ocrotim ţările mai slabe. De ce-a fost nevoie să pornească un război cu noi?

— Problema a fost că noi suntem prea mari, iar ei, prea mici, răspunse liniştit secretarul. Au încercat să rezolve chestiunea pe cale paşnică, după cum spun în declaraţia lor de război. Am găsit un comunicat oficial al ducatului, semnat de ducesa Gloriana a Xll-a şi adresat Camerei de Comerţ a Statelor Unite, care atrăgea atenţia asupra fabricării acestei imitaţii de Pinot Grand Fenwick şi cerea să fie oprită.

— Şi ce s-a întâmplat cu el? întrebă

preşedintele.

Secretarul roşi.

— A fost trimis redactorului oficial de comentarii, iar el l-a folosit în scopuri promoţionale. A pretins într-o serie de materiale publicitare de gust îndoielnic că produsul lui seamănă atât de mult cu Pinotul original, încât s-a făcut un protest oficial împotriva comercializării lui. A introdus această afirmaţie într-o reclamă care spunea că ingeniozitatea americană compensează tradiţia de secole a producătorilor europeni de vin.

— O, nu, zise preşedintele.

— Ba da, răspunse secretarul.

Urmă un moment de tăcere.

— Au mai făcut şi altceva cei din Grand Fenwick?

— Da. A mai existat un comunicat, semnat tot de Gloriana a Xll-a, către Departamentul Agriculturii, constituind un protest împotriva vânzării imitaţiei de Pinot. Asta pare să se fi pierdut pur şi simplu. Singurul răspuns pe care l-am găsit a fost trimiterea unei broşuri de la Departament către ducesă. Broşura era intitulată *Producţia vinului şi cultura strugurilor în California.*

Preşedintele închise ochii.

— Şi-apoi declaraţia lor oficială de război a fost mai întâi scufundată în Potomac, iar pe urmă pusă la uscat sub un calorifer, zise el, pe jumătate pentru sine. Ştii, încep să-i dau dreptate ducatului ăstuia. Cel mai greu le-a fost, se pare, nu să pornească războiul, ci să-i facă pe oameni să-şi dea seama că au motive

să-l pornească. Şi apoi – la naiba! – a trebuit să folosim Serviciile Secrete ca să aflăm că ne-au atacat. Cum au ajuns aici?

— Asta e oarecum un mister. Există două teorii. Prima, care pare cea mai probabilă, este în acelaşi timp şi cea mai excentrică. Şi anume că, într-un fel sau altul, au pus mâna pe un submarin şi au venit cu el. Asta ar explica dispariţia completă a generalului şi a celor patru poliţişti. Dacă submarinul a venit la adâncime de peris- cop pe Hudson în timpul alarmei, nu avea cum să fie observat. Ar fi putut să debarce, să treacă prin Manhattan, să-l captureze pe general şi să plece fără ca mai mult de o mână de oameni să ştie ceva. Iar în vârtejul zvonurilor, la momentul acela, nici ei n-ar fi fost crezuţi. Eu însă nu cred povestea cu submarinul. O ţară mică precum Grand Fenwick, fără ieşire la mare, nu avea cum să aibă un submarin şi nu cunosc nici un loc de unde să se poată închiria aşa ceva. Cealaltă teorie e că au venit cu o navă de suprafaţă. Se poate găsi şi oarecare susţinere pentru ea în presa britanică de la o săptămână după alarmă. Căpitanul lui *Queen Mary,* care ieşea din New York exact când sunau sirenele, a dat un interviu pe tema exerciţiului când a ajuns în Anglia. A menţionat că, atunci când a ieşit complet în larg, a văzut un bric – o navă cu două catarge şi cu pânze pătrate –, l-a strigat şi i-a spus să-şi schimbe cursul, pentru că portul New York era închis. Bricul şi-a continuat drumul, aşa că l-a strigat din nou. Singurul răspuns a fost o ploaie de săgeţi. Nimeni n-a fost rănit.

Preşedintele luă declaraţia de război şi o mai citi o dată. I se părea că visează sau că era într-un fel de transă. Desigur, era greu să accepţi că toate astea erau reale, că ţara cea mai mare din lume fusese invadată de cea mai mică naţiune din lume, şi asta fără ca nimeni s-o ştie.

— Cum adică, Grand Fenwick a câştigat războiul? Doar pentru c-au reuşit să ne invadeze, să ia nişte prizonieri şi să plece?

— Da, zise secretarul. Când o să se afle – şi bineînţeles că o să se afle –, o să fim de râsul întregii lumi. O să ne pierdem prestigiul peste tot. Gândiţi-vă ce-o să spună moscoviţii despre asta. O mână de oameni dintr-o ţară minusculă, nevoită să-i invadeze pe capitaliştii imperialişti ca să-şi facă dreptate, şi aşa mai departe. Stâlpii libertăţii călcând în picioare un stat micuţ, ame- ninţându-l cu foametea pentru profitul capitaliştilor. E o aberaţie, dar o să fie o propagandă a-ntâia de răspândit în ţările-satelit. O să pierdem zdravăn, chiar foarte zdravăn, pe scena internaţională. Şi indiferent de câte ori o să explicăm situaţia, indiferent cât de amănunţit, o să fie cu atât mai rău. Unele ţări latino-ame- ricane, după cum ştiţi, pretind că în timp ce ele trebuie să ne asculte pe noi, noi nu le ascultăm niciodată. Şi-o să folosească războiul cu Grand Fenwick ca pe un exemplu clasic de cât de departe este nevoită să meargă o ţară mică pentru a se face ascultată de Statele Unite. Am pierdut, clar. Simplul fapt că Grand Fenwick a trebuit să declare război împotriva noastră ne face să pierdem războiul pe frontul

propagandei şi-al prestigiului.

Preşedintele îşi privi fix biroul, negăsind nimic constructiv de spus. Erau prea multe aspecte în veştile buimăcitoare pe care i le adusese secretarul Apărării ca să aleagă unul pe care să-şi concentreze gândurile. Aproape fără să fie conştient de ceea ce făcea, deschise o mapă de pe birou care conţinea documentele ce-i fuseseră supuse atenţiei în ziua aceea.

Le răsfoi la întâmplare şi le scoase pe cele despre care ştia din experienţă că necesitau atenţia lui imediată. Către sfârşitul teancului dădu de un plic mic, ieftin, pe care scria cu litere rotunde, copilăreşti, „Preşedintelui Statelor Unite". îl luă şi-l deschise. Secretarul, care-l urmărea, îl văzu cum devine brusc atent şi încordat citind scrisoarea scoasă din plic.

Când termină, preşedintele se repezi la telefon şi se răsti în receptor:

— Fă-mi legătura cu Hoover de la FBI. Da. În persoană.

Apoi, ridicându-şi privirea spre secretarul Apărării şi acoperind receptorul cu palma, zise:

— Kokintz a dispărut. Nu e nicăieri. Nu ştiu nimic de bombă. Dar dacă Grand Fenwick l-a capturat pe Kokintz cu bombă cu tot, suntem terminaţi. Definitiv. Grand Fenwick devine cea mai puternică ţară din lume.

14

^/ontele de Mountjoy ar fi vrut să se trimită chestia aceea înapoi. Considera că

posesia bombei Q era în aceeaşi categorie cu a importa un vulcan imens şi înspăimântător în Grand Fenwick şi a-l pune exact în mijlocul văilor fertile ale ducatului, aşteptându-i erupţia.

— înălţimea Voastră, îi spuse el ducesei într-o audienţă privată, la scurt timp după ce Tully se întorsese cu doctorul Kokintz, bomba, generalul Snippett şi cei patru poliţişti newyorkezi, am pornit un război împotriva a ceea ce-mi dicta raţiunea şi am produs, ca rod al victoriei, un dezastru incalculabil. Acest motor cumplit pe care Bascomb l-a adus în mod nefast în patria noastră poate să ne azvârle pe toţi în eternitate la simplul huruit al roţilor unei căruţe. Nu numai pe noi şi pe copiii noştri, vinurile noastre bune, casele şi pădurile noastre, ci şi pe elveţieni, francezi, olandezi, germani, italieni şi spanioli. De fapt, întreaga Europă, care este leagănul civilizaţiei occidentale. Bascomb ăsta ar trebui pus sub acuzare şi exilat. A repurtat o victorie împotriva dorinţelor guvernului său. Vă veţi fi amintind, înălţimea Voastră, că planul nostru era să pierdem războiul. Contrar acestui plan, aproape ca o sfidare la adresa lui, Bascomb l-a câştigat.

Gloriana avu un mic surâs de satisfacţie. Era încântată de succesul unic al lui Tully şi-l admira cum nu mai admirase pe nimeni, nici măcar pe tatăl ei. Reacţia ei îi scăpă însă contelui de Mountjoy, care îşi continuă

peroraţia.

— Ce ne facem acum? întrebă el. Reabilităm Statele Unite, eventual, aşa cum preconizam c-o să ne reabiliteze ele pe noi? Ar fi peste puterile noastre şi dacă am fi un popor de o mie de ori mai mare, chiar şi într-un milion de ani. Cine-o să mai cumpere vinuri Grand Fenwick în America după ofensa pe care ticălosul ăsta de Bascomb a adus-o acestui măreţ şi inocent popor? Repet, l-am trimis să piardă un război, iar el a avut impertinenţa să-l câştige în mod dezastruos. înălţimea Voatră îşi va fi amintind că, într-o întrevedere privată cu locotenenţii lui, i-aţi sfătuit să se opună planului său de infiltrare secretă în Statele Unite şi de atac asupra Casei Albe. În schimb, trebuia să atace cu îndrăzneală New Yorkul, scopul fiind să fie înfrânt pe loc, iar reabilitarea Grand Fenwick-ului, conform tradiţiilor americane, să înceapă imediat. înălţimea Voastră, există precedente pentru demiterea, dacă nu chiar pentru punerea sub acuzare a generalilor şi căpitanilor care, contrar dorinţelor executivului, continuă un război care, după minţi mai luminate, ar fi trebuit câştigat prin alte metode. Departe de-a aduce prosperitatea şi securitatea ducatului Grand Fenwick, Bascomb ne-a supus pe toţi bunului plac al unei cutii oribile, care conţine toate forţele înfricoşătoare ale iadului însuşi.

— Bobo, zise Gloriana, ai citit memoriile lui Churchill şi ţi-au marcat puternic retorica. Mi se pare foarte drăguţ. Dar nu cred c-ar trebui să-l punem sub acuzare pe domnul

Bascomb. Cred c-ar trebui să ţinem o şedinţă a Consiliului de Coroană, la care să-i rugăm pe doctorul Kokintz şi pe domnul Bascomb să participe. Ştiu că nu se obişnuieşte ca un prizonier de război să fie prezent la o şedinţă a consiliului ţării care l-a capturat. Dar întreaga situaţie este neobişnuită şi avem nevoie să ne spună ce poate face bomba şi cum o putem împiedica să explodeze dacă nu vrem asta.

— Cum doreşte înălţimea Voastră, zise înţepat contele de Mountjoy. Eu n-am alt scop decât acela de-a vă sluji.

— Nu fi supărat, Bobo, încercă Gloriana să-l îmbuneze cu unul dintre micile ei zâmbete cochete. Chiar cred că Tully a făcut ceva extraordinar, doar că nu prea ştim cum să profităm cât mai bine. E un om interesant... de fapt, un om magnific. Şi dacă eşti îngrijorat că bomba ar putea exploda din cauza zgomotului căruţelor, ordonă ca toate drumurile din junii castelului să fie acoperite cu paie. Paiele o să atenueze vibraţiile.

întoarcerea lui Tully, la fix două luni după ce mica lui armată prinsese autobuzul spre Marsilia pentru a-şi lansa atacul asupra Statelor Unite, întruchipase în miniatură toate aspectele marşului victorios al unor armate şi ţări mult mai mari de-a lungul secolelor. Ieşind uşor din portul New York, bricul *Străduinţa* se îndreptase spre nord, pentru a prinde vânturile predominant vestice din zona coastei canadiene. Traversarea Atlanticului se tăcuse în zece zile. Vânturile favorabile şi curentul portughez aduseseră lin *Străduinţa*

în Strâmtoarea Gibraltar, iar partea cea mai rea a călătoriei fuseseră cele trei zile în care se străduiseră să ajungă la Marsilia, cu nesigurele vânturi mediteraneene suflând din toate părţile. De acolo, fenwickienii luaseră autobuzul până la graniţa ducatului, unde coborâseră. Tully îi ţinuse două ore la graniţă până când fuseseră lustruite toate zalele şi arcurile, pentru a arăta cât mai bine posibil, şi până când ducesa fusese anunţată despre întoarcerea armatei sale. Apoi, cu o fanfară de cornuri de vânătoare şi cu drapelul ducatului Grand Fenwick înălţat mândru, mica armată trecuse graniţa în patrie.

Fiecare bărbat, femei sau copil din Grand Fenwick se afla acolo pentru a-i întâmpina pe soldaţii reveniţi. Aclamau, plângeau, cântau, se îmbrăţişau unii pe alţii şi-i îmbrăţişau pe arcaşi. Presărau cu flori drumurile în faţa ostaşilor şi le atârnau ghirlande la gât. Iar când trecuse trupul lui Tom Cobley, reprezentând pierderea de vieţi omeneşti a campaniei, îşi plecaseră capetele şi se rugaseră pentru el.

Ordinea alaiului era următoarea: în frunte era Tully, înveşmântat în armură şi pelerină, avându-l alături pe Will, care purta drapelul ţării. Imediat în spatele lor, buimaci şi înfricoşaţi, veneau doctorul Kokintz, generalul Snippett şi cei patru poliţişti newyorkezi, păziţi îndeaproape de zece arcaşi şi doi ofiţeri. Urma drapelul american în bernă, care sugera înfrângerea Statelor Unite. Apoi, pe o scândură, purtată la nivelul umerilor de doi

oameni şi protejată cu paie, se afla bomba Q. în ariergardă, drapat cu steagul ducatului Grand Fenwick, venea trupul neînsufleţit al lui Tom Cobley. Exista acolo tot ceea ce reprezenta războiul – triumful, prizonierii, prada şi victimele. Tully îşi conduse oamenii în curtea castelului, unde ducesa le aştepta sosirea, iar aici se desfăşură ceremonia care anunţa oficial încheierea victorioasă a campaniei.

Ducesa stătea pe trepetele castelului, flancată de contele de Mountjoy, ca reprezentant al Antidiluaţioniş- tilor, şi de domnul David Benter, ca reprezentant al Diluaţioniştilor. Ca favoare specială, tatăl lui Tully, Pierce Bascomb, stătea alături de ei, în dreapta lui Mountjoy. Când oamenii se adunară în curte, Will o salută pe Gloriana, coborând drapelul astfel încât vârful băţului să atingă pământul în faţa ei, apoi ridicându-l din nou. Tully se lăsă într-un genunchi şi ceru permisiunea să raporteze că atacase cu succes Statele Unite, luase şase prizonieri şi capturase cea mai puternică armă din întreg arsenalul american.

Gloriana întâmpină dificultăţi serioase în a se controla la auzul acestor veşti – dificultăţi depăşite doar de cele ale contelui de Mountjoy, care, spre lauda lui, aceasta fiind o manifestare publică, reuşi să-şi ţină monoclul la ochi, chiar dacă ducea din când în când rapid mâna la el. Amândoi se aşteptaseră să afle prin intermediul Consulatului American din apropiere că întreaga armată fusese

capturată şi închisă. Singura lor teamă secretă era că Statele Unite ar fi putut să conteste existenţa stării de război între cele două state şi să taxeze Grand Fenwick pentru costurile de întreţinere şi repatriere ale armatei sale expediţionare. Asta chiar că ar fi fost un dezastru. Descoperirea că, departe de asta, armata se întorsese de bunăvoie, victorioasă, cu prizonieri şi, pe deasupra, capturase, dacă era să i se dea crezare lui Tully, cea mai puternică armă a Americii era aproape incredibilă.

— Ce armă e asta? întrebă Gloriana cu un glas modulat cu grijă.

— O bombă, înălţimea Voastră, care poate distruge întreaga Europă, zise Tully.

Se ridică în picioare şi le făcu semn celor doi soldaţi care purtau scândura cu bomba Q. Ei o aduseră în faţa Glorianei, care se uită cu neîncredere la cutiuţă şi fu gata s-o ia în mâini.

— *Nu! Nu!* strigă doctorul Kokintz. N-o atingeţi. O să distrugă totul.

— Tăcere, răcni Tully, şi nu mişca în front.

Apoi, către Gloriana:

— Ce spune e adevărat, înălţimea Voastră. Acesta e omul care a creat bomba, deşi el însuşi e slab ca un şoarece. Este singura bombă de acest fel din lume şi, dacă e să-i dăm crezare, explodând, ar distruge o suprafaţă de cinci milioane de kilometri pătraţi.

Din mulţimea care reuşise să se înghesuie în curte ca să urmărească ceremonia se auziră şoapte, iar oamenii se ghemuită pe

lângă pereţi, ca să fie cât mai departe de cutie. Mamele îşi traseră copiii mai aproape şi bărbaţii îşi împinseră nevestele în spatele lor. Toţi se uitau la bomba de pe scândură, iar când şuşotitul se potoli se făcu o linişte deplină. Soarele păru pentru o clipă să-şi fi pierdut căldura, iar castelul arăta vechi şi vulnerabil peste poate.

— Duceţi-o înăuntru, porunci Gloriana aproape în şoaptă. Şi puneţi-o în temniţa cea adâncă. Să nu ne rănească oamenii.

Tully se înclină.

— Cu permisiunea domniei voastre, zise el, n-o să rănească niciodată pe nimeni.

Bomba fu dusă în castel pentru a fi pusă sub pază în temniţa adâncă, iar ceremonia continuă. Tully îşi predă prizonierii Glorianei şi vorbi despre curajul bărbatului căzut în timpul războiului.

— N-a rostit nici o vorbă când a murit, înălţimea Voastră, zise el, iar după ce-a fost doborât s-a ridicat să lupte în continuare, cu bruma de viaţă care-i rămăsese.

— Avea familie? întrebă Gloriana.

— Pe nimeni, răspunse Tully.

— Dar ne era frate tuturor, spuse Gloriana, şi toţi îi eram rude. Era un om de rând, dar a fost mai nobil în moarte decât sunt mulţi dintre cei de obârşie mai înaltă în toată viaţa. O să fie aşezat întru odihnă veşnică lângă Sir Roger Fenwick, iar ziua morţii sale o să se numească Ziua Cobley, pentru ca sacrificiul pe care l-a făcut pentru ţară să fie ţinut minte

atât cât o să existe ţara însăşi.

Ceremonia se încheie cu un discurs al Glorianei, în care îi aduse personal omagii lui Tully şi în general tuturor celor care-l însoţiseră în expediţie. La final ea anunţă, în aclamaţii tunătoare, care-l făcură pe doctorul Kokintz să se îngrijoreze foarte tare în legătură cu bomba, că se va da o petrecere în marea sală de banchete a castelului, la care era invitată toată lumea. Apoi îl luă deoparte pe Tully şi-i ceru s-o aştepte în camera de audienţe private.

Odată rămaşi singuri, Gloriana nu prea ştiu ce să spună. O agasa că Tully era singurul om din întregul ducat cu care nu ştia niciodată cum să înceapă. Se aşeză la o masă rotundă şi-i făcu semn spre un scaun din faţa ei. Tully era, remarcă ea, foarte bronzat şi parcă mai mare şi mai mascul decât înainte. Când se uita la el, se simţea parcă mai uşoară. Inima îi bătea mai repede, iar vocea îi devenea mai greu de controlat.

Tully îi privi părul blond ca o bonetă de aur, bărbia mândră, căutătura fermă, iar apoi se întoarse repede şi începu să-şi examineze mâinile puse pe masă în faţa lui.

— Povesteşte-mi tot, zise Gloriana, în special despre bombă.

El se supuse fără să omită nici un amănunt şi adăugând ceea ce aflase de la doctorul Kokintz în timpul călătoriei de întoarcere.

— Ce-o să facem cu ea? întrebă Gloriana, după ce el termină.

— Primul lucru pe care trebuie să-l facem, zise Tully, este să ne păzim frontierele zi şi

noapte. Americanii o să încerce s-o recupereze. S-ar putea ca alţii să încerce s-o fure, căci cel care are bomba e stăpân peste toate popoarele, având în vedere ameninţarea pe care-o reprezintă. Ambele tabere, americanii şi ruşii, pot trimite agenţi s-o recupereze. Dar avem noroc în două privinţe. Frontierele noastre nu sunt greu de patrulat şi străinii pot fi excluşi cu uşurinţă, far dacă unul dintre ei ar reuşi să treacă graniţa, ar fi repede recunoscut pentru că, fiind o ţară atât de mică, în Grand Fenwick toată lumea se cunoaşte din vedere cu toată lumea. Un străin ar fi descoperit fără întârziere. Americanii sau ruşii ar putea încerca să paraşuteze pe cineva aici. Dar, din nou, pentru că ne cunoaştem cu toţii atât de bine, un paraşutist, fie el sosit şi noaptea, n-ar avea prea multe şanse. În afară de paza frontierelor, trebuie să punem gărzi şi în jurul castelului, ca să împiedicăm să intre pe oricine n-are treburi oficiale. Şi trebuie să întărim paza temniţei unde se află bomba. Această pază trebuie menţinută douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru; iar gărzile trebuie să fie instruite să nu permită accesul în temniţă nimănui, în afara domniei voastre.

— Asta mă îngrijorează, spuse Gloriana deschis. Om fi devenit noi cea mai puternică ţară din lume, cum spui, dar nu asta am vrut. Am pornit războiul numai ca să facem rost de bani prin mijloace onorabile, pentru a putea rămâne liberi, cum am fost şi până acum. Singurul lucru cu care ne alegem din faptul că suntem cea mai puternică ţară din lume este că suntem nevoiţi să trăim într-o stare de

asediu, cu patrule la frontiere, cu toţi locuitorii privindu-şi vecinii cu suspiciune şi temân- du-se că pot fi exterminaţi în orice clipă, dacă bomba asta fioroasă explodează. Suntem mult mai puţin liberi acum decât eram înainte, şi nu pot să spun că-mi place.

— Victoria aduce uneori mai multe responsabilităţi decât avantaje, răspunse Tully. Asta pentru că marchează revenirea conştiinţei. în vremuri de război, conştiinţa e neglijată şi de obicei rămâne neglijată, cel puţin în privinţa învinsului. Totul se reduce la trofee pentru învingători şi la suferinţă pentru învinşi. în trecut, războiul avea oarecare sens. în zilele noastre, însă, suferim de pe urma greşelii de-a fi pe jumătate civilizaţi. Devenim barbari în timpul războiului în numele patriotismului şi civilizaţi când războiul se încheie în numele umanitarismului. Mai întâi omorâm câţi inamici putem prin metode cât mai eficiente, apoi salvăm cât mai mulţi, cu energia şi mijloacele materiale pe care le avem la dispoziţie. De fapt, războiul a devenit o atroce pierdere de timp. Capitularea necondiţionată are ca urmare reabilitarea totală. Dacă ar fi posibil să creăm o metodă prin care fiecare tabără să câştige pe jumătate războiul şi nimic mai mult, lucrurile ar sta, desigur, altfel; dar asta nu se poate.

Gloriana nu reuşi să-l urmărească prea bine. Avea o natură mai degrabă practică decât teoretică, iar peroraţia lui Tully despre responsabilitatea victoriei o derută.

— Sper că nu vrei să-mi spui c-o să trebuiască să reabilităm Statele Unite, zise

ea, pentru că dacă e aşa, o să fim nevoiţi să împrumutăm bani de la ele ca s-o putem face.

Tully râse.

— Nu, răspunse el. Noi, cei din Grand Fenwick, am săvârşit miracolul militar al secolului douăzeci – un război în care învingătorul nu trebuie să-i dea nici un bănuţ învinsului. Dar nu scăpăm chiar gratis. înainte de-a pomi la război, responsabilitatea noastră era numai faţă de noi înşine. Acum ea se extinde asupra întregii omeniri. Trebuie să ţinem bomba departe de cei care ar putea-o folosi, pentru că într-un război în care ar fi folosită o asemenea armă, ar putea fi exterminate nu doar naţiuni separate, ci întreaga omenire. Nu e uşor, ştiu, să te trezeşti în rolul de custode mondial într-un timp atât de scurt, după ce-ai fost o naţiune atât de mică. Ţări mult mai mari au găsit povara asta foarte grea. Statele Unite însele, după cel de-al Doilea Război Mondial, s-au trezit că deveniseră întâia naţiune a lumii şi habar n-aveau ce să facă. Mulţi nu voiau câtuşi de puţin să fie întâia naţiune, ci ar fî preferat să fie ca înainte. Dar le-a fost imposibil atunci, aşa cum ne este nouă acum.

— Dacă americanii ne oferă milioane de dolari în schimbul bombei, nu crezi c-ar trebui să le-o dăm înapoi? întrebă Gloriana.

Tully se ridică în picioare şi îşi cuprinse umerii cu braţele. Apoi puse mâna pe mânerul paloşului şi Gloriana îşi aminti din nou de asemănarea bizară cu portretul lui Sir Roger Fenwick.

— Suntem marcaţi, zise el solemn, prin

însăşi posesia bombei ăsteia, de datoria de-a readuce lumii sănătatea. Domnia voastră nu mai sunteţi doar conducătoarea ducatului Grand Fenwick. Sunteţi cea mai puternică femeie din lume. Vieţile a milioane de oameni se află în mâinile domniei voastre. Nu trebuie decât să-mi porunciţi şi distrug bomba cu o singură lovitură de buzdugan, dizolvând întreaga Europă. Cu o asemenea putere, toate naţiunile sunt obligate să trateze cu domnia voastră. Pot fi încheiate acorduri de pace mondială aproape imposibile, pentru că pot fi impuse prin ameninţarea de-a detona bomba. Strămoşii domniei voastre n-au dezamăgit nicicând poporul ăsta. Acum domnia voastră sunteţi chemată să nu dezamăgiţi o lume întreagă.

— Dar cu siguranţă că alte ţări o să poată, în timp, să facă bombe ca asta, zise Gloriana.

— E drept, replică Tully, iar noi trebuie să facem faţă acum tocmai misiunii de a-i împiedica. V-aş sugera să convocaţi o întâlnire a Consiliului de Coroană, pentru a examina chestiunea sub toate aspectele.

Aceasta fu întrevederea privată după care contele de Mountjoy ceru ca Tully să fie pus sub acuzare şi exilat pentru că adusese bomba în Grand Fenwick. După ce respinse propunerea, Gloriana convocă rapid Consiliul de Coroană pentru ziua următoare.

Şedinţa Consiliului de Coroană a ducatului Grand Fenwick coincise perfect cu şedinţa de guvern a Statelor Unite din biroul preşedintelui şi cu o şedinţă a prezidiului Sovietului Suprem al Uniunii Sovietice la Kremlin. Subiectul pe ordinea de zi a tuturor celor trei şedinţe se dovedi acelaşi: bomba Q.

Din cauza diferenţelor de fus orar, şedinţa prezidiului avu loc prima. Ea fu scurtă şi abia dacă se putu numi şedinţă, în sensul unei întâlniri cu scopul de-a se schimba opinii; fu mai degrabă un discurs al unei persoane către altele, care aveau sarcina de-a asculta. Un bărbat fălcos, cu o uniformă atât de lipsită de decoraţii, încât era de-a dreptul monahală, şedea în capul unei mese lungi de mahon cu o foaie de hârtie în faţă. Alţi zece-doisprezece se înşirau pe cele două laturi lungi ale mesei. Exista între ei o asemănare remarcabilă, pe care asemănarea uniformelor nu făcea decât s-o reflecte. Feţele aveau aceeaşi neclintire. Ochii aveau aceeaşi privire impenetrabilă. Oamenii aveau gurile în aceeaşi linie dreaptă şi toţi îşi ţineau mâinile pe masă, de parcă s-ar fi aflat la un fel de instructaj.

Omul din capul mesei îi inspectă ca pentru a căuta o abatere cât de mică de la uniformitatea absolută — o batistă într-un buzunar de la piept sau poate vreun pix. După ce se convinse că nu avusese loc nici o astfel de abatere, el începu să dea citire unui act, cu un glas bizar de piţigăiat, în totală

neconcordanţă cu înfăţişarea sa.

— Proletariatul statului independent cunoscut drept ducatul Fenwick, ţiui el, supus unui război economic intolerabil de către capitaliştii imperialişti de pe Wall Street, s-a unit cu muncitorii din toată lumea pentru a scutura lanţurile robiei impuse lor de aceşti crunţi exploatatori ai omenirii. Proletariatul ducatului Grand Fenwick, plasându-se în avangarda proletariatului de pretutindeni, care caută să scape de sub jugul stăpânilor capitaliști, a declarat război Statelor Unite ale Americii. Năpustindu-se ca eroii glorioasei noastre revoluţii asupra fortăreţei baronilor economiei, ei au invadat oraşul New York şi, cu pierderi care s-au ridicat la douăzeci şi cinci la sută din totalul efectivelor lor, au capturat bomba Qcu care barbarii idolatri ai banului voiau să distrugă întreaga lume civilizată. Această bombă Q noi, ca popor civilizat, ne-am abţinut s-o construim, deşi tovarăşilor noştri savanţi le era cât se poate de la îndemână. Propunem aşadar ca poporul Uniunii Republicilor Socialiste Sovietice să-şi unească forţele cu proletariatul eroic al ducatului Grand Fenwick, pentru a-l proteja de represalii din partea capitaliştilor imperialişti şi pentru a avea grijă ca bomba Q să nu cadă în mâinile duşmanilor poporului. Propunem o vizită a comisarului pentru Afaceri Externe la şeful proletariatului din Grand Fenwick, care este o femeie pe nume Gloriana, pentru a-i oferi acesteia în numele Uniunii Sovietice zece divizii ale Armatei Roşii pentru protecţia poporului şi a bombei Q. El îi

va propune ca bomba Q să fie adusă la Moscova spre păstrare şi ca între locul numit Grand Fenwick şi Uniunea Republicilor Socialiste Sovietice să fie încheiat un tratat de eternă prietenie şi întrajutorare. Votaţi.

Douăsprezece mâini din jurul mesei ţâşniră în sus. Bărbatul fălcos dădu aprobator din cap, îşi luă hârtiile şi apoi ieşiră cu toţii din încăpere.

Şedinţa de guvern a Statelor Unite fu la fel de serioasă, deşi în nici un caz atât de oficială. Preşedintele purta un costum uşor, dintr-un material sintetic nou, căci sfârşitul primăverii în Washington era necruţător de călduros. Secretarul Apărării era îmbrăcat ceva mai formal, într-un costum din serj albastru. Avea o cravată cu buline, a cărei dimensiune minusculă îi sporea asemănarea izbitoare cu un şoarece. Secretarul de Stat optase şi el pentru o ţinută oficială, deşi îşi permisese un costum gri-albăstrui şi un papion cu dungi subţiri, albe şi negre.

Senatorul Griffin, care, ca preşedinte al Comisiei pentru Energie Atomică, fusese şi el invitat să participe, purta invariabila uniformă gri-deschis, cu un mic boboc de trandafir la rever. Faţa lui roşie, colerică, era marcată de semnele unei mari tensiuni. Secretarii pentru Finanţe şi Agricultură nu erau prezenţi, nici secretarul pentru Afaceri Interne. Locul lor era luat însă de un amiral, un general de armată şi un general de aviaţie. Generalul de armată era îmbrăcat într-un veston de luptă împodobit cu panglica albastru-pal a Medaliei Congresului şi nişte pantaloni militari îndesaţi

în cizme de cowboy. Dăduse 250 de dolari pe cizmele de cowboy, care erau făcute de mână. Generalul era din Texas şi avea reputaţia că era un om de acţiune, care nu avea răbdare cu „palavrele[1]*, cum le numea el.

— Presupun, spuse preşedintele, c-aţi văzut cu toţii asta.

Le arătă un exemplar din *New York Daily News.* Titlul era „NEWYORKUL INVADAT". Dedesubt scria „BOMBA Q CAPTURATĂ DE INAMIC". Iar mai jos, „SAVANTUL DISPĂRUT".

— Văzut, zise generalul de armată. Nu i-am acordat prea multă atenţie. într-o zi au avut un articol despre cum ar fi fost invadat New Yorkul de nişte nemernici de pe Marte. Numai baliverne.

— Din păcate, spuse grav preşedintele, astea nu sunt baliverne. New Yorkul chiar a fost invadat în timpul alarmei de un mic grup de soldaţi din ducatul Grand Fenwick. Au capturat într-adevăr bomba Q. Şi l-au luat prizonier pe doctorul Kokintz, singurul fizician din lume care ştie cum se face bomba asta. Au plecat de-aici netulburaţi, într-o navă cu pânze, iar acum au şi bomba, şi pe doctorul Kokintz. Au, de fapt, puterea de-a distruge întreaga Europă. Iar dacă aduc bomba aici, puterea de-a distrage cea mai mare parte a Statelor Unite. întrebarea este: ce avem de gând să facem? Aş dori părerile dumneavoastră, domnilor.

Membrii Cabinetului se uitară unii la alţii

ca nişte elevi cărora li se pusese o întrebare simplă, dar la care nu ştiau nicicum răspunsul. Tăcerea continuă până când deveni aproape dureroasă. Secretarul Apărării încercă să se liniştească punându-şi degetele pe gură. Senatorul Griffin privi fix podeaua, de parcă ar fi avut de gând să se lanseze în orice clipă într-un denunţ oficial la adresa covorului. Secretarul de Stat rămase picior peste picior şi bătu darabana într-o mapă pe care-o avea pe genunchi. Cel care rupse tăcerea fu generalul de armată.

— La naiba, domnule preşedinte, zise el. Nu ştiu ce-s toate gogoşile astea. Daţi-mi patruzeci de paraşutişti şi-un avion şi mă duc în ţara aia de rahat şi vă aduc şi bomba, şi pe doctorul Kokintz, de nici n-o să apuce să-şi dea seama ce s-a întâmplat.

Preşedintele zâmbi.

— Asta ar însemna un atac dechis asupra ducatului Grand Fenwick, zise el.

— Doar nu ne e frică de ei, nu? întrebă surprins generalul.

— Nu, răspunse preşedintele. Dar nu-i atât de simplu. Practic, suntem în război cu ducatul, aşa c-ar fi dreptul nostru să pornim ce atac dorim asupra lui. Dar trebuie să ne gândim şi la opinia publică mondială. Nu putem lăsa să rămână în istorie faptul că o ţară atât de mare ca a noastră a atacat cea mai mică ţară din lume – un stat de numai trei kilometri lungime şi doi lăţime, care împărtăşeşte aceeaşi dragoste de libertate care ne-a dat naştere nouă. Nu putem să

facem acest lucru, ori- care-ar fi provocarea. Ar fi contrar tuturor tradiţiilor ţării noastre. Nu cred nici un moment că poporul nostru ar suporta aşa ceva. Şi ne-ar distruge complet relaţiile cu naţiunile străine mai mici, mai ales cu republicile sud-americane, ale căror prietenie şi încredere sunt esenţiale pentru propria noastră securitate. Ele ar vedea într-un astfel de atac un pumn de fier într-o mănuşă de catifea. Ăsta e un aspect. Mai e şi altul. Lăsând la o parte aceste consideraţii morale şi diplomatice care trebuie să cântărească foarte greu, oamenii din Grand Fenwick ne-au dat o dovadă clară de patriotism şi de sentiment al independenţei. Nu este absolut imposibil ca, dacă ar fi invadaţi de noi şi copleşiţi, să prefere să se distrugă pe ei şi întreaga Europă decât să se supună înfrângerii. Când Patrick Henry a spus „Daţi-mi libertate sau moarte", el n-a vorbit numai în numele primilor americani, ci a dat glas crezului secret a milioane de oameni din o sută de state diferite ale lumii. N-a vorbit numai pentru epoca lui, ci şi pentru epoca noastră. Nu ne putem asuma riscul dezintegrării fizice a Europei, care pe termen lung ar ajunge să ne fie reproşată nouă, nici chiar pentru a ne recăpăta bomba Q.

Făcu o mică pauză, apoi spuse, rostind rar şi răspicat fiecare cuvânt:

— Trebuie să fim conştienţi că, ajungând în posesia bombei Qşi a doctorului Kokintz, Grand Fenwick a obţinut o victorie care este imposibil de răsturnat pentru noi. Centrul puterii militare a lumii s-a deplasat de pe

continentul ăsta în acea ţară minusculă. E greu de priceput pentru noi, dar este adevărat.

— Nu ne putem recăpăta bomba folosind agenţi secreţi? întrebă secretarul Apărării.

— M-am gândit la asta, răspunse preşedintele. Am discutat cu Biroul de Servicii Strategice posibilitatea ca o mână de oameni pricepuţi de-ai lor să fie paraşutaţi în Grand Fenwick sau să ajungă acolo prin alte mijloace, pentru a recaptura bomba şi pe Kokintz. Sunt, desigur, dornici şi chiar nerăbdători să încerce. Dar nu sunt dispuşi nicidecum să subestimeze dificultăţile. Nu mai este nevoie să vă spun că un străin ar fi imediat remarcat şi arestat într-o ţară atât de mică. Graniţele sunt, fireşte, păzite peste tot. Bomba, conform informaţiilor primite de agenţii noştri, e ţinută în temniţa unui castel. Castelul este păzit temeinic. Temniţa are pază dublă. întregul loc e complet blocat, fără nici o posibilitate de pătrundere. Dar, chiar presupunând că unul sau mai mulţi dintre agenţii noştri ar reuşi să intre neobservat în ţară, ar trebui să-i ucidă sau să-i imobilizeze pe paznici pentru a ajunge la temniţa în care e ţinută bomba. Apoi ar trebui să scape printr-o ţară în plină agitaţie cu o armă care, dacă ar fi scăpată pe jos sau lovită, ar ucide milioane de oameni şi ar lăsa în urmă un gaz care ar ucide alte milioane – un gaz extrem de stabil, care, odată format, o să-şi ia decenii de-a rândul tributul de victime, fără să se ştie ce ţară sau comunitate o să fie următoarea atinsă. Riscul ca bomba să fie detonată în

timpul recuperării din Grand Fenwick este mult prea mare ca să îndrăznim să expunem o lume întreagă. Trebuie să găsim o altă cale de-a ieşi din impasul ăsta.

— Domnule preşedinte, zise secretarul Apărării, mai există un aspect important al problemei, pe care n-avem voie să-l trecem cu vederea. E foarte frumos să spunem că nu putem intra în istorie ca atacatori ai celei mai mici ţări din lume. E foarte frumos să scoatem în evidenţă pericolele asociate unei încercări de-a recupera bomba cu ajutorul agenţilor secreţi. Dar comuniştii n-o să-şi facă asemenea scrupule. Am fost de acord, când am discutat despre fabricarea bombei cu doctorul Kokintz, că ea o să confere supremaţia în lume, cel puţin temporar, celui care o s-o aibă primul. Lucrul ăsta e valabil şi acum. Nu trebuie să ignorăm probabilitatea ca ruşii să invadeze şi ei Grand Fenwick şi, riscând consecinţele, să captureze bomba Q. Sau să folosească agenţi secreţi pentru asta. Dacă reuşesc, ne pot impune absolut orice termeni doresc, sub ameninţarea c-o să folosească bomba împotriva noastră. Ne-ar putea cere retragerea completă din Europa, de pildă. Ne-ar putea cere stoparea oricăror ajutoare oferite naţiunilor care combat comunismul; punerea sub controlul lor a cetăţenilor şi a teritoriului Germaniei de Vest; primirea Chinei roşii în ONU; renunţarea la orice bariere de liberă acţiune şi organizarea unui partid comunist în Statele Unite.

Se opri, dădu din umeri şi făcu un gest de

neputinţă cu mâinile.

— De fapt, continuă el, nu există nici o limită pentru ce-am putea fi nevoiţi să acceptăm ca să salvăm ce se mai poate salva din ţara şi din poporul nostru. Ar putea dicta ei întreaga ordine mondială. E inutil să credem că Kremlinul n-ar face lucrurile astea. Cucerirea lumii este ţelul lor declarat, iar ca să-şi atingă obiectivele, comuniştii au măcelărit fără să clipească milioane din propriii oameni. Sunt necruţători într-un sens şi într-o măsură greu de priceput pentru noi, chiar şi atunci când avem dovezile în faţa ochilor. Principala noastră problemă, după părerea mea, nu este atât reintrarea în posesia bombei Q, cât împiedicarea Moscovei să pună mâna pe ea. Iar asta ar putea însemna război.

— Luptători destul de duri, ruşii ăştia, zise generalul de armată, parcă pentru sine. Au făcut o figură frumoasă la Stalingrad. E nevoie de o grămadă de tancuri şi de artilerie ca să ajungi la ei. Congresul n-ar fi trebuit să taie niciodată din bugetul armatei. Aveam eu o bănuială c-o să se întâmple ceva de genul ăsta.

— Bombardierele grele ar fi mai importante decât tancurile, spuse generalul de aviaţie.

— N-ar fi necesare dacă am avea destule portavioane ca să atacăm prin Marea Baltică şi prin coastele estice ale Mediteranei, interveni amiralul.

Cei trei se uitară crunt unul la altul.

— Domnilor, spuse răbdător preşedintele, încă n-am pornit războiul. în ciuda evenimentelor recente, o declaraţie de război din partea Statelor Unite încă necesită aprobarea Congresului.

Secretarul de Stat îşi schimbă poziţia picioarelor. Gestul devenise cunoscut în cercurile diplomatice internaţionale ca un semnal că avea ceva de spus. Intenţia lui fu bine înţeleasă de către cabinet şi toţi deveniră atenţi.

— Am primit azi-dimineaţă de la ambasadorul nostru la Kremlin un scurt mesaj codificat, pe care abia am avut timp să-l descifrăm înainte de-a veni la şedinţă, zise el.

Vocea îi era tot atât de conservatoare, tot atât de lipsită de scânteie şi de lustru ca papionul.

— Mesajul avea oarecare legătură cu intenţiile Kremlinului în chestiunea asta.

Deschise mapa cu un gest precis şi scoase o foaie de hârtie albastră.

— Iată mesajul, zise el. Confidenţial, bineînţeles. Şi aruncă o privire scurtă spre senatorul Griffin.

Prezidiul a votat azi-dimineaţă să ofere zece divizii ale Armatei Roşii pentru protecţia ducatului Grand Fenwick împotriva atacului SUA. Comisarul pentru Afaceri Externe pleacă să negocieze pactul de prietenie şi întrajutorare şi să încerce să aducă bomba Q la Moscova spre păstrare. Urmează detalii prin curier. Hancock.

— Cine-i curierul? întrebă generalul de armată.

— Curier diplomatic, răspunse secretarul cu un zâmbet subţire.

— Mai citeşte o dată, interveni preşedintele, destul de morocănos.

Secretarul de Stat se supuse.

— Ce înţelegi de-aici? Crezi că asta înseamnă c-o să atace? întrebă preşedintele.

— Este întotdeauna greu să descoperi exact ce vor să spună ruşii, replică secretarul. Mai ales când tot ce avem ca să ne formăm o opinie este un scurt mesaj codificat. Hancock e însă scrupulos în alegerea formulărilor în astfel de mesaje. Cred că nu suntem prea departe de adevăr dacă interpretăm „oferta[11] asta ca însemnând că zece divizii ale Armatei Roşii o să fie trimise într-o zonă a teritoriului ocupat de ei de lângă graniţa cu Grand Fenwick, pregătite de atac. Asta ar fi în Neufelden, Austria, la vreo trei sute de kilometri distanţă. Vreo cinci ore pentru trupele de uscat mecanizate şi ceva mai puţin de o oră pentru diviziile de aviaţie. Avem suficientă experienţă în ceea ce priveşte metodele totalitariste ca să înţelegem că o ofertă de prietenie şi întrajutorare este de obicei semnul intenţiei de anexare. Similar, oferirea de trupe spre protecţie înseamnă de obicei intenţia de ocupare a teritoriului.

Senatorul Griffin rupse tăcerea şocată care se lăsase.

— Trebuie să luăm contramăsuri imediate şi eficiente, domnule preşedinte, izbucni el. Trebuie să facem şi noi o ofertă de întrajutorare şi prietenie similară cu a sovieticilor. Să le oferim douăzeci de divizii în

loc de zece, dacă e nevoie. Nu mă-ndoiesc, adăugă el, că o s-avem sprijinul deplin al Congresului pentru astfel de măsuri.

— Omitem ceva esenţial aici, zise preşedintele. Faptul că suntem în război cu ducatul Grand Fenwick. Nu putem trimite trupe ca să-l protejăm pe inamic. O asemenea ofertă ar fi respinsă din start. Nu numai că suntem în război cu Grand Fenwick, dar în stadiul actual al ostilităţilor am pierdut şi am ajuns într-un impas în care nu mai avem ce să facem. Trebuie, înainte de-a lua orice contramăsuri împotriva ruşilor, să solicităm negocieri de pace.

— Vreţi să spuneţi că Satele Unite ale Americii, cu o populaţie de o sută şaizeci de milioane, cu o industrie uriaşă, cu bogăţii incalculabile şi cu armament masiv, trebuie să solicite negocieri de pace unei ţări a cărei populaţie totală n-ar umple o tribună la un meci de fotbal? E scandalos, pufni senatorul Griffin.

— Scandalos, dar adevărat, răspunse preşedintele, îmi închipui că nici britanicii nu s-au simţit mai bine când Cornwallis a capitulat în faţa noastră. Eram pe atunci o naţiune foarte mică, iar ei una foarte mare. Are cineva alt plan?

Nu avea nimeni. Se hotărî ca secretarul de Stat, cu puteri plenipotenţiare, să se ducă în Grand Fenwick cu avionul prezidenţial ca să negocieze condiţii de pace între cele două ţări, oferind un pact de întrajutorare şi cincisprezece divizii ale Armatei Statelor Unite pentru a proteja ducatul împotriva

oricărei agresiuni. Senatorul Griffin se calmă oarecum aflând că cele cincisprezece divizii americane puteau fi ţinute gata de luptă la Linz, în zona controlată de SUA din Austria, la numai câţiva kilometri de locul unde probabil că aveau să fie staţionate diviziile ruseşti.

— Promite-le orice în limitele rezonabilului, îl instrui preşedintele pe secretarul de Stat. O să avem grijă ca Pinotul de San Rafael, care a provocat toate astea, să fie retras imediat de pe piaţă. Le oferim tratament preferenţial pentru importul vinului lor în Statele Unite în ce cantităţi vor. Le dăm bani, utilaje, asistenţă tehnică – orice. O să încerci, evident, să obţii în schimb ca bomba atomică să ne fie returnată, împreună cu doctorul Kokintz. Dar dacă nu se poate, este esenţial să obţii măcar o garanţie fermă că n-o să fie dată ruşilor. N-ar strica să-i iei înapoi şi pe generalul Snippett şi pe cei patru poliţişti, mai zise el, de parcă abia atunci şi-ar fi amintit.

II studie cu un ochi critic pe secretarul de stat.

— Nu vreau să intru în intimităţi, adăugă el, dar conducătoarea ducatului Grand Fenwick este, din câte înţeleg, o femeie tânără şi atrăgătoare. Ai putea să ai asta în vedere şi să încerci să te prezinţi ceva mai... hm... irezistibil. Du şi nişte cadouri. Ce ai sugera?

Secretarul de Stat era pe cale să sugereze douăsprezece lăzi din cea mai bună şampanie din New York, dar se controlă şi spuse:

— Poate o haină de nurcă?

— Nu, pufni preşedintele. Şi nici lăzi frigorifice. Gândeşte-te la altceva.

Căzură de acord asupra unui colier cu diamante, iar secretarul urma să se intereseze discret dacă se găseau ciorapi de nailon şi lenjerie de corp în Grand Fenwick – asta pentru că experienţa celui de-al Doilea Război Mondial sugera că astfel de cadouri puteau face minuni cu populaţia feminină a Europei.

Chiar între şedinţa prezidiului şi cea a cabinetului Statelor Unite, Onorabilul Byron Partridge se ridică în Camera Comunelor din Londra ca să pună o întrebare Secretarului Foreign Office-ului.

— Ai e guvernul Maiestăţii Sale cunoştinţă de ştirea că ducatul Grand Fenwick a declarat război Statelor Unite ale Americii şi că se crede că o armată expediţionară a ducatului a invadat New Yorkul şi a capturat o bombă cunoscută ca bomba cu quadium, care, conform rapoartelor, poate distruge o suprafaţă enormă?

Secretarul Foreign Office-ului se ridică încet, se înclină uşor şi zise:

— Guvernul Maiestăţii Sale este la curent cu toate aspectele acestui caz.

Apoi se aşeză la loc.

— Este guvernul Maiestăţii Sale pregătit să dezvăluie dacă se iau măsuri, şi care sunt acelea, pentru a rezolva problemele rezultate din această situaţie? insistă Onorabilul Byron Partridge.

Secretarul Foreign Office-ului se aplecă şi-i şopti ceva la ureche prim-ministrului, care era aşezat lângă el. Prim-ministrul părea să doarmă. Ţinea ochii închişi şi, când era linişte, distinşii membri ai Camerei auzeau din direcţia lui ceva ca un sforăit uşor. Când secretarul Foreign Office-ului termină de şoptit însă, prim-ministrul fu auzit lătrând ca un buldog şi rostind limpede:

— E prostănacul tău, Tony.

Secretarul Foreign Office-ului se ridică din nou şi îşi plimbă încet privirile prin sală, începând cu băncile de jos din faţa lui şi sfârşind cu o privire spre Galeria Distinşilor Vizitatori, unde fusese informat că era aşezat ambasadorul Uniunii Sovietice, venit să asiste la dezbateri.

îşi puse mâinile în buzunarele pantalonilor şi, balan- sându-se uşor pe picioare, zise:

— Aş vrea să atrag atenţia distinsului membru de North Westhampton asupra tratatului încheiat între ducatul Grand Fenwick şi regatul Angliei în anul 1402. Conform prevederilor acestui tratat, guvernul Maiestăţii Sale este obligat să trimită asistenţă deplină şi suficientă – citez formularea exactă – ducatului Grand Fenwick dacă acesta este ameninţat de orice altă putere străină. Guvernul Maiestăţii Sale este convins că situaţia actuală cere aplicarea acestei clauze a Tratatului din 1402, al cărui original distinsul membru îl poate examina la Arhivă, dacă doreşte. Camera, sunt sigur, nu se aşteaptă să primească în acest moment detalii despre mişcările de trupe, dar cred că

putem divulga că e vorba despre opt divizii, dintre care patru de aviaţie. Eu însumi voi pleca în scurt timp pentru a o asigura personal pe înălţimea Sa ducesa Gloriana a Xll-a de intenţia noastră de-a respecta prevederile acestui străvechi şi onorabil pact, cu toate implicaţiile lor.

Secretarul Foreign Office-ului se aşeză.

Membrii Opoziţiei Credincioase Maiestăţii Sale izbucniră în aclamaţii. Ambasadorul rus privi în jos spre secretarul Foreign Office-ului, care surâdea în direcţia lui, şi se năpusti afară.

La Paris, în Camera Deputaţilor, se adoptă hotărârea de-a se trimite ajutoare similare pentru apărarea ducatului. Dar guvernul căzu din cauza problemelor cu plata orelor suplimentare la şoferii de taxi înainte ca moţiunea să poată fi votată.

16

^n ducatul Grand Fenwick, şedinţa Consiliului de Coroană pentru a se discuta despre bomba Q fu cea mai extraordinară din câte se ţinuseră, fie la Moscova, fie la Washington, Londra sau Paris. Căci cea mai importantă persoană de la şedinţă, omul care deţinea cheia succesului sau eşecului ei, era de fapt savantul american luat prizonier, doctorul Kokintz. Iar el se afla în situaţia bizară de-a fi chemat să-i ajute pe cei care-l luaseră prizonier să beneficieze la maximum de roadele victoriei, dându-le sfaturi cu privire la bomba Q.

Doctorul Kokintz era extrem de tulburat de această situaţie. Era aşezat într-un colţ din Sala Mare a castelului Fenwick. La o masă ceva mai încolo se aflau membrii Consiliului de Coroană. Erau prezenţi ducesa Gloriana, contele de Mountjoy, domnul Benter, Tully Bascomb, în calitatea lui de comandant suprem al armatei fen- wickiene şi, ca invitat special, în virtutea faptului că era recunoscut drept cel mai înţelept şi mai învăţat om din întregul ducat, tatăl lui, Pierce Bascomb. Pe doctorul Kokintz nu-l deranja prezenţa celor care-l luaseră prizonier, nici faptul că erau îmbrăcaţi în veşminte de secol XIV. Nu era tulburat nici de soldaţii în zale, amândoi înalţi de peste un metru nouăzeci, care-l flancau. Ceea ce-i provoca neliniştea era conflictul său interior, afectiv şi mental, între

patriotism şi umanitarism; între doctorul Kokintz, cetăţean loial al Statelor Unite, şi doctorul Kokintz, întâiul savant al lumii, ale cărui pregătire şi ştiinţă, simţea el uneori, aparţineau nu unei singure ţări, ci tuturor, căci afectau soarta tuturor.

Intre timp, contele de Mountjoy luase conducerea şedinţei. El imploră, argumentă şi pretinse ca bomba Q să fie dusă imediat înapoi în Statele Unite, căci reprezenta un pericol constant şi iminent pentru toţi locuitorii ducatului.

— Omul ăsta ne-a adus dezastrul în ţară! exclamă el, arătând spre Tully. A importat un butoi cu pulbere şi ne cere să stăm cu toţii pe el. O să spun, în prezenţa stimatului său tată, că în trecut a ridicat suspiciuni serioase în privinţa loialităţii sale faţă de patrie. Şi-o să spun, tot în prezenţa tatălui său, că monstruoasa capturare a acestei maşinării infernale şi aducerea ei în Grand Fenwick nu este nimic altceva decât un complot pentru a extermina ţara dacă nu-i sunt îndeplinite cine ştie ce condiţii secrete, încă nedezvăluite.

— Ce vrei să spui cu asta? întrebă aspru Tully.

— Ce vreau să spun ar trebui să fie foarte clar pentru oricine a studiat genealogia familiilor din Grand Fenwick, răspunse suav contele. Genealogia dumitale se revendică din Sir Roger Fenwick printr-o ramură nelegitimă. Am descoperit că un document al Consiliului Oamenilor Liberi din 1385 a

respins orice pretenţii la tronul ducatului Grand Fenwick emise de un anume Tully Bascomb, identificat drept fiul născut în afara căsătoriei al lui Sir Roger cu o femeie pe nume Marion Bascomb, care i-a fost amantă. Nu poţi pretinde că nu cunoşti genealogia asta.

Gloriana se uită la Tully şi înţelese acum care era sursa asemănării bizare dintre el şi distinsul ei strămoş.

— Nu numai că n-o cunosc, se aprinse Tully, dar o să spun că minţiţi. Şi dacă aveţi bărbăţia cuvenită, o să tranşăm chestiunea când şi unde doriţi.

Gloriana interveni înainte ca discuţia să continue. Ea îi porunci contelui de Mountjoy să-şi retragă afirmaţiile şi să-şi ceară scuze, iar lui Tully să accepte scuzele şi să lase deoparte mânia.

—Avem nevoie de serviciile amândurora, spuse ea, şi interzic acest diferend între voi.

Aşa că situaţia se calmă pentru moment.

Domnul Benter, următorul chemat să-şi exprime părerea, spuse că nu putea fi de acord cu contele de Mountjoy că bomba trebuia înapoiată Statelor Unite.

— Este o armă pe care, oricât am fi de dornici să scăpăm de ea, ei sunt probabil şi mai dornici s-o recupereze. Dacă o păstrăm, putem reuşi să obţinem de la Statele Unite condiţii de pace care-o să asigure prosperitatea naţiunii ani în şir. Şi, la urma urmelor, ăsta e motivul pentru care am pornit războiul cu americanii.

— Trebuie să gândim mai departe de atât, înălţimea Voastră, zise Tully, amintindu-i astfel public de conversaţia lor privată. Nu se pune problema dacă să păstrăm bomba şi pe doctorul Kokintz sau să-i trimitem înapoi. Nu suntem mai în siguranţă dacă-i trimitem înapoi decât dacă bomba şi inventatorul ei rămân aici, sub pază. De fapt, am fi mai puţin în siguranţă. Pentru că, dacă o să fie vreodată folosite într-un război bombe ca asta, cu siguranţă o să ne distrugă, chiar dacă n-o să fim implicaţi în ostilităţi. Păstrând aici bomba şi pe doctorul Kokintz, avem o mică măsură de siguranţă. Ceea ce trebuie să gândim însă este un plan pentru a ne asigura că bomba n-o să fie folosită niciodată şi că nici n-o să fie fabricată de altcineva. Iar în privinţa asta există un singur om în măsură să ne ajute.

Se întoarse spre doctorul Kokintz.

— Omul ăsta, zise el, a făcut bomba. Pretinde c-a făcut-o de teamă să n-o facă ruşii mai întâi. Şi e convins că dacă ruşii ar face una, n-ar ezita s-o folosească la nevoie. El numeşte această bombă o armă de pace. Poate că spune aşa doar ca să-şi adoarmă conştiinţa. Dar acum îl putem pune la încercare, ca să vedem dacă e pregătit să-şi folosească ştiinţa pentru a împiedica fabricarea unor astfel de arme în viitor oriunde în lume.

Gloriana se întoarse spre doctorul Kokintz.

— Aveţi ceva de spus? întrebă ea.

Doctorul Kokintz se ridică respectuos şi se înclină uşor în faţa ei.

— Ce pot să spun? zise el. Dacă iau parte

la discuţiile astea, îmi trădez ţara. Sunt cetăţean al Statelor Unite, cu care sunteţi în război. Sunteţi inamici ai ţării mele. Nu pot să spun nimic.

— Domnule doctor Kokintz, zise Tully, te ascunzi după deget. Se presupune că eşti mai inteligent decât orice om din lume. Nu poţi pretinde că nu vezi diferenţa dintre o poziţie falsă şi una adevărată. Spui că eşti cetăţean al Statelor Unite, dar omiţi că eşti, înainte de toate, membru al rasei umane. Spui că ai o datorie faţă de America, dar cum e cu datoria faţă de rasa umană? îţi dă dreptul calitatea dumitale de cetăţean al Statelor Unite să faci o bombă care poate distruge milioane de semeni de-ai dumitale? Ce e mai important, datoria faţă de semeni sau datoria faţă de ţară?

— Nu ştiu, răspunse doctoral Kokintz istovit. Nu ştiu. Tot ce ştiu este că, atunci când o să fiu judecat, n-o să fie în calitatea mea de membra al speciei umane, ci în aceea de cetăţean al Statelor Unite.

— Ştii, dar nu vrei să recunoşti, zise Tully dispreţuitor. Nu eşti nimic altceva decât un rob şcolit. Primeşti ordine care marchează soarta a milioane de oameni, pe care numai dumneata le poţi îndeplini, apoi încerci să eviţi consecinţele faptului că te-ai supus acestor ordine invocând patriotismul.

Doctoral Kokintz îşi scoase ochelarii cu lentile groase şi, cu pumnii încleştaţi pe lângă corp, se apropie de Tully.

— Eşti tânăr, zise el, şi vorbeşti despre principii înalte nu din cunoaşterea lor, ci din

ignoranţă. Problema pe care-o am în faţa mea e o problemă cu care nu te-ai confruntat niciodată. Oamenii de ştiinţă ca mine au devenit fiinţe din altă lume. însăşi munca noastră ne privează de valorile morale normale care-l călăuzezc pe omul de rând. Nimeni în afară de noi nu pricepe ce facem. Comunicăm între noi printr-un limbaj care poate fi înţeles doar de noi şi de nimeni altcineva – limbajul fizicii nucleare. Cunoaştem mai bine ca oricine posibilele consecinţe cumplite ale muncii noastre. Cu toate astea, suntem supuşi legilor celorlalţi oameni. Suntem dumnezei sau diavoli, după cum ne fac ceilalţi. Binele sau răul rezultat din munca noastră este alegerea lor, opera lor. Ei sunt cei care hotărăsc dacă milioane de oameni o să moară sau o să ducă o viaţă cum n-a mai fost până acum – mai lungă, mai fericită, cu mai puţine boli. Nu-l condamna pe savant, tinere. Con- damnă-i pe oamenii obişnuiţi din toate ţările care-i controlează pe savanţi; pe oamenii obişnuiţi care nu se pot înţelege şi ca rezultat ne obligă pe noi să jucăm rolul distrugătorului. Războiul există dinaintea ştiinţei. Crima care se comite acum este că războiul a făcut din ştiinţă un instrument, un sclav, iar cunoaşterea umană, obţinută cu efort şi durere, e transformată în unealta distrugerii omenirii.

în tot acest timp, Pierce Bascomb şezuse tăcut la masa de consiliu, câtuşi de puţin tulburat de acuzaţiile aduse fiului său sau de pledoaria înfocată a doctorului Kokintz în apărarea poziţiei sale. O pasăre ciripi afară, în

curte, iar el îşi înălţă capul ca s-o asculte. Pasărea se lansă într-un ritm melodic acoperind două octave şi încheie cu două mici note comice, de parcă totul ar fi fost o glumă. Doctorul Kokintz o ascultă şi el şi zâmbi. Se întoarse să se uite la paznicii care-l flancau şi constată că şi ei zâmbeau, ca nişte copii mulţumiţi.

— Asta e o vrabie de-ale noastre, de Grand Fenwick, şopti unul dintre ei. Am auzit că la începutul verii cântă cu mai mult avânt decât orice vrabie din lume.

Pierce Bascomb se ridică, acum că tensiunea se risipise, şi, înclinându-se în faţa Glorianei, spuse:

— înălţimea Voastră, am o sugestie în privinţa doctorului Kokintz. A fost luat din ţara lui şi adus, după o călătorie lungă, într-un ţinut ciudat. Este prizonierul nostru, dar asta nu-i ceva nou pentru el, căci nu mai e un om liber de foarte mulţi ani. A fost constrâns să accepte sarcini împotriva cărora conştiinţa lui de fiinţă omenească s-a revoltat, probabil, de foarte multe ori. A dus o viaţă de îndoială şi de nelinişte, purtând pe umeri poveri mai grele, poate, decât ale altora. Haideţi să întrerupem şedinţa pentru vreo oră şi permiteţi-i doctorului Kokintz să vină cu mine nu ca prizonier, ci ca om liber. Aş vrea să-l duc în Pădurea Naţională, ca să simtă din nou, după mulţi ani, cum e să fii liber cu adevărat, despovărat de orice restricţii sau poveri.

— Trebuie să trimitem un paznic cu el, zise contele de Mountjoy. Ar putea evada. Pădurea

nu-i departe de graniţă. N-am vrea să rămânem cu bomba şi fără omul care o poate controla.

— Nu cred c-o să încerce să evadeze, spuse blând Pierce Bascomb.

— Să-şi dea cuvântul că n-o să încerce, replică Mountjoy.

— Nu cred că trebuie să-i impunem nici un fel de restricţii, zise Pierce încet. Nu putem forţa un om să ne ajute. Dacă o face, trebuie să fie rezultatul dorinţei lui. Trebuie să fie pentru că recunoaşte o datorie mai înaltă decât cea pe care-o are faţă de ţara lui. Şi trebuie să descopere asta singur. Dar n-o poate descoperi în timp ce ne este prizonier sau fiind legat de loialităţi şi patriotism faţă de ţara sa. Lăsaţi-l ca o oră să fie doar un om, fără nici un fel de legături ori presiuni – un om liber, nici mai mult, nici mai puţin.

— Tată, spuse Tully, nu sunt sigur că-i o propunere înţeleaptă. Tu n-ai ieşit în lume cât am ieşit eu. În fiecare om există minciună, egoism şi trădare. Nu cred că putem avea încredere în savantul ăsta. O să încerce să evadeze, iar tu n-o să-l poţi împiedica.

Pierce îşi privi fiul cu un reproş blând.

— E adevărat că există destulă minciună în orice om, zise el. Dar forţa cea mai mare din om e orientată spre bine. Asta e motivul pentru care criminalul ajută un copil să sară gardul sau un soldat vizitează în taină cimitirele inamicului. Când un om îşi neagă bunătatea, atunci suferă cu adevărat. Cred că doctorul Kokintz a fost făcut să sufere mult în felul ăsta. Există bine în el, dar n-a avut

niciodată ocazia să se afirme. Cred că e timpul să i se dea o şansă pentru a-şi reevalua munca şi pentru a hotărî, fără nici o presiune dintr-o parte sau alta, dacă o să continue să mai facă bombe din acestea sau o să-şi folosească ştiinţa să împiedice să mai fie făcută vreuna.

Doctorul Kokintz se ridică încet şi-i spuse Glorianei:

— Aş vrea să merg puţin în pădure.

— Puteţi merge, răspunse blând Gloriana, iar dacă vreţi să părăsiţi Grand Fenwick, puteţi s-o faceţi. Nimeni n-o să încerce să vă împiedice. Şedinţa se reia peste o oră, şi am vrea să fiţi alături de noi şi să ne ajutaţi. Dar alegerea vă aparţine.

Doctorul Kokintz şi Pierce Bascomb ieşiră încet din sala de consiliu împreună. Cei doi soldaţi dădură să-i urmeze, dar Gloriana le făcu semn să rămână pe loc.

— Lăsaţi-l să fie liber, zise ea. Fie şi pentru scurt timp.

17

^/a vremea asta, pădurea din Grand Fenwick era scăldată în întreaga splendoare a începutului de vară. Ferigile erau atât de dese şi de înalte, încât din loc în loc acopereau cărarea, astfel că doctorul Kokintz şi Pierce erau nevoiţi să calce pe ea, iar frunzele zdrobite sub picior umpleau aerul cu aroma dulce a creşterii. Rododendronii erau în plină înflorire, formând movile roşii la baza copacilor, dintre care unii erau atât de înalţi, încât inflorescenţa lor bogată desena cupole de flori pe cer. Pinii se ridicau ca nişte coloane de catedrală, marcând ziduri strălucitoare de lumină, şi uneori cei doi trebuiau să se aplece mult ca să treacă pe sub crengile stejarilor maiestuoşi; ramurile lor emanau o forţă tăcută de sub smocurile de muşchi catifelat.

Se auzeau nenumărate voci: de păsări, de insecte, de frunze sau de rămurele care se mişcau, de apă curgătoare şi de veveriţe pălăvrăgind în timp ce-şi umpleau fălcile cu alune dulci.

Pierce Bascomb mergea înainte, arătând drumul, mai întâi pe un deal lin, apoi pe un altul. Intr-o mică adâncitură de la poale se afla un copac căzut şi în apropiere o cascadă nu mai înaltă de şapte metri. O punte de cristal lichid se arcuia în aer şi apoi se vărsa într-o baltă liniştită. La marginea bălţii erau câteva pietre şi într-o parte nişte plante

de apă deasupra cărora se zbenguia o libelulă de un albastru strălucitor, cu capul purpuriu.

Se aşezară pe o buturugă şi ascultară o vreme zgomotul apei care curgea în baltă.

— Asta e singura noastră cascadă – o comoară, zise Pierce în cele din urmă. Am studiat pietrele şi estimez că acum cinci sute de ani era cu vreo treizeci de centimetri mai înaltă. Pe baza calculului ăstuia, o să avem cascadă în Grand Fenwick peste cinci mii de ani, deşi la sfârşitul acestei perioade n-o să aibă mai mult de trei metri. îmi dă însă un sentiment de mare satisfacţie să ştiu c-o să se afle aici secole întregi, după ce eu şi toţi contemporanii mei vom fi fost de mult uitaţi. Simt un soi de legătură cu posteritatea ştiind c-o să se bucure şi alţii de cascadă la fel ca mine. într-un fel, pot să trăiesc o parte din viaţa lor şi ei o parte din a mea. Asta, fireşte, presupunând că Pământul o să mai existe peste cincizeci de secole şi c-o să mai fie viaţă pe el.

Doctorul Kokintz nu muşcă momeala.

— Pământul de-aici trebuie să fie foarte fertil, spuse el. Totul creşte din abundenţă.

— De când existăm ca ţară, asta este o pădure, răspunse Pierce. Acum cinci secole, strămoşii noştri se plimbau prin acelaşi crâng şi le ţineau umbră mulţi dintre copacii pe care încă îi vedem în preajmă. La început, pădurea avea menirea de-a furniza lemn pentru construcţii, pentru arcuri şi săgeţi şi pentru făcut focul. Mai sunt câteva tise de felul celor din care se făceau arcuri acum patru secole. în decursul timpului, pădurea a fost

împuţinată. în ultimii două sute de ani, însă, s-a interzis tăierea oricărui copac. Fiul meu, după cum ştiţi, e pădurar-şef, iar eu adjunctul său. Uneori găsim de cuviinţă să doborâm câte-un copac bătrân, care împiedică creşterea celor mai tineri sau este în pericol să cadă şi să-i distrugă pe cei din jur. Dar de câte ori se iveşte o astfel de ocazie, se ţine o adunare a Consiliului Oamenilor Liberi şi se votează dacă arborele să fie tăiat sau nu. Aproape toţi oamenii din Grand Fenwick participă la adunările astea, pentru că ei cunosc fiecare copac din pădure. Au un profund simţ al răspunderii.

— Ce se face cu lemnul când un copac e doborât?

— Din crengile mai mici se face cărbune. Lemnul masiv e folosit la repararea caselor şi, eventual, la construirea unora noi. Nu se iau bani pe lemn. Dacă aţi intra într-o casă de la noi, v-ar surprinde să vedeţi că proprietarul poate identifica fiecare bucată de lemn din ea şi vă poate spune din ce copac provine, unde a fost copacul, cum de-a fost tăiat şi cât de bătrân era în momentul ăla. Chiar şi după ce sunt doborâţi, copacii le slujesc oamenilor, adăpostindu-i de vânt şi ţinându-le de cald. În Grand Fenwick copacii sunt preţuiţi asemenea oamenilor.

— Eu nu prea pun preţ pe sentimentele astea, zise doctorul Kokintz. Copacii sunt copaci. Nu sunt oameni. Sunt vii, desigur, dar constituie o formă de viaţă inferioară. Copacii nu pot simţi nimic. E pură superstiţie să iroseşti afecţiune pe ei.

Pierce nu răspunse direct.

— Am observat, spuse el, că atunci când tăiem un copac, ies rămurele noi din trunchiul rămas. Forţa vitală a copacului rezistă cu încăpăţânare. Chiar mutilat şi deformat, copacul se străduieşte să trăiască în continuare. Aţi spune că un asemenea copac n-are sentimente?

Doctorul Kokintz dădu din umeri. Nu se gândise niciodată la asta.

— Nu demonstrează decât că mai există viaţă în trunchiul copacului; că nu e încă mort, răspunse el.

— Mai demonstrează, cu siguranţă, că vrea să trăiască mai departe, zise Pierce. Toate lucrurile care au viaţă în ele se străduiesc s-o păstreze, şi de aceea te îndoieşti mereu dacă ai dreptul să distrugi viaţa, din moment ce n-o poţi crea. Când doborâm un copac, eu şi fiul meu ştim că distrugem nu numai copacul, ci şi toate asocierile lui cu trecutul, toate plăcerile pe care le-ar putea oferi în viitor dacă ar fi lăsat să trăiască. E important. Nu-i lucru uşor să tai un copac. De asta, am înţeles destul de bine ce-aţi vrut să spuneţi când aţi afirmat că oamenii de ştiinţă sunt siliţi să joace rolul lui Dumnezeu sau al diavolului de către oamenii obiş- nuiţi, ale căror legi trebuie să le respecte. Eu şi fiul meu trebuie să jucăm rolul lui Dumnezeu sau al diavolului pentru copacii ăştia, doborându-i sau tratându-i conform deciziei poporului. Copacii n-au nici un cuvânt de spus; nici un drept la recurs. Totuşi, uneori mi se pare c-ar trebui să aibă.

Ridică de jos o aşchie de lemn, o aruncă în

baltă şi o privi învârtindu-se şi apoi plutind spre mal.

— Există însă o diferenţă între noi, continuă el. Puterea de viaţă şi de moarte a omului de ştiinţă este atât asupra semenilor săi, cât şi asupra a ceea ce dumneavoastră numiţi specii inferioare. A noastră e numai asupra vieţii vegetale. Munca omului de ştiinţă, când e folosită în război, permite unui grup de oameni să devină stăpânii altora. E destul de bine, presupun. Dar acum s-a ajuns într-un stadiu în care nu numai ţările angajate în război trebuie să treacă prin agonia asta, ci şi toate celelalte, care nu participă deloc la război, precum şi întreaga natură. Ca şi copacii, aceste alte ţări sunt condamnate la moarte fără drept de apel. Ele sunt condamnate nu numai la moarte, ci şi la anulare, deşi nu sunt implicate în conflict. Nici nu pornesc asemenea războaie, nici nu le pun capăt. Soarta lor e doar să sufere în lupta dintre giganţi. N-au puterea de-a se salva. Cu arme precum bomba asta a dumneavoastră, războiul nu mai poate fi limitat. Trebuie să distrugă totul. Şi de vreme ce trebuie să distrugă totul, responsabilitatea omului de ştiinţă se extinde de la poporul său la întreaga specie umană.

— Este aceeaşi cuşcă în care mă învârt de zece ani, spuse doctorul Kokintz cu amărăciune. Dacă n-am face noi bomba, ar face-o ruşii. Ruşii ar face-o şi noi credem că ar folosi-o. O facem în speranţa că n-o s-o folosim niciodată. E o nebunie, dar cum să ne întoarcem la nor- malitate? Cum am spus, nu

savanţii sunt cei care trebuie să arate calea spre normalitate, ci oamenii care-i controlează pe savanţi, iar aceştia sunt atât de plini de neîncredere fiecare cu privire la intenţiile celuilalt, încât nu se poate ajunge nici măcar la un acord de-a se interzice o armă demodată precum bomba atomică. Există teamă şi suspiciune peste tot. Comuniştii se tem, prin însăşi natura filozofiei lor politice, de capitalişti. Capitaliştii văd în comunism distrugerea modului lor de viaţă. Asiaticii, exploataţi de secole, n-au încredere în europeni. Europenii speriaţi de populaţia imensă a Asiei şi de creşterea naţionalismului şi a tehnologiei în India, în Africa şi chiar în China se tem de asiatici. Nu există încredere nicăieri, iar singura asigurare pentru un popor este să deţină arme de o forţă cumplită, astfel încât nimeni să nu îndrăznească să-l atace.

— Şi unde se situează ţările mici? întrebă liniştit Pierce.

Doctorul Kokintz dădu din umeri.

— Nu ştiu, zise el.

— Nu ştiţi pentru că nu vă pasă de ţările mici, zise Pierce. Credeţi că oamenii care locuiesc în ele sunt stranii, demodaţi şi n-au prea mare importanţă. Uitaţi că sunt semenii dumneavoastră. Ii consideraţi un fel de substrat al speciei umane, fără importanţă, pentru că nu-şi pot face simţită greutatea.

— Probabil că aşa e, răspunse doctorul Kokintz. Cine are cea mai mare greutate se bucură de cea mai mare consideraţie. Este o lege internaţională recunoscută de toată

lumea. Trebuie să admiteţi c-ar fi mult mai rău pentru toţi oamenii liberi dacă ar fi distruse Statele Unite decât, să spunem, Belgia, Irlanda sau Grand Fenwick.

— Poate. Dar un belgian, un irlandez sau un compatriot al nostru n-ar fi de acord. Şi câtă vreme lumea poate contempla distrugerea unei ţări mici fără cine ştie ce regret profund, lumea asta e necivilizată. La fel e şi în guvernarea comunităţilor — drepturile celor mai slabi şi mai săraci cetăţeni trebuie să se bucure de acelaşi sprijin ca şi ale celor mai bogaţi şi mai puternici. Altfel, civilizaţia nu este decât o vorbă în vânt, nu o forţă reală. Dar fără civilizaţie nici un individ nu este în siguranţă, nici o ţară nu este în siguranţă, iar în zilele noastre lumea însăşi nu este în siguranţă.

Doctorul Kokintz nu spuse nimic. Stătea şi se uita la apa care se învârtejea în baltă, fiecare val ridicându-se peste altul, doar pentru a fi la rându-i înfrânt şi absorbit de unul mai mare şi mai viguros.

— Spuneţi-mi, zise Pierce, dacă s-ar ajunge la un acord pentru a se interzice bomba Q, bomba atomică şi alte arme de distrugere în masă, ar fi posibil, prin monitorizare internaţională, să fim siguri că n-ar mai fi construită nici una?

— Da. Dacă oamenilor de ştiinţă care-ar face monitorizarea li s-ar permite accesul liber la laboratoarele şi instalaţiile nucleare ale tuturor popoarelor. În ce priveşte bomba Q, cred că sunt singurul din lume care ştie cum se realizează. S-ar putea să afle şi alţii în

curând. Dar, din câte ştiu, nici un alt om de ştiinţă în afară de mine n-ar putea descoperi dacă se fabrică.

— Dacă ar putea fi stabilit un astfel de sistem de control, aţi fi dispus să organizaţi inspectarea uzinelor nucleare şi să-i învăţaţi şi pe alţii să facă lucrul ăsta?

— Aş face-o, probabil, cu condiţia să nu constituie o trădare a patriei mele, răspunse doctorul Kokintz.

— Dar asta e o chestiune care priveşte întreaga omenire şi toate fiinţele vii – tot trecutul, prezentul şi viitorul lor, insistă Pierce. Nu-i o chestiune de loialitate faţă de un grup sau de o ţară, ci faţă de toate fiinţele vii de pretutindeni, de-acum înainte. Nu afectează numai existenţa omului, a cărui valoare poate fi discutabilă, ci a întregii vieţi de pe Pământ. Aveţi o datorie faţă de întreaga lume, nu doar faţă de un segment al unei specii.

— Situaţia e ipotetică, zise doctorul Kokintz, dând din umeri. Nu s-a ajuns la un asemenea acord, iar dumneavoastră şi cu mine nu putem determina încheierea unui acord stând şi discutând aici, în pădure.

— Nu e deloc ipotetică, afirmă Pierce. Căci vă spun c-o să existe un astfel de acord internaţional, şi încă foarte curând. N-o să fie iniţiativa marilor naţiuni, între care rivalităţile sunt puternice. Oricât şi-ar dori un astfel de acord, nu pot avea încredere una în alta. Aşa că naţiunile mici trebuie să le oblige să

semneze pactul şi să aibă grijă să-l şi respecte.

Kokintz chicoti.

— Şi cum o să-i îmblânzească şoriceii ăştia pe lei? întrebă el, oarecum ironic.

— Leul cel mai mare, Statele Unite, e deja prins într-o capcană în care toată forţa lui nu-i e de nici un folos, replică Pierce. Noi, cei din Grand Fenwick, avem bomba Q, singura din lume. Suntem, prin urmare, dintr-odată o ţară covârşitor de puternică. Avem mijloacele de a-i face pe alţii să ni se supună. Putem, fără dificultate, să formăm o Ligă a Statelor Mici, state precum Finlanda, Belgia, Uruguay, El Salvador, Irlanda, Lichtenstein, San Marino, Portugalia, Norvegia, Suedia, Danemarca, Paraguay, Peru, Chile, Mexic, Liberia, Egipt, Panama, Elveţia – toate ţările mici şi independente ale lumii. O astfel de ligă le poate cere solemn marilor ţări să accepte să înceteze fabricarea oricărui fel de arme nucleare şi să permită inspectarea internaţională a uzinelor lor de către echipe de savanţi din ţări mici, neutre, pentru a se asigura că tratatul e respectat. Dacă nu acceptă să facă asta sub presiune morală, putem ameninţa, în ultimă instanţă, că detonăm bomba Q.

—Nu prea cred în puterea presiunii morale, zise doctorul Kokintz. Cât despre folosirea bombei Q, n-aţi îndrăzni niciodată să faceţi aşa ceva. Dacă ar fi detonată, aţi fi distruşi şi voi, fie de bombă, fie de emanaţiile de carbon paisprezece, fie de vânturile şi erupţiile de pe pământ, care cred c-o să urmeze detonării.

— Credeţi că un copac, sortit să cadă oricum, n-ar prefera să cadă ceva mai devreme şi să-i omoare pe tăietorii de lemne? întrebă liniştit Pierce. Dacă bomba Q nu este anihilată efectiv, o să fim oricum distruşi cu toţii în conflictul altcuiva, de armele altcuiva. N-am avea nici un cuvânt de spus. Nici măcar n-am fi preveniri asupra datei. Aşa măcar avem şansa de-a trezi lumea la raţiune sau de-a înfrunta o distrugere pe care o s-o iniţiem noi înşine.

— Nu cred c-o să găsiţi în Grand Fenwick sau în orice altă ţară pe cineva care să detoneze bomba, spuse Kokintz.

— Credeam că l-aţi cunoscut mai bine pe fiul meu, răspunse Pierce cu o vagă mândrie. El n-ar ezita s-o detoneze dacă i s-ar spune s-o facă.

— Cine i-ar spune aşa ceva, ştiind c-ar pieri şi el? insistă Kokintz.

Pierce se ridică în picioare şi-l privi blând de sus.

— Eu, zise el.

O vreme, nici unul dintre ei nu mai scoase o vorbă.

Apoi Pierce spuse:

— Acum vă las. Puteţi pleca, dacă vreţi. Cărarea care trece pe lângă cascadă duce la graniţa noastră cu Franţa. Nu sunt decât vreo sută de metri. Sunt şi soldaţi, dar li s-a ordonat să vă lase să treceţi. Odată ieşit, vă puteţi întoarce la bombele dumneavoastră.

După plecarea lui Bascomb, doctorul Kokintz se ridică încet şi se uită la buturuga pe care şezuse. Dintr-o margine a ei creştea

un vlăstar verde, puternic, drept, plin de vigoare. Ascultă un moment clipocitul cascadei şi observă că marea libelulă albastră se aşezase pe o frunză de nufăr şi îşi scălda voluptuos aripile în soare.

Se uită la cărarea care ducea la graniţa cu Franţa şi auzi ciripitul unei păsări din vârful unui copac. Un ţicle- te, îşi zise el, însă apoi îşi aminti că în Grand Fenwick era numit vrabie. Ce ridicol din partea lor să se abată cu atâta încăpăţânare de la denumirile consacrate.

Doctorul privi o vreme pasărea care licărea ca o nestemată printre crengi şi, din obişnuinţă, băgă mâna în buzunar, în căutare de firimituri. Nu găsi nimic. Se întoarse şi porni spre castelul Grand Fenwick.

18

n

L/t/tenţia întregii lumi era concentrată acum asupra ducatului Grand Fenwick, care în întreaga lui istorie nu se bucurase de o asemenea faimă. Aproape în toate ziarele existau hărţi detaliate ale ţării. Unele arătau aşezarea exactă a castelului în vârful muntelui de şapte sute de metri înălţime. Altele dădeau un plan sau ceva ce se voia un plan al castelului, cu o cruce groasă în centru marcând locul exact unde era ţinută bomba Q.

„CASTELUL FENWICK, CENTRUL CONTROLULUI LUMII", titrase *New York Daily News* deasupra unei hărţi a fortăreţei care se întindea pe spaţiul a cinci coloane. Erau trei pagini cu poze din Grand Fenwick sau, mai exact, două pagini cu poze ale ducesei Gloriana şi o pagină împărţită egal între ducat şi oamenii de stat aflaţi cu misiuni în Statele Unite. Cele două pagini cu poze ale ducesei îi comparau dimensiunile fizice cu ale lui Venus din Milo, Ritei Hayworth, reginei Elisabeta a Il-a şi Elenei din Troia (ale cărei proporţii le estimase un profesor de limbi clasice dintr-un mic colegiu răsăritean). Gloriana era înfăţişată într-un desen – căci nu era disponibilă nici o fotografie – cu un pahar de Pinot în mână. Legenda spunea că Pinot

Grand Fenwick era
considérât de cunoscători vinul frumuseţii şi că ducesa bea două pahare în fiecare dimineaţă, înainte de micul dejun. A doua zi stocurile din New York erau epuizate.

New York Times publicase un articol credibil despre istoria ducatului de la întemeiere, în care, la sugestia şefului Biroului din Washington al ziarului *Times,* un spaţiu larg era consacrat virtuţilor Pinotului Grand Fenwick. *Sydney Moming Herald* din Australia comparase spiritul independent al poporului din Grand Fenwick cu cel al australienilor şi scrisese că simpatia poporului australian trebuia să fie total de partea acestei mici naţiuni. Un alt articol de pe aceeaşi pagină atrăsese atenţia că dacă o bombă Q ar fi fost detonată în Europa, n-ar fi afectat Australia, datorită izolării continentului, şi că deşi negocierile dintre ducat şi Cei Trei Mari aveau să fie urmărite cu cel mai mare interes, nu exista nici un motiv de panică.

7’zw.s-ul londonez publicase şi el o istorie a ducatului şi o scrisoare a unui colonel pensionar din Ţara Galilor, care arăta că ducatul putea fi numit pe bună dreptate colonie britanică. Scrisoarea fusese interzisă după prima ediţie. *Pravda* se mulţumise să anunţe că mai multe divizii ale Armatei Roşii stăteau pregătite să sară în ajutorul proletariatului eroic al statului Grand Fenwick, în lupta lui împotriva opresorilor bestiali ai poporului.

între timp, miniştrii de Externe ai Uniunii

Sovietice, Statelor Unite şi Marii Britanii soseau în trei maşini separate – neexistând un aeroport pe care să poată ateriza în Grand Fenwick – la graniţele ducatului. Ajunseră la trei ore unul după altul – mai întâi comisarul rus pentru Afaceri Externe, apoi secretarul Foreign Office-ului şi ultimul, secretarul după Stat american. La Trecătoarea Pinot, singura parte a graniţei prin care trecea o şosea care lega ducatul de lumea exterioară, găsiră diurnul barat de o companie de arcaşi sub comanda lui Tully Bascomb.

Comisarul sovietic pledă, protestă, spumegă şi înjură, dar totul în rusă şi fără nici un rezultat. Tully nu făcu decât să clatine din cap şi să-l expedieze cu un gest al mâinii. Apoi sosi secretarul Foreign Office-ului, care găsi drumul barat nu numai de arcaşi, ci în primul rând de maşina comisarului rus sosit înaintea lui.

— Spune-i individului ăluia să se dea la o parte din drum, îi ceru el şoferului. Sunt aici cu treburi oficiale.

Şoferul se uită la steaua roşie de pe plăcuţele de înmatriculare ale maşinii din faţă şi zise:

— Cred că sunt ruşii, domnule.

— Ruşii, ai? făcu secretarul Foreign Office-ului. Probabil or fi în pană. întreabă dacă vor să-i remorcăm ca să-i tragem pe margine.

Şoferul plecă, dar se întoarse şi raportă că nu putuse să priceapă nimic din ceea ce se spusese, cu excepţia faptului că maşina din faţă nu avea de gând să se mişte.

— Spun întruna *night,* zise el.

— *Niet,* bătrâne, zise secretarul Foreign Office-ului. înseamnă „nu”. Eh, presupun c-o să trebuiască să merg pe jos.

Coborî la fel de plictisit ca şi cum ar fi venit la croitor şi trecu agale pe lângă maşina rusească, ridicându-şi pălăria, dar neprivind înăuntru. Când ajunse la graniţă, îi strigă lui Tully:

— Tu eşti şeful aici?

Tully zise că da.

— Secretarul Foreign Office-ului Maiestăţii Sale britanice îi prezintă omagii înălţimii Sale ducesa Gloriana a Xll-a şi are onoarea să solicite o audienţă la Domnia Sa în numele Maiestăţii Sale Britanice, intonă secretarul.

— Eu am ordin să nu las pe nimeni să treacă, zise Tully sec, cu mâna pe mânerul paloşului.

— Mă bucur să aud asta, răspunse secretarul Foreign Office-ului. Vrei să-i transmiţi mesajul meu Excelenţei Sale şi să vezi dacă se poate aranja o audienţă? E foarte important.

Tully ezită.

— Cine este în maşina din faţa dumneavoastră? întrebă el.

— N-am nici cea mai vagă idee, replică inocent secretarul. Ca să fiu sincer, nici nu m-am uitat înăuntru.

— Sunt ruşii? insistă Tully.

— Probabil.

— De ce se află aici?

— Asta nu este treaba mea, spuse secretarul, dar probabil ca să vă apere.

îşi trecu încet şi delicat un deget de-a curmezişul gâtului.

— Şi dumneavoastră de ce vă aflaţi aici? ceru să ştie Tully.

— Aş prefera să nu-ţi spun acum, bătrâne. Cred că trebuie totuşi să discut asta cu ducesa.

— Tot pentru apărare?

Secretarul Foreign Office-ului deveni băţos.

— O să aştept aici înjur de o oră un răspuns, zise el. Altfel, înălţimea Sa îmi poate trimite un mesaj la Hanul Ledermuhl din Friedrichshafen.

întorcându-se la maşină, se opri o clipă în dreptul vehiculului rusesc, se aplecă prin geamul din spate şi-i întinse mâna comisarului rus.

— Nu v-am mai văzut de la Potsdam, spuse el în ruseşte. Eram un pic îngrijorat. Nu prea s-a mai scris nimic despre dumneavoastră în ziare în ultima vreme.

Comisarul pentru Afaceri Externe râse – un răget viguros, care începu la fel de spectaculos şi se sfârşi la fel de abrupt ca un tunet. Când termină, spuse vioi:

— Se pare că trebuie să aşteptăm. Am nişte vodcă. Vreţi să-mi ţineţi companie?

— Am adus şi eu nişte sandviciuri, răspunse secretarul. E bine întotdeauna să-ţi iei sandviciuri în astfel de împrejurări. Haideţi

să stăm în maşina mea, e ceva mai mult loc.

— Dar a mea e ceva mai confortabilă, zise comisarul.

Făcură un compromis, rămânând fiecare în maşina lui şi trimiţându-şi unul altuia trataţia prin şoferi. Secretarul Foreign Office-ului vărsă pe furiş vodca pe şosea. Comisarul sovietic adulmecă sandviciurile şi i le dădu omului său, care le mâncă oarecum bănuitor. Cam pe la jumătatea gustării, sosi şi secretarul de Stat american. Aruncă o privire neliniştită celor două maşini din faţă, sări din a lui înainte de-a se opri complet şi dădu fuga spre locul unde se afla Tully.

— Am venit într-o misiune din partea Statelor Unite ale Americii la ducesa Gloriana, zise el. Sunt secretarul de Stat al Statelor Unite.

Deschise o mapă şi scoase din ea un document de atestare. Tully îl citi încet, cu atenţie.

— Veniţi sub steag de armistiţiu? întrebă el.

— Steag de armistiţiu? întrebă surprins secretarul.

— Ţările noastre sunt în război, îi aminti Tully. Dacă aţi venit să purtaţi tratative, am ordin să vă las să treceţi sub steag de armistiţiu. Altfel, o să vi se refuze intrarea, iar dacă încercaţi să treceţi graniţa, o să fiţi luat prizonier.

— Bine, zise secretarul. Vin sub steag de armistiţiu.

Scoase batista din buzunarul de la piept, o desfăşură şi o flutură în aer. Arcaşii se dădură

deoparte ca să-l lase să treacă şi, însoţit de câţiva soldaţi, cu Tully în frunte, secretarul străbătu drumul spre castel, ţinându-şi batista deasupra capului, în mâna dreaptă.

Trei ore mai târziu, secretarul se întoarse. Se duse direct la München, unde telefonă la Casa Albă de la cartierul general al armatei americane staţionate în Germania.

— Domnule preşedinte, zise el după ce obţinu legătura şi se prezentă. Se poate discuta despre pace, dar nu în termenii în care am sperat. Grand Fenwick n-o să ne restituie bomba. Nici n-o să ni-l predea pe Kokintz. Are un plan pentru a aduna ţările mici şi a forma o ligă, care, folosind bomba Q drept ameninţare, o să constrângă ţările mari – noi, Rusia, Marea Britanie, Canada şi restul – să accepte desfiinţarea acestui tip de arme, printr-un sistem de inspecţie internaţională care să asigure respectarea condiţiilor pactului în toate ţările.

— Este acelaşi plan pe care l-am avansat şi noi acum zece ani, răspunse preşedintele.

— Nu chiar, zise secretarul de Stat. Inspecţia ar fi făcută de ţările mici, iar Kokintz ar conduce echipele de inspectori. Ei susţin că naţiunile mari pot avea încredere în statele mici c-o să fie imparţiale, în vreme ce ele între ele se suspectează.

Se lăsă un moment de tăcere.

— Cred că le poţi spune c-o să fim de acord, spuse preşedintele. O să fim de acord cu orice o să pună capăt acestei curse a

înarmărilor. Dar ruşii? De ei te împiedici întotdeauna.

— Cred c-o să trebuiască să fie şi ei de acord, răspunse secretarul de Stat. E aici un fel de eminenţă cenuşie pe nume Pierce Bascomb. Fiu-său, Tully, a fost cel care a invadat New Yorkul şi l-a luat prizonier pe Kokintz, cu bombă cu tot. Pierce Bascomb ăsta spune că dacă ruşii sau alţii nu sunt de acord, Grand Fenwick o să detoneze bomba şi-o să şteargă întreaga Europă de pe faţa pământului.

— Asta nu i-ar deranja pe ruşi, zise preşedintele. Şi ei ar rade Europa dacă li s-ar ivi ocazia.

— S-ar putea ca bomba să nu-i afecteze, răspunse secretarul de Stat, dar gazul ăla, carbonul paisprezece, da. Vânturile vestice bat din Europa spre Rusia. Oamenii lor ar muri cu miile. Recoltele le-ar fi rase şi pământul le-ar deveni sterp. N-ar îndrăzni să rişte.

— Chiar crezi c-ar detona bomba? întrebă preşedintele.

— Domnule preşedinte, replică secretarul, aţi fi crezut c-o să invadeze Statele Unite cu douăzeci de arcaşi, debarcând în Manhattan de pe o navă comercială închiriată?

— înţeleg ce vrei să spui, zise preşedintele. Ei bine, dacă avem acceptul Senatului, suntem de acord fără probleme cu inspecţia. Oricum, ne-au prins la înghesuială. Ce alte condiţii au mai pus?

— Retragerea de pe piaţă a Pinotului San Rafael, garanţia că n-o să fie obligaţi să reabiliteze economic Statele Unite, acces liber al vinului lor în America şi despăgubiri de cinci milioane de dolari.

— Ai zis milioane sau miliarde?

— Milioane, milioane.

— Numai cinci milioane? exclamă preşedintele. Păi, e mai puţin decât am cheltuit în Germania pentru un singur oraş.

— Presupun că diferenţa este că germanii au pierdut, iar Grand Fenwick a câştigat, replică sec secretarul. Dar există o clauză adiţională. Un individ numit Benter, care e unul dintre membrii cabinetului lor, vrea să investească banii într-o fabrică de gumă de mestecat cu aromă de Pinot Grand Fenwick. Vor drepturi de desfacere exclusive pe piaţa americană, fără taxe, şi sunt de părere că pot să facă destui bani din exportul gumei ca să-şi acopere toate necesităţile pe multă vreme de-acum încolo.

Preşedintele chicoti.

— Du-te şi spune-le să redacteze tratatul de pace, spuse el. Poţi să accepţi în principiu, sub rezerva obişnuitei ratificări. Cum e cu forţa de protecţie?

— Ei spun că n-au nevoie şi nici eu n-am insistat.

— Aha. Presupun c-o să-i elibereze pe generalul Snippett şi pe poliţişti?

— Da. Snippett abia aşteaptă să se-ntoarcă. Are în plan o nouă armă pentru lucrătorii din Apărarea Civilă.

— Care?

— Arcul.

La Hanul Ledermuhl din Friedrichshafen, unde se retrăseseră, secretarul Foreign Office-ului şi comisarul rus pentru Afaceri Externe se întâlniră în barul american la un cocteil.

— Mă întreb, zise comisarul sovietic după câteva toasturi, ce-o fi făcând prietenul nostru american în Grand Fenwick?

— N-am nici cea mai vagă idee, răspunse secretarul Foreign Office-ului. Probabil că le vinde gumă de mestecat. Noroc.

19

^^^e legaţii celor Douăzeci de State Mici, cum deveniră cunoscuţi în presa internaţională, se reuniră în săptămâna următoare în Sala Mare a castelului Fenwick. Intre timp, secretarul Foreign Office-ului fusese primit de Gloriana şi, pentru prima dată în remarcabila lui carieră diplomatică, plecase cu mâinile goale şi complet scos din sărite.

Fusese încrezător că oferta Marii Britanii de-a aplica termenii Tratatului din 1402 prin trimiterea a opt divizii care să apere Grand Fenwick avea să fie acceptată cu căldură de către ducat. în schimb, Gloriana îi spusese amabil, dar ferm că nu era nevoie de nici un fel de ajutor; că ducatul era cât se poate de capabil să-şi rezolve singur treburile. Această lovitură fusese urmată de o discuţie preliminară despre propunerea de-a se forma

o Ligă a Statelor Mici care să asigure scoaterea în afara legii a bombei Q şi de un schimb neoficial de opinii cu privire la oportunitatea cooperării Marii Britanii cu o astfel de ligă.

— M-am simţit, îi povesti el mai târziu prim-minis- trului, cam ca Gulliver când s-a trezit în Lilliput, pironit de pământ cu o mie de frânghii subţiri ca pânza de păianjen. Tot ce-am putut spune a fost că guvernul Maiestăţii Sale o să sprijine orice propunere care-ar pune capăt dezastruoasei curse a înarmării nucleare, care nu numai că ţine lumea în nesiguranţă, ci ne zădărniceşte eforturile de-a ne recâştiga poziţia în comerţul internaţional. Una peste alta, a fost o experienţă destul de umilitoare. Ar fi trebuit să ne gândim noi la planul ăsta.

— Nu te necăji, Tony, spuse prim-mi nistrul. S-a mai întâmplat. Din când în când, câte una dintre ţările mici apucă leul de coadă şi tot ce putem face e să cooperăm. Lucrurile care schimbă cursul istoriei sunt sur- prinzătoare. Azi e o sticlă de vin. Acum câteva secole a fost urechea unui căpitan de corabie pe nume Jenkins. A târât în război întreaga Europă şi-a avut ecouri în Războiul Franco-Indian din coloniile americane. Apoi ne-am luptat vreo sută de ani cu populaţia ashanti pentru un scaun din aur. Nu sunt sigur că trabucurile au fost implicate în Războiul Hispano-American, dar n-aş fi deloc surprins. Spune-mi, Gloriana asta e atrăgătoare?

— Foarte.

— Necăsătorită, din câte înţeleg.

— Da.

— A, ce păcat că n-avem un prinţ liber. Asta ar rezolva frumos întreaga afacere.

— Nu cred c-ar avea vreo şansă, spuse secretarul Foreign Office-ului. Din câte mi-am dat seama, Gloriana a pus deja ochii pe cineva.

— Doamne Dumnezeule! Sper că nu un american! exclamă prim-ministrul.

— Nu, unul de-ai ei. Un tip pe nume Tully Bascomb. Cel care a condus invazia asupra Statelor Unite şi a capturat bomba Q.

— E arătos ticălosul, nu?

— N-aş zice chiar arătos. E un tip mare şi ciolănos. Seamănă vag cu Abraham Lincoln.

— Ei, zise prim-ministrul, suflând un nor de fum de trabuc spre tavan, e de origine engleză, iar asta e o consolare. Stai să vezi când m-oi întâlni cu preşedintele american. Predecesorul lui din timpul războiului s-a tot băgat în sufletul meu la câteva conferinţe, comparând puşca americană Garand cu Lee-Enfieldul nostru. Odată, a făcut o incursiune în istorie, în timp ce Stalin urla şi zbiera, sfârşind prin a compara puşca de tip Kennedy cu muscheta englezească. Poate c-ar trebui să-i trimit preşedintelui câteva arcuri cu instrucţiuni de folosire. Sau mai bine nu. Probabil că le-ar perfecţiona. Bănuiesc că americanii o să sprijine propunerea de formare a Ligii Statelor Mici care să interzică armele nucleare şi toate alea, nu?

— Da, zise secretarul Foreign Office-ului. Mi s-a dat de înţeles că şi-au dat deja acordul

de principiu. E un editorial interesant în *Atlantic-ul* de luna asta, care face o paralelă între liga propusă şi poziţia celor patruzeci şi opt de state ale lor în relaţie cu guvernul federal. Deja se transformă într-o idee americană. Ruşii o să fie, probabil, singurii care-o să ridice obiecţii serioase. Dar cred c-o să trebuiască să se-alinieze şi ei.

Comisarul sovietic pentru Afaceri Externe nu ajunse s-o vadă pe Gloriana. Se întâlni cu Tully, care fusese delegat să-i ţină locul, ea invocând o indispoziţie. De fapt, nu se simţea în stare să-i ţină piept comisarului sovietic şi era de părere că Tully avea să se descurce mai bine.

Şi Tully se descurcă. După schimbarea amabilităţilor preliminare, vorbind prin interpret, Tully afirmă răspicat că Grand Fenwick era un stat independent cu secole înainte ca Uniunea Sovietică să existe măcar în vis. El arătă că, odată intrat în posesia bombei Q, ducatul nu intenţiona s-o predea nimănui. Şi adăugă că toţi cei din Grand Fenwick ar prefera net să fie distruşi de bomba Q decât să devină vasali sau dependenţi de orice altă ţară din lume – însă fără să menţioneze numele nici unei naţiuni.

— Nu vă puteţi asuma răspunderea de-a vă juca aşa cu viaţa poporului dumneavoastră, îi răspunse comisarul sovietic, care nu era obişnuit cu asemenea tactici tranşante şi hotărâse că impuneau o replică la fel de tranşantă.

— Venind din partea dumneavoastră, zise

Tully, asta chiar este o afirmaţie foarte ciudată.

— Vă oferim prietenia şi protecţia Armatei Roşii! tună comisarul.

— N-avem nevoie de prietenie şi ne putem proteja singuri, răspunse Tully.

— O să avem grijă ca proletariatul din Grand Fenwick să afle despre asta! răcni comisarul pentru Afaceri Externe. O să ne facem publică oferta prin radio douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru, ca toată lumea din ducat să ştie că dumneavoastră şi ceilalţi aristocraţi de-aici mai degrabă i-aţi condamna la moarte decât să le asiguraţi libertatea pentru totdeauna printr-un pact de prietenie eternă cu Uniunea Republicilor Socialiste Sovietice.

— Noi nu avem proletariat în Grand Fenwick, răspunse Tully calm. Şi nici radiouri.

Asta puse capăt schimbului de replici pentru moment. Apoi Tully luă iniţiativa.

— Nu vreau să vă trimit înapoi la Moscova cu mâinile goale, spuse el. Am să vă fac o propunere care-ar putea să asigure pacea atât pentru ţara dumneavoastră, cât şi pentru întreaga lume.

îşi descrise planul de-a interzice armele nucleare şi de-a crea un sistem de inspecţie internaţională.

— Uniunea Sovietică, zise comisarul, s-a aflat de la bun început în fruntea mişcării de interzicere a bombei atomice şi a oricărui alt

tip. Dar am insistat că un prim pas ar fi să se distrugă toate stocurile de bombe atomice. Americanii au refuzat constant să accepte lucrul ăsta, pentru că politica lor e de dominare mondială.

— Toate stocurile de bombe o să fie distruse, zise Tully. Toate, cu excepţia bombei Q. Aceasta o să rămână aici, sub protecţia Ligii Statelor Mici. Ea o să reprezinte Forţa de Poliţie Internaţională pe care Organizaţia Naţiunilor Unite a intenţionat s-o creeze, dar n-a făcut-o niciodată.

Comisarul pentru Afaceri Externe râse.

— Vă aşteptaţi să acceptăm să devenim neputincioşi ca să puteţi voi domina lumea, zise el.

— O să dominăm lumea indiferent dacă vreţi sau nu, spuse Tully, dar pentru cauza păcii. De fapt, dominăm lumea chiar şi acum, deşi deocamdată nu vă daţi seama. Dacă am detona acum bomba Q, în Rusia ar muri mii de oameni în şase săptămâni. Şi n-aţi putea face nimic. Cei care n-ar muri şi-ar dori s-o fi făcut, pentru că ar fi condamnaţi oricum. în ultimele două săptămâni, doctorul Kokintz a făcut nişte experimente cu gazul pe care l-ar elibera bomba asta. Poate că vreţi să vedeţi unul dintre rezultatele care-au supravieţuit.

De după o draperie din încăperea în care se aflau, Tully scoase o cuşcă. înăuntru se afla o chestie mişcătoare. Nu avea cap, dar la un capăt se afla o gură cu buze blănoase care se

tot deschideau şi închideau. Erau şase picioare şi nişte petice golaşe în blană, care dezvăluiau o piele de un albastru strălucitor.

—Ce-i asta? întrebă comisarul sovietic.

— A fost un şoarece, răspunse liniştit Tully. Cantitatea de carbon paisprezece la care a fost expus a fost în proporţie de unu la o sută de mii. Cantitatea eliberată de bombă ar produce o concentraţie mult mai mare în atmosferă. Şansele de supravieţuire ar fi foarte mici. Dar cei care ar supravieţui, fie ei animale sau oameni, ar deveni un fel de monştri ca ăsta.

Comisarul sovietic nu-şi putu lua ochii de la chestia din cuşcă. I se păru că aude un fel de chiţăit. Muşchii trupului se mişcau convulsiv şi din când în când unul dintre cele şase picioare tresărea.

— Mai spuneţi-mi o dată detaliile planului de-a controla armele astea, zise el.

Tully îi făcu pe plac.

— Americanii şi britanicii sunt de acord? întrebă comisarul pentru Afaceri Externe.

— Da.

— Inspecţia o să fie făcută de oameni de ştiinţă neutri din ţările mici?

— Da.

— Cum putem şti că n-o să transmită Statelor Unite sau Marii Britanii ce-o să descopere în laboratoarele noastre sovietice?

— O să trebuiască să ne credeţi pe cuvânt. Ori asta, ori astălaltă.

Şi arătă spre cuşcă.

Comisarul sovietic se ridică ţeapăn.

— O să raportez la Moscova, zise el, după

care mai aruncă o privire înfricoşată chestiei şi ieşi.

După plecarea lui intră doctorul Kokintz, aruncând priviri furişe de după ochelarii lui cu lentile groase.

— A mers? întrebă el.

— Aşa cred, răspunse Tully.

— Bun, zise doctorul Kokintz. Atunci să le dau drumul.

Băgă mâna în cuşcă, scoase monstrul, îl răsturnă pe spate şi desfăcu un fermoar. Trei şoricei albi, speriaţi, ţâşniră afară, doi dintre ei urcându-i pe braţe şi cuibă- rindu-i-se pe umeri. Monstrul se prăbuşi, transformân- du-se într-un simplu săculeţ de blană.

— Când eram student la biologie le jucam astfel de farse nou-veniţilor, zise el. E incredibil ce pot să creadă oamenii dacă le pregăteşti mintea.

După aceste întrevederi cu miniştrii celor Trei Mari Puteri se întruniră cele Douăzeci de State Mici în castelul Grand Fenwick. Ţările reprezentate erau Liban, Israel, Irlanda, Danemarca, Islanda, Ecuador, Guatemala, Elveţia, Turcia, Grecia, Lichtenstein, Finlanda, Portugalia, Mexic, Arabia Saudită, El Salvador, Norvegia, Suedia, Belgia, Panama şi Grand Fenwick.

Pentru că nu exista nici o posibilitate de a-i găzdui pe delegaţi şi personalul lor în Grand Fenwick, se căzu de acord ca ei să stea în Elveţia, la Basel, iar guvernul elveţian

propuse, creând cadrul pentru o conferinţă amiabilă, ca ei să fie ţinuţi pe cheltuiala guvernului elveţian.

— Elveţia, spuse ministrul elveţian când îşi prezentă oferta adunării, o să fie onorată să fie gazda atât de multora dintre ţările înfrăţite de aceeaşi dimensiune şi greutate în afacerile internaţionale.

Conferinţa dură doar două zile. Prima zi fu ocupată de prezentarea şi verificarea scrisorilor de acreditare. A doua zi, după ce se ceru linişte în adunarea generală, Gloriana a Xll-a fu aleasă preşedinte, iar delegatul din El Salvador, vicepreşedinte. Reprezentantul turc propuse să fie numită o comisie care să stabilească ordinea de zi, dar reprezentantul Irlandei ceru un amendament conform căruia să nu existe o comisie pentru ordinea de zi sau orice fel de altă comisie.

— Ţările mari se adună la genul ăsta de conferinţe, zise el cu un puternic accent provincial, şi e al naibii de limpede despre ce-o să discute. Dar ei trebuie să taie porcul şi să-l împartă în slănină şi jamboane, să marineze picioarele şi să frigă şoriciul până să treacă la subiect. Iar până termină, toată lumea a uitat despre ce urma să se discute. Cei care au fost în comisia pentru jamboane cred că jambonul este cea mai importantă parte a animalului, iar cei din comisia pentru slănină jură că dacă n-ar fi slănina, n-ar mai fi nici porcul. Aşa că pleacă întotdeauna fără să ia nici o decizie. Noi însă ştim ce animal avem în faţa noastră. Ne aflăm aici pentru a forma o

Ligă a Statelor Mici ca să-i constrângem pe Cei Trei Mari sau pe Cei Cinci Mari sau câţi mari or fi să-şi înceteze escrocheriile şi să scape de bombele astea care-o să ne facă bucăţi dintr-o clipă într-alta. Aşa că propun să nu formăm nici un fel de comisie, să nu încercăm să tăiem porcul în fel şi chip, ci să trecem la treabă.

Această parabolă complexă, expusă destul de înfierbântat, produse o uşoară confuzie. Dar delegatul din Israel, care, dintr-un accident alfabetic, se trezi aşezat lângă ministrul irlandez, se apucă să explice. După ce explică, el sprijini moţiunea, care trecu imediat, cu unanimitate de voturi.

Delegatul din Israel era un rabin, aşa că ministrul irlandez se întoarse spre el şi-i şopti:

— E prima dată când o naţiune catolică se vede îndatorată credinţei iudaice.

La care rabinul replică amabil:

— A mai fost o ocazie. Dacă vă aduceţi aminte, creştinismul a apărut în Palestina.

Râseră amândoi.

Carta prin care se crea Liga Statelor Mici fu aprobată în aceeaşi zi. Fusese pregătită dinainte în ciornă şi era, pentru un document de o asemenea însemnătate istorică, o declaraţie aproape copilăresc de simplă, care conţinea şase puncte principale.

Nu exista o introducere lungă. Se trecea imediat la subiect.

Conţinutul ei era următorul:

Statele ai căror delegaţi au semnat acest document, sub rezerva confirmării de către

procedurile lor constituţionale, se angajează solemn la următoarele îndatoriri şi acţiuni:

1. Se unesc pentru a impune o interzicere mondială a armelor de distrugere în masă.

2. În vederea acestui scop, ele vor constitui, sub conducerea iniţială a doctorului Frederick Kokintz, o comisie de oameni de ştiinţă care vor inspecta instalaţiile atomice sau alte instalaţii nucleare de orice fel din toate ţările, pentru a se asigura că nu se fabrică arme nucleare.

3. Membrii comisiei vor constrânge statele nucleare şi altele să coopereze la această inspecţie sub ameninţarea de a detona bomba Q, aflată acum în posesia ducatului Grand Fenwick.

4. Această bombă Qva sta sub protecţia tuturor statelor care ratifică acest acord. Statele semnatare jură să o apere.

5. Statele semnatare vor folosi toată puterea de convingere, fie ea morală, diplomatică, economică sau militară, pentru a crea o lume mai paşnică.

6. Statele semnatare vor face acest lucru din înţelegerea solemnă a faptului că fără această măsură, vor fi, în cele din urmă, condamnate ireversibil.

Nimeni nu dori să adauge nimic la acest document. Nimeni nu dori să elimine nimic. Delegaţii îl semnară după ce abia dacă se ţinură unul-două discursuri de rutină, iar a doua zi conţinutul lui fu publicat în întreaga lume.

Apoi delegaţii Celor Douăzeci de State Mici plecară acasă. Nu se stabili nici o dată pentru adunarea viitoare. De fapt, se exprimă speranţa că nu avea să mai fie nevoie să se întâlnească niciodată. Dar se căzu de acord, ca simbol al solidarităţii, ca în fiecare lună o gardă de onoare dintr-o altă naţiune să preia sarcina de a păzi frontierele ducatului Grand

Fenwick alături de arcaşii ţării.

în aceeaşi săptămână, Camera Reprezentanţilor din Statele Unite dezbătu o lege care permitea inspectarea instalaţiilor atomice ale ţării de către Cele Douăzeci de State Mici. Două săptămâni mai târziu, Statele Unite, Marea Britanie, Canada şi Uniunea Republicilor Socialiste Sovietice acceptară să-şi distrugă arsenalurile atomice. O lună mai târziu, echipe de savanţi din Cele Douăzeci de State Mici inspecta deja instalaţiile nucleare ale Celor Patru Mari Puteri. Dacă nu se afla pe drumul spre pace, lumea măcar nu mai era pe şoseaua autodistrugerii.

20

^/ontele de Mountjoy se simţea deprimat şi neglijat. Aceste emoţii îi erau străine, căci era un om de condiţie bună şi cu maniere alese, chiar dacă nu cine ştie ce abil, dar obişnuit să fie în centrul atenţiei, al acţiunii şi al interesului. Din neamul lui, de sângele cel mai nobil din Grand Fenwick după familia domnitoare, se aleseseră diplomaţii şi oamenii de stat ai ţării.

Un strămoş al său, contele Robert de Mountjoy, fusese cel care negociase tratatul de întrajutorare cu Anglia din 1402 – fapt pe care făcuse tot posibilul să i-l comunice secretarul Foreign Office-ului în timpul vizitei acestuia. La care trimisul britanic dăduse replica stranie că, spre deosebire de o bună parte din ceea ce se întâmplase recent,

tratatul era un exemplu, poate singurul cunoscut, de lucru făcut în exces şi prematur.

Un alt strămoş al contelui, Derek de Mountjoy, dobândise nemurirea informându-l pe Napoleon, în ajunul bătăliei de la Waterloo, că orice alte incursiuni în Europa din partea împăratului ar aduce drapelul cu vulturul cu două capete al ducatului Grand Fenwick în luptă de partea Angliei. în ducat stăruia convingerea că şocul suferit de moralul lui Bonaparte la primirea scrisorii sale – care fusese livrată printr-un sol din Grand Fenwick – contribuise la înfrângerea împăratului în acea încleştare.

Având în vedere toate acestea şi multe altele, contele ştia că nu avea să-şi facă strămoşii de ruşine, în nici un caz din vina lui. în ultimele câteva luni se aflase chiar în centrul evenimentelor care zguduiseră întreaga lume – evenimente care nu aveau să rămână numai în paginile glorioase ale istoriei ducatului Grand Fenwick, ci şi în paginile la fel de glorioase ale istoriei tuturor ţărilor de pe glob. Şi simţea că atunci când acea istorie avea să fie scrisă, nu avea să existe nici măcar o notă de subsol – cel mult un paragraf scurt, probabil cu numele lui scris greşit – despre rolul său în aceste măreţe întâmplări. Problema, îşi zicea el, era că diplomaţia fusese luată din mâinile celor care prin naştere şi educaţie erau cei mai potriviţi să se descurce în hăţişul ei şi dată pe mâna unor indivizi necultivaţi şi stupizi, ca Benter şi individul acela, Tully Bascomb. Jocul nu mai

avea nici un fel de rafinament, nu mai existau echilibru fragil şi cumpănire a situaţiei, plăcerea rară de-a găsi cuvintele potrivite cu care să promiţi totul şi să nu garantezi nimic, care erau însăşi esenţa schimburilor diplomatice.

Tot ceea ce se întâmplase fusese că individul acela, Tully Bascomb, ameninţase să arunce în aer întreaga Europă dacă nu se încheia un acord eficient de anulare a armelor de distrugere în masă. Treaba se făcuse aproape înainte ca el, contele de Mountjoy, să poată intra în joc. Că se făcuse, trebuia să recunoască, era un lucru bun. Dar că se făcuse într-o manieră atât de grosolană, atât de fără legătură cu protocolul schimburilor diplomatice, ei bine, asta îl şocase dincolo de cuvinte.

Pentru a salva aparenţele, pentru a-şi asigura un loc în istorie când totul avea să fie consemnat, trebuia să dea o lovitură esenţială, care să-i dezvăluie adevăratul geniu ca om de stat. Şi ştia exact care avea să fie aceasta.

Egoul rănit îi era alinat într-o oarecare măsură de faptul că întregul plan îi venise în minte într-o conversaţie neoficială şi nepremeditată cu unul dintre poliţiştii newyorkezi luaţi prizonieri, chiar înainte ca acesta să fie eliberat ca urmare a semnării tratatului de pace cu Statele Unite. Generalul Snippett şi cei patru poliţişti tocmai erau conduşi de la castelul Grand Fenwick la graniţă pentru a fi predaţi consulului american care-i aştepta acolo. Contele de

Mountjoy însoţea mica procesiune, iar pe drum unul dintre poliţişti, exuberant probabil la gândul că se întorcea în patrie, spusese:

— Gloriana asta-i o bucăţică bună.

— Mai exact, ce-aţi vrut să spuneţi cu asta? întrebase contele de Mountjoy.

— Are un fund drăgălaş, replicase poliţistul.

— Nu vă-nţeleg, zisese Mountjoy.

— Uite care-i treaba, tataie, zisese poliţistul, pentru mata nu mai contează acuma, la vârsta asta şi probabil ăi fi având nevastă şi copii. Dar Gloriana asta e trăsnet. O dulceaţă. Un Cadillac cu sex-appeal, dacă mă-nţelegi. Iar la un moment dat un ticălos care a călcat în ceva o s-o cunoască şi o să i-o tragă zdravăn, pricepi? Şi atunci noua adresă a micii voastre ducese ar putea fi Fifth Avenue, New York, sau Beverly Hills, sau poate amândouă.

în acel moment, grupul ajunsese la frontieră şi se efectuase predarea prizonierilor. Contele de Mountjoy nu era sigur că înţelesese bine tot ce spusese poliţistul. Dar i se părea că prinsese esenţa. Şi esenţa era deja destul de îngrijorătoare. Ea se referea la faptul că un american bogat ar putea-o curta pe ducesă, s-ar putea căsători cu ea şi, astfel, întreaga succesiune a tronului ducal ar fi periclitată, iar viitorul ducatului ca stat independent ar rămâne la voia întâmplării.

Toate lucrurile pentru care luptaseră ar fi fost atunci pierdute; în aceeaşi seară – atât de puternic fusese impactul acestor gânduri

asupra contelui –, el îi căutase pe doctorul Kokintz şi pe domnul Benter şi discutase chestiunea cu ei. Concepuseră un plan pentru a se îndepărta pericolul – un plan care, se autoflata el, era opera lui –, iar acum era în drum spre ducesă, pentru a-i obţine acordul.

Foarte bine, îşi zicea contele, în timp ce se ducea în audienţă, foarte bine că alţii acaparaseră centrul scenei şi primeau aplauzele. Adevăratul geniu în afaceri de stat consta însă în manipularea din culise. Gândindu-se la asta şi închipuindu-se pe el însuşi ca omul din culise, manipulând evenimente ale celui mai măreţ moment, se simţi mai bine, îşi ţinu capul încărunţit mai sus şi îşi zise că, dacă spiritul lui Disraeli era pe aproape, cu siguranţă surâdea aprobator. Disraeli era unul dintre eroii săi.

O găsi pe Gloriana mâncând rodii în biroul ei privat de la castel. Mâncase o bună parte din cantitatea imensă pe care i-o trimisese secretarul de Stat american, căci sâmburii se aflau pe un platou de argint de pe masă şi formau deja o movilă serioasă.

— Să nu mă cerţi, Bobo, zise ea. O să se strice dacă nu le mănânc în câteva zile. în plus, îmi calmează nervii, în ultima vreme am fost tulburată de toţi delegaţii din toate ţările care-au venit aici şi cu care-a tot trebuit să mă-ntâlnesc. Cel mai mult îmi place tipul din Arabia Saudită. A refuzat să se încline în faţa mea. A zis că este împotriva religiei lui ca un bărbat să se umilească în faţa unei femei.

— În faţa unei femei ca înălţimea Voastră, actul plecăciunii, departe de a umili, îl înalţă

pe un bărbat, răspunse contele de Mountjoy.

— E foarte plăcut cu tine, Bobo, spuse Gloriana. Aşază-te şi hai să stăm de vorbă.

Contele se supuse şi merse până la a accepta o jumătate de rodie, scoţând delicat din ea mărgelele rubinii cu degetul mare şi cu arătătorul. Făcu acest lucru câteva minute, iar apoi, punând coaja pe platoul de argint şi rearanjându-şi monoclul, spuse:

— înălţimea Voastră, v-am slujit tatăl vreme de douăzeci de ani şi sper să vrea Dumnezeu să vă slujesc şi pe domnia voastră alţi douăzeci.

— Şi eu sper asta, zise Gloriana prudent, căci ştia că atunci când contele de Mountjoy vorbea despre loialitatea sa, urma o intrigă complicată.

— Familia mea, continuă contele, i-a slujit pe conducătorii ducatului Grand Fenwick de la întemeierea lui. Vă veţi fi amintind, înălţimea Voastră, că strămoşul meu, Mortimer Persimmon, a fost scutierul lui Sir Roger Fenwick. Şi că a fost făcut conte după asaltul asupra muntelui pe care se află castelul, când a luptat cot la cot cu Sir Roger, primind titlul de Mountjoy în cinstea acelei zile.

— Da, ştiu asta, spuse Gloriana.

— Şi astfel, cea mai fierbinte dorinţă a mea este ca familia de Mountjoy să continue să slujească urmaşilor lui Sir Roger în vecii vecilor. Totuşi, s-ar putea ca dorinţa asta să nu se îndeplinească.

— Ce vrei să spui? întrebă Gloriana, oarecum uimită. Doar nu te gândeşti să pleci,

nu?

— Nu, înălţimea Voastră. Nu familia mea ar provoca fisura, ci a domniei voastre.

— A mea? întrebă Gloriana.

— Da, zise Mountjoy. A domniei voastre. Chestiunea este delicată, dar în calitatea mea de cel mai vechi consilier al domniei voastre, vă cer permisiunea s-o pun în discuţie. Ca să trec direct la subiect, înălţimea Voastră este nemăritată şi n-are rude. Neamul Fenwick este în pericol de dispariţie.

Gloriana roşi.

— Nu sunt pregătită să mă gândesc la căsătorie, zise ea. De altfel, n-am pe nimeni cu care să vreau să mă mărit.

Această ultimă afirmaţie nu era adevărată, căci Gloriana ştia foarte bine cu cine voia să se mărite.

Contele de Mountjoy se lăsă pe spătarul scaunului, îşi împreună vârfurile degetelor lungi şi albe şi îşi privi suverana cu un amestec de afecţiune paternă şi înţelepciune lipsită de părtinire.

— Cu siguranţă că înălţimea Voastră, spuse el, n-are impresia că afecţiunea personală sau dorinţa ar fi un factor în căsătoriile celor în mâinile cărora a fost lăsat destinul unui popor. Politica e mai presus de orice iubire. Căsătoria unui conducător este un exemplu unic de ceremonie sacră care are, să zicem, implicaţii politice. Nu vreau să-i diminuez nici o clipă importanţa religioasă. De fapt, dacă o astfel de căsătorie ar fi o simplă ceremonie civilă, nimic mai mult decât ştampilarea unui certificat şi semnarea într-un

catastif, ea n-ar conta prea mult pentru popor. Scopul ei cel mai important este însă mai degrabă temporal decât spiritual, şi aş putea să adaug că aceste două lucruri nu se exclud. Când cineva ca domnia voastră se căsătoreşte, continuă el, scopul primar e întărirea succesiunii. Iar acest lucru nu trebuie făcut având-se în vedere numai sănătatea fizică a partenerului ales, ci şi formarea unei alianţe politice de natură să sporească securitatea naţiunii.

— Vorbeşti de parcă te-ai pregăti să duci un cal la montă, zise Gloriana pe un ton glacial.

— înălţimea Voastră o să ierte vorbele nepricepute ale unui bătrân servitor care nu doreşte altceva decât s-o slujească pe ea şi ţara lui, spuse contele de Mountjoy, plecându-şi umil capul.

— Bobo, răspunse Gloriana, încă neîmblânzită, când faci asemenea gesturi ai nevoie de un public mai mare de-o persoană. Dar continuă şi-o să încerc să privesc imparţial chestiunea. Presupun c-o să-mi spui în cele din urmă că te-ai gândit foarte bine şi ai şi hotărât cu cine trebuie să mă mărit.

— E de datoria mea să mă gândesc la astfel de lucruri, zise contele. N-am chibzuit de unul singur, ci am consultat şi alte persoane care slujesc drept sfetnici ai înălţimii Voastre.

— Domnul Benter, vrei să spui, zise Gloriana.

— El, dar şi doctorul Kokintz.

— Doctorul Kokintz? El habar n-are de

nimic, în afară de păsări şi bombe.

— Acestea sunt specialitatea lui, recunosc. Dar este un om cu un spirit de observaţie ascuţit. Şi toată lumea e de acord că alianţa pe care vreau să v-o propun este cea mai bună cu putinţă pentru a asigura şi a întări succesiunea la tronul ducal al Grand Fenwick-ului.

— Sper, zise Gloriana, că n-ai de gând să-mi sugerezi să mă mărit cu ambasadorul Statelor Unite, pentru că n-o s-o fac. Am citit într-o revistă pentru femei că americanii sunt cruzi cu soţiile lor.

— Cruzi cu soţiile lor?

— Exact. Le tratează ca pe egalii lor. Refuză să ia vreo decizie fără să le consulte. Le încarcă întruna cu griji pe care-ar trebui să le ţină pentru ei. Iar când n-au destui bani, le trimit să muncească, în loc să se străduiască să câştige ei mai mulţi. Unii chiar îşi pun nevestele să lucreze ca să poată ei să-şi facă facultatea. Ăştia nu sunt bărbaţi. Sunt bărbaţi-femei. Iar nevestele lor sunt femei-bărbaţi. Dacă e să mă mărit, vreau un soţ care să fie bărbat şi să mă lase să fiu femeie. M-aş descurca mai uşor aşa.

— Noi credem – domnul Benter, doctorul Kokintz şi cu mine – că persoana aleasă o să corespundă întru totul criteriilor domniei voastre, spuse Mountjoy cu o vagă infatuare.

— Şi cine este persoana asta?

— Tully Bascomb.

— Tully Bascomb? repetă Gloriana, simţindu-şi faţa invadată de o roşeaţă

fierbinte.

— Da. Există o serie de motive extrem de importante pentru care înălţimea Voastră trebuie să ia serios în considerare propunerea de-a se căsători cu el, ignorând anumite trăsături grosolane ale firii lui, care probabil că deranjează orice om de neam ales.

— Nu ştiu ca Tully Bascomb să aibă vreo trăsătură grosolană, sări Gloriana, destul de supărată.

— îmi face plăcere să vă aud vorbind astfel, zise contele, uşor surprins de tonul ei, căci asta înlătură singura rezervă pe care am avut-o eu însumi în legătură cu această uniune. Cât despre motivele pentru care trebuie să devină consortul dumneavoastră, cel dintâi vă este, probabil, evident: acela că e descendentul lui Sir Roger Fenwick, întemeietorul statului nostru. Sunt gata să recunosc că m-am cam pripit făcând acuzaţia că Bascomb ar avea planuri în legătură cu tronul ducatului Grand Fenwick. Cu toate acestea, există posibilitatea ca dacă nu are asemenea planuri acum, ele să apară mai târziu. Nu se poate avea încredere într-un tânăr care, contrar instrucţiunilor primite, câştigă un război împotriva Statelor Unite – asta în ceea ce priveşte ambiţia. Dacă s-ar uni prin căsătorie cu înălţimea Voastră, astfel de ambiţii ar fi automat satisfăcute. Cel de-al doilea motiv pentru care propun această uniune este că Bascomb se bucură de o mare popularitate printre locuitorii din Grand

Fenwick. Ar putea, dacă s-ar ţine alegeri acum, să obţină o majoritate zdrobitoare de voturi. Vă veţi fi amintind că acum câtva timp v-a mărturisit că este un om indecis politic, neînclinat nici spre democraţie, nici spre comunism şi nici spre anarhie. Dacă, la un moment dat, ar candida în alegeri, ar ajunge la putere în fruntea unui partid politic care, nefiind clar conturat, ar duce, fără îndoială, ţara la dezastru. Dacă ar fi cosuveran al ducatului Grand Fenwick, ar fi înlăturat din sfera politicii şi ar deveni astfel inofensiv.

— Nu sunt câtuşi de puţin sigură că Tully Bascomb o să devină vreodată inofensiv, zise Gloriana. Dar continuă, mai ai şi alte motive?

— Da, dar am fost deja dojenit de înălţimea Voastră printr-o referire la monta cailor, aşa că nu cred că-mi pot permite să mă exprim.

— Aha, zise Gloriana. Aha.

Şi o vreme nu mai rosti nici o vorbă, căci trebuia să se gândească la multe lucruri.

Acum că era o chestiune de stat să se mărite cu Tully Bascomb, perspectiva i se părea mai puţin plăcută decât atunci când nu era decât un vis al ei, neformulat şi aproape imposibil. încercă să-şi imagineze cum ar fi să fie mereu în compania lui şi mai întâi fu încântată de idee, însă apoi i se făcu frică. Tully ar putea avea obiecţii faţă de vreun obicei sau vreun tic al ei. Conversaţia cu ea i s-ar putea părea plictisitoare; ar fi o parteneră de viaţă inferioară pentru un om care cutreierase lumea. Poate că ar critica-o pentru că nu ştia nici măcar să gătească, în

timp ce el ştia să facă pantofi, să asalteze oraşe, să doboare copaci şi să facă săgeţi. Poate că era îndrăgostit de vreo fată din America, Elveţia, Franţa, sau una dintre celelalte ţări pe care le vizitase – sau poate chiar era însurat.

Gândindu-se la toate astea, Gloriana se simţi foarte singură şi speriată; se uită la contele de Mountjoy cu nişte ochi de fetiţă foarte mică şi întrebă:

— Bobo, chiar trebuie să mă mărit cu el?

Contele încuviinţă încet din cap.

— Dar, Bobo, poate că el nu vrea să se însoare cu mine. Poate că nu mă iubeşte. Poate că e deja căsătorit cu altcineva. Cum să-l fac să mă ceară?

— Nu-i treaba lui să vă ceară, răspunse grav Mountjoy. Propunerea trebuie să vină de la domnia voastră, ca suverană a ducatului Grand Fenwick.

— De la mine? O, nu, n-aş putea face aşa ceva. N-aş putea.

— Trebuie. Pentru poporul şi pentru ţara domniei voastre, răspunse contele.

Se ridică solemn, se înclină şi o lăsă pe Gloriana cu o farfurie cu rodii de care acum nu mai avea poftă deloc.

21

(^/ucesa Gloriana se urcă pe bicicletă şi porni la vale pe drumul care ducea de la castel la Pădurea Grand Fenwick şi la cabana lui Tully Bascomb. întotdeauna îi plăcuse să coboare muntele în viteză, dar acum îşi dorea

să nu meargă atât de repede. îşi dorea să poată struni bicicleta până la viteza unui melc şi făcea eforturi în acest sens. Dar frânele nu erau foarte bune, drumul era abrupt, şi oricât de tare se străduia, bicicleta tot lua viteză. Atunci îşi zise că poate avea să se împiedice de o piatră sau un ciot, să se răstoarne şi să trebuiască să stea în pat vreo câteva săptămâni. însă nu erau nici pietre, nici cioturi, iar bicicleta înainta inexorabil.

O mulţime de lucruri o preocupau pe ducesă, dar cel mai important era cum să formuleze cererea. De la întrevederea ei cu contele de Mountjoy, cu o săptămână în urmă, încercase o sută de combinaţii de cuvinte, de la „Vă poruncim să vă căsătoriţi cu Noi, ca supus credincios" la un umil „Vrei, te rog, să te-nsori cu mine?". Dar i se părea că toate o făceau să pară oarecum uşuratică. Aşa că renunţase să caute. Apoi era preocupată de felul cum ar trebui să se pieptene ca să facă impresia dorită. Să-şi lase părul să-i cadă liber pe
umeri, ca de obicei, să-şi facă un coc la ceafă sau să şi-l adune sus, în creştetul capului? Exista o mare varietate de coafuri în reviste, dar nici una creată special pentru o asemenea ocazie. Gloriana se întrebă dacă şi bărbaţii aveau aceleaşi probleme, dacă se gândeau cum să se pieptene înainte de-a se duce la iubite să le ceară în căsătorie.

O altă problemă era faţa ei. De obicei, nu se machia. Dar presupunea că ar trebui, într-o

zi ca asta. Se fardase un pic, dar i se păruse prea mult. Apoi încercase să se şteargă şi i se păruse şi mai rău. Reuşise să-şi îndepărteze fardul de obraz şi rujul de buze, dar fardul de ochi nu se lua. în schimb, i se întinsese în junii ochilor, făcând-o să arate de parcă n-ar fi dormit nopţi întregi. Ceea ce nu era departe de adevăr.

îmbrăcămintea era o altă grijă – ceva din stambă, un costum de tweed sau o rochie de după-amiază? Din nou, nici o sursă de inspiraţie, aşa că se hotărâse pentru o fustă din tweed şi un pulover pe gât. Era prea cald, dar măcar mergea cu bicicleta. Gloriana era însă profund conştientă, pe măsură ce drumul se scurta şi cabana era mai aproape, că nu era cu nimic mai pregătită pentru această ocazie decât atunci când Mountjoy o informase asupra necesităţii de-a se mărita cu Tully Bascomb. Iar când ajunse în sfârşit la cabană, era atât de emoţionată, încât abia putu să se dea jos de pe bicicletă şi să bată la uşă. Inima îi bătea atât de nebuneşte înainte de-a se deschide uşa, încât abia mai reuşea să respire. Dar panica i se mai risipi când uşa îi fu deschisă nu de Tully, ci de tatăl lui, Pierce Bascomb.

— Intraţi, înălţimea Voastră, zise el cu vocea sa blândă şi profundă. Nu v-am mai văzut deloc de la conferinţa Celor Douăzeci de State Mici. Sunteţi foarte ocupată la castel?

— Un pic, zise Gloriana.

— Ei, nu vă lăsaţi împovărată prea tare, o

sfătui Pierce. Conducătorii trebuie să înveţe să-i pună pe alţii să conducă. E singurul mod în care mai pot ajunge printre supuşi, iar acesta este unul dintre cele mai importante aspecte ale guvernării. Luaţi loc, să vă servesc cu un pahar de Pinot.

Aduse o sticlă şi două pahare şi turnă câte un pic de vin în fiecare pahar. Se lăsă o tăcere stânjenitoare. Gloriana contempla piciorul paharului, iar Pierce o privea cu privirea directă şi cercetătoare pe care-o moştenise şi fiul lui.

— Vă preocupă ceva, zise el în cele din urmă, iar dacă ăsta e motivul pentru care-aţi venit aici, ce-ar fi să-mi spuneţi despre ce e vorba şi să vă liniştiţi?

— Ei bine, spuse Gloriana, mă aşteptam să-l găsesc pe Tully.

— Pe Tully? E în pădure, dar se întoarce în vreo douăzeci de minute.

— Trebuie să-i spun ceva.

— Doriţi să plec când vine?

— Nu cred. Te priveşte şi pe dumneata, bănuiesc.

— Aha.

Din nou, tăcere.

— Domnule Bascomb, zise deodată Gloriana, cum a cerut-o tata în căsătorie pe mama?

— Păi, răspunse Pierce surprins, eu n-am fost prezent, dar n-are prea mare importanţă, pentru că au fost o mulţime de alţi oameni. Era concursul anual de trageri cu arcul, iar mama domniei voastre, care era, după cum ştiţi, din capătul de sud al ducatului, se afla

printre participanţi. S-a descurcat atât de bine, că în finalele mixte a concurat împotriva tatălui domniei voastre. Tatăl domniei voastre o cunoştea din vedere, cum se cunoaşte toată lumea în Grand Fenwick, dar până în ziua concursului nu fuseseră prezentaţi oficial unul altuia. Primul a tras tatăl dumneavoastră şi săgeata s-a oprit în punctul din centrul ţintei. Mama domniei voastre a ţintit însă atât de bine, încât săgeata ei a des- picat-o pe a lui şi, conform regulamentului competiţiei, ea a primit ca trofeu săgeata de argint. Când i-a fost înmânată, el a coborât de pe tron, a luat-o în braţe şi, ţinând-o în văzul întregului popor, a strigat: „Gloriana a câştigat un premiu, dar eu pretind două. Jur în faţa voastră c-o să mă- nsor cu ea.” Aşa a fost.

— Dar eu n-am cum să-l ridic în braţe pe Tully, zise Gloriana, mai mult pentru sine.

Dacă Pierce auzi, nu făcu nici un comentariu, dar parcă i se zări un vag licăr în priviri.

— Domnule Bascomb, te rog să nu mă crezi nepoliticoasă, dar dumneata cum ai cerut-o pe doamna Bascomb?

— Sincer să fiu, răspunse Pierce zâmbind, n-am făcut-o. Ea m-a cerut pe mine.

— Şi cum a procedat? întrebă plină de interes Gloriana.

— Nu prea mai ţin minte amănuntele. Pe vremea aceea, eram ocupat să-mi scriu prima carte. O iubeam, bineînţeles, dar nu-mi dădeam seama c-o iubeam. Ajunsesem la un capitol despre măcăleandri şi mă împot- molisem puţin, pentru că nu eram sigur de

perioada de clocire a ouălor. întotdeauna când ajung la o parte anevoioasă în scrierile mele, ştiu că, dacă mă desprind pentru o vreme, dificultatea se rezolvă de la sine. M-am hotărât să-i fac o vizită tatălui lui Elisabeth şi m-am dus la el acasă. Am discutat despre tot felul de fleacuri, apoi el a spus: ‚Apropo, Pierce, m-a întrebat fiică-mea dacă aş fi de acord să fiu socrul tău. Eu, unul, n-am nimic împotrivă, câtă vreme asta coincide cu dorinţele tale.” N-am prea înţeles ce spunea şi bietul om a fost nevoit să repete fraza de două-trei ori până să pricep ce voia. Apoi, fireşte, am fost încântat... atât de încântat, încât îmi amintesc că l-am sărutat pe el şi i-am strâns mâna fiicei sale.

Râse atât de tare, încât trebui să se şteargă la ochi şi, în timp ce se ştergea, intră Tully. La vederea Glorianei, ezită, zăbovind în cadrul uşii, pe care-l umplu cu trunchiul lui masiv.

— Intră, fiule, zise Pierce. Gloriana a venit să te vadă.

— A, zise Tully.

Intră şi se duse la şemineu, oprindu-se cu un braţ pe poliţă.

Gloriana avu o senzaţie de panică. Nu ştia ce să spună, cum să înceapă, cum să dirijeze conversaţia ca să ajungă la subiectul important al vizitei sale. Ar fi vrut să-şi poată lua zborul din cameră şi fu cât pe ce s-o facă de-a dreptul, când Tully îi spuse blând:

— Dacă vă pot fi de folos cu ceva, înălţimea Voastră, vă stau la dispoziţie.

— Trebuie să discut o chestiune

importantă cu dumneata, şopti Gloriana, simţindu-se absolut mizerabil. Este o chestiune de stat. Dar este şi ceva personal. De fapt, e mai mult personal decât de stat.

— Orice-ar fi, zise Tully, o să fac tot ce-mi stă în puteri să vă ajut.

— Nu e vorba tocmai de ajutor. E vorba de cooperare – de conlucrare.

— Să conlucrăm?

— Da. Mă rog, nu chiar.

Se uită rugător la celălalt Bascomb.

— Spune-o dumneata, îl rugă ea. Spune-o dumneata, cum au spus-o şi alţii în locul dumitale.

Pierce se uită de la ea la fiul lui.

— Gloriana vrea să devin socrul ei – asta e, nu-i aşa?

— Da, şopti Gloriana.

— Ce să devii? întrebă Tully.

— Socrul ei.

— Socrul ei? Dar eşti tatăl meu.

— Exact, iar tu eşti singurul meu fiu.

Tully se uită o clipă de la unul la altul, apoi se apropie de Gloriana şi, luându-i mâinile, o ridică în picioare.

— Tatăl meu acceptă cu mândrie, zise el, iar fiul lui, cu umilinţă.

22

72

f l/unta fu cel mai mare eveniment social al anului. Ea avu o anvergură internaţională, căci la ceremonie nu veniră numai reprezentanţii Celor Douăzeci de State Mici, ci şi cei ai Celor Trei Mari Puteri. Preşedintele Statelor Unite, contrar oricăror tradiţii, anunţă că avea să participe în persoană, şi nici nu se duse bine vestea, că premierul Uniunii Republicilor Socialiste Sovietice afirmă că nimic nu l-ar putea împiedica să-i vadă şi el pe cei doi unindu-şi destinele.

Anunţul fu primit cu bucurie de toate ţările occidentale, căci fu interpretat ca o promisiune de mai mare toleranţă faţă de libertatea religioasă din Rusia. A doua zi, prim-ministrul Marii Britanii informă Camera Comunelor, care izbucni în ovaţii, că Maiestatea Sa Regina îşi exprimase şi ea intenţia de-a fi prezentă la ceremonie şi, pe rând, Cele Douăzeci de State Mici hotărâră să nu-şi trimită doar ambasadorii, ci chiar şefii de stat în Grand Fenwick la căsătoria ducesei Gloriana cu alesul ei, Tully Bascomb.

De fapt, atât de mulţi oameni de rang înalt acceptară invitaţia la nuntă, încât Tully începu să fie îngrijorat
la gândul că ea avea să se ţină la castelul în ale cărui adâncuri încă se afla cumplita,

malefica bombă Q.

— Dacă se întâmplă ceva cu bomba, spuse el, nici o ţară din lume n-o să mai aibă conducător.

— Asta e cea mai bună garanţie că n-o să se întâmple nimic cu bomba, răspunse calm Gloriana.

Existară multe dificultăţi de natură diplomatică în ceea ce priveşte limitarea numărului invitaţilor la nuntă. Ca măsură de securitate, se hotărî ca numai şefii de stat, fără însoţitori, să fie primiţi în ducat. Dar se descoperi că preşedintele Statelor Unite era însoţit oriunde se ducea de oameni din Serviciile Secrete, iar aceştia în nici un caz nu puteau fi lăsaţi la graniţă. Se ajunse la un acord conform căruia gărzii prezidenţiale i se permitea să-l însoţească pe preşedinte, dar numai îmbrăcată în zale, ca să iasă mai puţin în evidenţă printre soldaţii din Grand Fenwick care umpleau biserica. Cu excepţia faptului că în teci purtau pistoale în loc de tradiţionalele paloşe, nu se făceau remarcaţi prea tare.

Premierul Uniunii Sovietice era la rândul lui obişnuit să fie însoţit de o gardă de corp, aşa că şi aceasta se văzu nevoită să se înveşmânteze în zale. Regina Maiii Britanii sosi cu garda deja îmbrăcată în zale – marcând un oarecare triumf din punctul de vedere al diplomaţiei şi etichetei.

Cununia urma să aibă loc într-o capelă mică, deschisă spre sala mare a castelului. În capelă era loc doar pentru actorii principali ai ceremoniei. Ceilalţi trebuiau să rămână în sala mare, unde puteau urmări ce se petre-

cea, căci capela se afla la capătul a şase trepte de piatră. Ceremonia se ţinu seara şi fu programată exact la ora când soarele începea să alunece în spatele lanţului muntos care forma zidul vestic al ducatului Grand Fenwick. Gloriana şi Tully erau amândoi îmbrăcaţi în veşmintele secolului al paisprezecelea, conform tradiţiei ţării. Ducesa purta un fel de mitră din care pornea un văl subţire din cea mai fină dantelă, care i se drapa uşor pe spate şi cădea pe podea ca o trenă. Deasupra purta o pelerină azurie, prinsă la piept cu un lanţ gros din aur. Dedesubt, rochia, care-i ajungea până la glezne, era dintr-un satin ivoriu pe care fusese brodată cu fir de argint stema ducatului înfăţişând vulturul cu două capete. Tully, care o domina cu înălţimea lui, purta bereta moale pusă pe-o parte, jacheta brodată şi pelerina cu margini inegale, pantalonii pe picior şi pantofii cu vârf ascuţit de pe vremea lui Chaucer.

în ceea ce priveşte moda, doctorul Kokintz era, probabil, cel mai bizar înveşmântat. Fusese ales cavaler de onoare şi acceptase să îmbrace pantalonii în dungi şi redingota potrivite ocaziei. Dar nu putu fi despărţit de jacheta sport creaţie proprie, fără revere, dar cu o multitudine de buzunare. Aşa că o purta în loc de vestă pe sub redingota formală, iar ea se vedea foarte bine, deşi reuşiseră să-l facă să renunţe la mănunchiurile de cioturi de creion şi la pixurile pe care le avea de obicei în ea.

Nu se auzi nici un fel de muzică

instrumentală. în schimb, când mireasa intră în sala mare a castelului spre a porni, la braţul contelui de Mountjoy, pe un culoar format în centru, un cor de bărbaţi din galeria din spate începu să cânte un vechi imn în latină, primind replica unui cor de băieţi – notele joase ale unuia contrastând splendid cu notele înalte ale celuilalt.

Gloriana păşi încet, cu doi paji drăguţi, cu părul tuns corespunzător, ei înşişi îmbrăcaţi în satin alb, purtân- du-i trena. în urmă veneau şase domnişoare de onoare, în veşminte similare cu al miresei, dar toate galbene. Iar când ducesa ajunse la altar, atât de bine fusese planificată procesiunea, încât era învăluită într-un nor auriu datorită soarelui apunând, care dădea năvală prin fereastra în ogivă de deasupra. Tully i se alătură în faţa altarului, iar când cei doi îngenuncheară împreună pe scaunele de rugăciune, vocile încetară şi în toată sala mare cu capela din capătul ei se lăsă tăcerea. Unii spuseră că acesta fusese momentul cel mai emoţionant al ceremoniei; alţii optară pentru promisiunea fermă a Glorianei de a-şi iubi şi preţui soţul şi pentru jurământul lui, care conţinea cuvântul „supunere[11], făcând o frumoasă distincţie între suveran şi consort.

Când totul se termină şi se dădu binecuvântarea, se auziră aclamaţii puternice din toate părţile, iar contele de Mountjoy, primul care sărută mâna miresei, simţi că acesta era cu adevărat momentul său de triumf- căci el fusese creatorul acestei uniuni.

înainte ca ducesa şi consortul ei să plece

în luna de miere, care avea să includă vizite în toate capitalele occidentale, doctorul Kokintz avu o întrevedere privată cu Gloriana şi obţinu de la ea permisiunea de-a intra în temniţa unde era ţinută bomba Q. Dar nimeni nu avea voie să intre cu el.

Şi nici nu porniră bine mirele şi mireasa spre Paris, într-un avion oferit de guvernul francez, care fusese reinstalat ca urmare a rezolvării problemei privind orele suplimentare la şoferii de taxi, că doctorul Kokintz i se adresă solemn canarului său

— Dickey, zise el, ţara asta mică e produsul firesc al uneia dintre cele mai mari revoluţii ale naturii.

Canarul scoase un ciripit pe care doctorul Kokintz îl consideră de-o inteligenţă sclipitoare.

— Da, Dickey, urmă el, munţii ăştia din jur, care formează zidurile ducatului Grand Fenwick, au fost creaţi de încreţirea scoarţei pământului în timpul epocii glaciare, acum miliarde de ani. Şi ceea ce s-a întâmplat o dată se poate întâmpla din nou. Ştii care-ar fi rezultatul dacă aici s-ar produce un cutremur, sau dacă o presiune sub pământ ori de partea cealaltă a lumii ar provoca o falie mare în munţii ăştia? O să-ţi spun ce s-ar întâmpla. Ar exploda bomba Q. Şi toate eforturile noastre de-a salva lumea de la distrugere ar fî anulate.

Apoi îl părăsi pe canar şi porni pe scara în spirală care cobora adânc în stânca de sub castel, spre temniţa unde era ţinută bomba Q. Paznicii primiseră instrucţiuni de la Gloriana

să-l lase să intre în temniţă pe el, dar pe nimeni altcineva, aşa că se dădură la o parte şi deschiseră poarta mare, care scârţâi şi gemu. Pe o lespede solidă din piatră din centrul celulei sumbre, aşezată pe o grămadă de paie, se afla cutia de plumb care conţinea bomba. Doctorul Kokintz aşteptă până când poarta se închise în urma lui, iar apoi se-apropie încet de ea. O lanternă pe care-o adusese cu el aruncă un cerc de lumină la picioarele lui. Se opri şi puse jos lanterna. Apoi îşi şterse ochelarii, cu mâinile tremurându-i un pic, şi se întinse să ia bomba. Poate că uitase cât de grea era sau poate că, la lumina atât de slabă a lanternei, calculase greşit distanţa. Poate că pur şi simplu era prea nervos. Oricare ar fi fost motivul, bomba îi alunecă din mâini, tremură o clipă pe patul de paie şi apoi, sub privirile lui paralizate de groază, căzu cu un zgomot înăbuşit pe pardoseala temniţei.

Nu se întâmplă nimic.

Cu faţa îngheţată de surpriză, doctorul Kokintz o privi câteva secunde. Apoi o ridică, încă precaut. Scoase din buzunar un briceag şi, după ce se chinui un pic, desprinse o şipcă şi se uită înăuntru.

— Carevasăzică, un rebut, rosti el meditativ. Agrafa aia a doamnei Reiner, proprietăreasa, pe care am folosit-o ca arc, a fost de proastă calitate, aşa că suntem cu toţii în siguranţă. Păcat că nici ea, nici altcineva n-o să ştie.

Puse şipca la loc, luă lanterna şi ieşi din temniţă.

Când trecu pe lângă paznicii de la poartă, unul dintre ei îl întrebă:

— Bomba e încă în stare bună, domnule doctor?

— Intr-o stare excelentă, îl asigură doctorul Kokintz. E o bombă mai bună ca oricând.

COLECŢIA RÂSUL LUMII

Şoarecele e Grand Fenwick, un ducat liliputan încremenit în secolul al paisprezecelea, un ministat condus de-o tânără ahtiată după rodii, care se străduieşte să împace două partide antagonice: Diluţioniştii (adepţi ai îndoirii vinului) şi Antidiluţioniştii (apărători ai purităţii îmbuteliate). Leul e America zgârie-norilor şi afacerilor, a trusturilor de presă şi a magnaţilor potenţi. E posibil un război între cele două? Vezi bine. E la fel de posibil ca un răget de şoarece. Iar răgetul chiar se aude, căci micul ducat invadează Statele Unite dintr-un *casus belli* viticol: o marcă de vin care asigură prosperitatea fenwickienilor e piratată de americani şi comercializată la scară largă. Forţa expediţionară din Grand Fenwick numără douăzeci de oşteni cu halebarde, coifuri şi zale, care ajung în America făcând autostopul şi apoi închiriind o navă comercială. Invazia lor e atât de discretă, încât americanii află că au fost atacaţi doar prin amabilitatea Serviciilor Secrete. Rezultatul e un şotron marţial şi diplomatic în care intervin, când le cade bine, Uniunea Sovietică şi Anglia. Ar trebui s-o facă s[illegible]ta dar e în grevă.

În aceeaşi colecţie

Camilien Roy